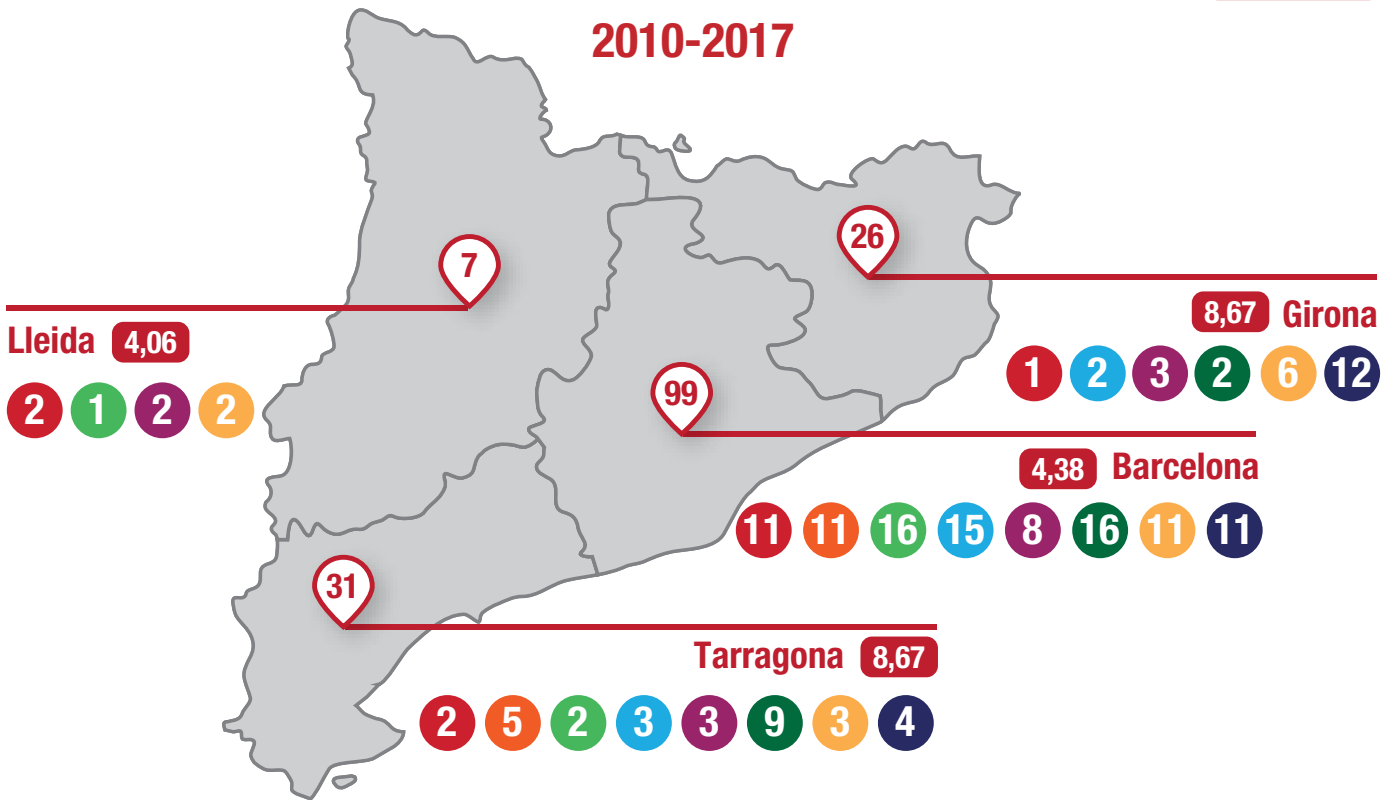

FEMINICIDIO.NET

Total:
163
Casos

2010-2017

Feminicidis i altres assassinats de dones

INFORME CATALUNYA-BARCELONA 2017

Editora: Graciela Atencio

Redacció i anàlisi de dades: Graciela Atencio i Nerea Novo

Equip de documentació: María Loreto de la Carrera y Noemí García Cabezas

Disseny: Francisco Gatica

Programador Geofeminicidio: Marcos Martínez

Traducció al català: Júlia Sánchez Cid

Col·labora:

www.feminicidio.net és un domini d'internet, propietat de l'Associació La Sur, associació sense fins lucratiu inscrita al Registre Nacional d'Associacions Grup 1, Secció 1, Número Nacional 611061.

Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional (CC BY-NC_ND 4.0). Aquest document està sota llicència de Creative Commons. Es permet lliurement compartir- copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà o format sempre que se'n reconegui l'autoria. No pot utilitzar el material per una finalitat comercial, si es remescla, transforma o crea a partir del material, no pot difondre el material modificat, no pot aplicar termes legals o mesures tecnològiques que legalment restringeixin realitzar allò que la llicència permet.

Llicència completa: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.es_ES

1. RADIOGRAFIA DEL FEMINICIDI A BARCELONA DE 2010 A 2018	9
1.1. Nombre de casos per municipis, anys i mesos	10
1.2. Tipus de feminicidi	11
1.3. Perfil de la víctima	12
1.4. Perfil de l'homicida	13
1.5. Relació de l'homicida amb la víctima	14
1.6. Context del feminicidi i assassinat	14
1.6.1. Escenari de la troballa del cadàver	14
1.6.2. Armes utilitzades per l'homicida	15
1.6.3. Actes violents	15
1.6.4. Motius i circumstàncies de l'homicida	15
1.6.5. Suïcidi de l'homicida	15
1.6.6. Situació judicial	15
2. RADIOGRAFIA DEL FEMINICIDI A CATALUNYA DE 2010 A 2017	17
2.1. Taxes de prevalença	18
2.2. Nombre de casos per províncies i mesos	19
2.3. Tipus de feminicidi	20
2.4. Relació de l'homicida amb la víctima	23
2.5. Perfil de la víctima	23
2.6. Perfil de l'homicida	24
2.7. Escenari de la troballa del cadàver	24
2.8. Armes utilitzades per l'homicida	24
2.9. Actes violents	25
2.10. Motius i circumstàncies de l'homicida	25
3. FEMINICIDIS I ALTRES ASSASSINATS DE DONES A CATALUNYA 2017	26
3.1. Nombre de casos i taxes de prevalença per província	27
3.2. Nombre de casos i taxes de prevalença per municipis	27
3.3. Nombre de casos per mesos de l'any	27
3.4. Tipus de feminicidi i altres assassinats de dones	28
3.5. Relació de l'homicida amb la víctima	30
4. PERFIL DEMOGRÀFIC DE LA VÍCTIMA EN 2017	32
4.1. Estatus legal i país d'origen de la víctima	33
4.2. Edat	34
4.3. Ocupació	34
5. PERFIL DEMOGRÀFIC DE L'HOMICIDA EN 2017	36
5.1. Estatus legal i país d'origen de l'homicida	37
5.2. Edat	37
5.3. Ocupació	38

6. CONTEXT DEL FEMINICIDI I L'ASSASSINAT	39
6.1. Escenari de la troballa del cadàver	40
6.2. Armes utilitzades per l'homicida	41
6.3. Actes violents	42
6.4. Motius i circumstàncies de l'homicida	42
6.5. Suïcidi de l'homicida	43
6.6. Situació judicial de l'homicida	43
7. RESSENYA I LLISTAT DE CASOS	45
8. INFOGRAFIES CATALUNYA 2010-2017 I INFOGRAFIES CATALUNYA 2017	57
9. CONCLUSIONS	66
9.1. Context internacional de xifres de feminicidis	67
9.2. Anàlisi de tipus de feminicidi i taxes de prevalença a Catalunya en relació amb Espanya	68
9.3. Dades qualitatives i quantitatives concloents	70
10. TIPUS DE FEMINICIDI I TIPUS D'ASSASSINAT DE DONES EN FEMINICIDIO.NET	72
11. METODOLOGIA DE DOCUMENTACIÓ DEL FEMINICIDI A CATALUNYA	77
11.1 Anàlisi documental	78
11.2 Fonts utilitzades	78
11.3 Dades registrades en Geofeminicidio	79
Bibliografia	83
Informació d'interès	87

I ndex de gràfics

1. Nombre de casos per any Barcelona – Catalunya 2010-2018	11
2. Nombre de feminicidis íntims per any Barcelona – Catalunya 2010-2018	13
3. Nombre de casos per anys i prevalença per províncies Catalunya 2010-2017	18
4. Catalunya: nombre de casos per tipus de feminicidi en relació amb Espanya	18
5. Prevalença per províncies Catalunya 2010-2017	19
6. Relació de l'homicida amb la víctima Catalunya 2010-2017	20
7. Feminicidis i altres assassinats per mesos i províncies Catalunya 2010-2017	21
8. Feminicidis i altres assassinats per mesos i tipus Catalunya 2010-2017	22
9. Tipus de feminicidi Catalunya 2010-2017	23
10. Nombre de casos per províncies i tipus de feminicidi Catalunya 2017	27
11. Nombre de casos per tipus de feminicidi i municipis 2017	28
12. Nombre de casos per províncies i població Catalunya 2017	29
13. Nacionalitat de la víctima Catalunya 2017	31
14. Origen de la víctima Catalunya 2017	33
15. Edat de la víctima Catalunya 2017	33
16. Ocupació de la víctima Catalunya 2017	34
17. Nacionalitat de l'homicida Catalunya 2017	35
18. Origen de l'homicida Catalunya 2017	37
19. Edat de l'homicida Catalunya 2017	37
20. Ocupació de l'homicida Catalunya 2017	38
21. Relació de l'homicida amb la víctima Catalunya 2017	38
22. Escenari de la troballa del cadàver Catalunya 2017	40
23. Armes utilitzades per l'homicida Catalunya 2017	41
24. Acte violent principal Catalunya 2017	42
25. Motiu i circumstància principal de l'homicida Catalunya 2017	43
26. Suïcidi de l'homicida Catalunya 2017	43
27. Llistat de feminicidis i altres assassinats de dones Catalunya 2017	56
28. Infografia 1 (Tipus de feminicidi i Feminicidis i altres assassinats per mesos i províncies Catalunya 2010-2017)	58
29. Infografia 2 (Nombre de casos per províncies i prevalença mitjana; Catalunya: nombre de casos per tipus de feminicidi en relació amb Espanya; i Prevalença per províncies Catalunya en relació amb Espanya 2010-2017)	59
30. Infografia 3 (Feminicidis i altres assassinats per mesos i tipus i Relació de l'homicida amb la víctima Catalunya 2010-2017)	60
31. Infografia 4 (Nombre de casos per tipus de feminicidi i municipis i nombre de casos per províncies i tipus de feminicidi Catalunya 2017)	61
32. Infografia 5 (Relació de l'homicida amb la víctima i Escenari de la troballa del cadàver Catalunya 2017)	62
33. Infografia 6 (Perfil demogràfic de la víctima: origen, edat, nacionalitat i ocupació Catalunya 2017)	63
34. Infografia 7 (Perfil demogràfic de l'homicida: origen, edat, nacionalitat i ocupació Catalunya 2017)	64

35. Infografia 8 (Motiu i circumstància principal de l'homicida; Acte violent principal; Armes utilitzades per l'homicida; i Suïcidi de l'homicida Catalunya 2017	65
37. Feminicidi a Espanya: Fonts oficials	80
38. Estructura de Geofeminicidio	83

1.

**Radiografia del
feminicidi a barcelona
de 2010 a 2018**

1. Radiografia del femini- cidi a barcelona de 2010 a 2018

1.1. Nombre de casos per municipis, anys i mesos

Des de 2010 fins a 2018 s'han registrat a la província de Barcelona **109 feminicidis i altres assassinats de dones a les mans d'homes**. En els nou anys de documentació, s'han identificat **casos perpetrats en 40 municipis diferents**.

Per nombre de casos, el municipi en el qual més casos es van conèixer va ser **Barcelona, que registra 44 dels 99 casos (el 40,4%)**. Li segueix **L'Hospitalet de Llobregat (amb set casos, el 6,4%)**, **Terrassa (amb cinc, el 5,6%)** i **Badalona, Calella, Vilanova i la Geltrú i Castelldefels (amb tres casos, el 2,75%, respectivament)**. En altres cinc municipis es coneixen dos casos: **Canyelles, Santa Maria de Palautordera, Premià de Mar, Rubí i Sabadell** i els 27 casos restants, un de cada quatre, van ser registrats en municipis en els quals no es coneixen més casos.

Per any, la província de **Barcelona situa les seves estadístiques de 2018 en clara tendència a la baixa amb el registre de 10 casos**, una xifra no repetida des dels vuit coneguts en 2013 i que redueix, per primera vegada des de llavors, els 11 casos coneguts en 2010. Encara que en 2016 i 2017 s'havien recuperat les xifres registrades en els dos primers anys de la sèrie (amb 11 casos a l'any), la tendència a la baixa no registra un nou mínim històric, que roman en 2013 amb vuit víctimes.

Per mesos, **Barcelona registra un major nombre de casos al gener, agost i desembre (12 víctimes registrades en nou anys, respectivament)**. En el cas de gener aquesta dada es produeix especialment pel registre de sis dones assassinades en 2012, la xifra més alta en un mes a Barcelona des que es tenen registres. En el cas d'agost, el nombre més gran de casos es va conèixer en 2015 amb 4 víctimes registrades, encara que **agost és l'únic mes de l'any que registra almenys un cas des de 2012**. Per part seva, al desembre es coneixen més de la meitat dels casos en els últims quatre anys: set dels 12 es van registrar des de 2015 d'ara endavant.

D'altra banda, **els mesos amb menys casos coneguts són maig**, que registra quatre casos en quatre anys diferents; abril, amb sis casos en sis anys diferents; i **novembre**, que registra set casos, encara que l'últim registre conegut va tenir lloc en 2015.

Barcelona és la segona província amb la taxa més baixa després de Lleida, amb 4,38 víctimes per milió (un 0,29 menys que la mitjana estatal -4,67- i un 0,96 menys que la catalana -5,34-). Els anys amb més casos, 2012 i 2015, són els que registren taxes més altes (5,65 i 5,66, respectivament, a causa dels canvis poblacionals entre tots dos anys). La més baixa, per part seva, es va donar en 2013, amb el registre de vuit casos a la província (2,83 víctimes per milió).

A la província de Barcelona només es va registrar una taxa major que la mitjana catalana en dos anys: 2014 i 2015. La resta d'anys reflecteixen una diferència amb la mitjana catalana que va des de les 3,2 víctimes en 2010 fins a les 0,31 de 2016 i 2017.

1.2. Tipus de feminiciidi

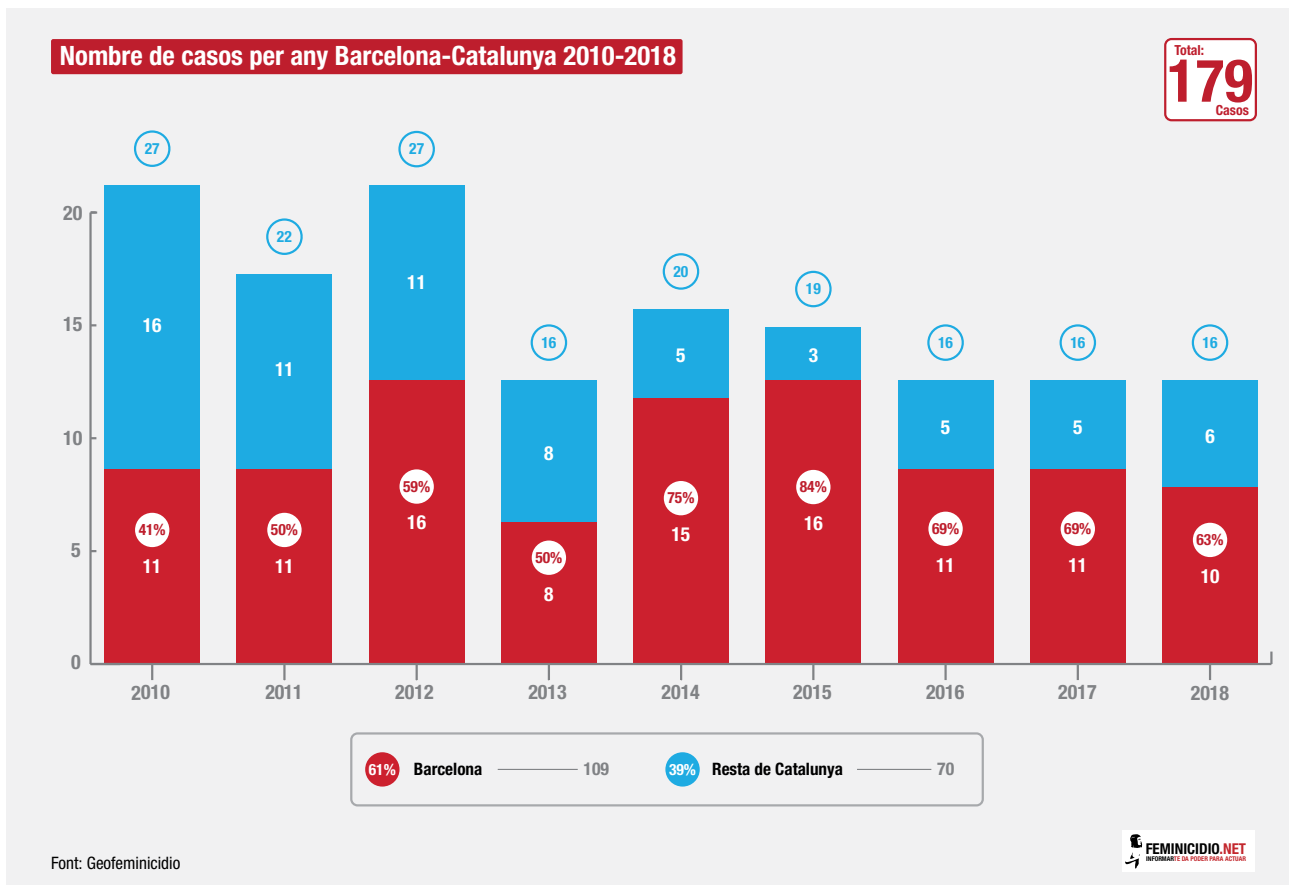
De mitjana, el 57,8% dels casos coneguts a la província de Barcelona són feminicidis íntims (63 dels 109 casos).

No obstant això, aquesta mitjana es veu especialment alterada pel baix percentatge registrat en 2013 (només un dels vuit casos van ser feminicidis íntims, el 12,5%) i en 2015 (sis dels 16 casos, el 37,5%). En 2017, set dels 11 casos van ser perpetrats per la parella o exparella de la víctima (el 63,6%), encara que en 2018 la mitjana es va reduir al 50%, amb cinc dels 10 casos perpetrats en el marc de la parella o exparella.

De mitjana, Catalunya té un subregistre de feminicidis íntims no reconeguts com a oficials del 22,2%: el 77,8% dels casos formen part de les víctimes mortals computades per la Delegació del Govern per la Violència de Gènere. En 2011, amb el registre de nou feminicidis íntims, només

es van reconèixer quatre d'ells (el 44,4%), xifra que s'ha anat esmenant en els últims anys, fins al reconeixement del 100% dels casos en 2018 (cinc víctimes mortals). En 2017 es van reconèixer com a oficials sis dels set casos, encara que el cas restant es troba en investigació per la Delegació del Govern.

El segon tipus més comú a la província de Barcelona és el feminiciidi familiar que, amb 17 casos, suposa el 15,6% del total de 109. Un de cada tres (sis dels 17), van ser registrats en 2015. En 2017 es va conèixer un cas d'aquest tipus, que suposa el 9,1% del total d'11, i el 2018 aquest percentatge aconseguí el 30% dels casos (tres de 10). Aquesta xifra només ha estat superada en 2015, quan els feminicidis familiars suposaven el 37,5% del total de 16 casos, el mateix percentatge que suposaven els feminicidis íntims. **Des de 2010, quan suposaven el 9,1% dels casos, el percentatge de feminicidis fami-**

liars registrats a la província de Barcelona s'ha triplicat en 2018.

Els assassinats per robatori són el tercer tipus més comú (el primer entre els assassinats) i amb nou casos suposa el 8,3% del total. No es coneix cap cas d'aquest tipus en 2017, però sí un en 2018, quan suposa el 10% dels casos de l'any.

Des de 2010 es van conèixer a més set feminicidis no íntims (el 6,4% dels 109 casos). Tres d'ells, perpetrats en 2013 que, al costat dels dos coneguts l'any anterior, sumen el 71,4% dels feminicidis no íntims coneguts a la província de Barcelona en nou anys. No es coneix cap cas d'aquest tipus en 2017 i 2018.

Els assassinats de dones per violència comunitària o econòmica registren tres casos a Barcelona, els mateixos que els feminicidis per prostitució. En el cas dels primers, no s'han documentat víctimes en 2017 o 2018. No obstant això, sí que es coneix una víctima de **feminicidi per prostitució** a Barcelona en 2017, un tipus de feminicidi que no es registrava a la província des de 2013. Al costat del primer cas registrat en 2010, són tres els feminicidis per prostitució coneguts a Barcelona (el 2,75% dels 109).

A més, es coneixen tres **feminicidis infantils** (un en 2015, un altre en 2017 i un altre en 2018), dos **feminicidis/assassinats sense dades suficients** en 2011 i 2016, un **assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic** que va tenir lloc en 2017 i un **cas dubtós sense informació suficient** de 2014.

1.3. Perfil de la víctima

Les dones assassinades a la província de Barcelona des de 2010 tenien una mitjana de 47,3 anys i actualment registra una tendència a l'alça després d'aconseguir el màxim històric en 2013, amb una mitjana de 52,4 anys, reduir-se fins als 43,2 anys de mitjana en 2016 i tornar a augmentar. En 2017, la mitjana d'edat de les dones era de 45,5 anys i en 2018 se situa en 48,7 anys.

Un 38,5% de les víctimes eren d'origen estranger (42 casos dels 109) i, encara que es desconeix l'origen de dues d'elles (el 2%), el 59,5% restant correspon a víctimes d'origen espanyol (60 casos). Tant en 2017 com en 2018 se supera el percentatge de la mitjana amb el registre del 45,5% i el 40% de víctimes d'origen estranger, respectivament.

No obstant això, la diferència és major entre els tipus de feminicidi: mentre que el 34,9% de les víctimes de feminicidi íntim eren d'origen estranger (22 de les 63 dones assassinades), les víctimes de feminicidis per prostitució eren estrangeres en el 100% dels casos (tres víctimes). També eren d'origen estranger dues de les tres menors assassinades en feminicidis infantils (el 66,7%) i quatre de les set víctimes de feminicidis no íntims (el 57,1%).

A Barcelona es desconeix l'ocupació de gairebé la meitat de les dones assassinades des de 2010 (51 dels 109 casos, el 46,8%). **En altres 23 casos, la víctima era jubilada o pensionista en el moment del crim (el 21,1%).** Altres set víctimes eren **empleades, cinc eren dones prostituïdes, quatre cambres i tres aturades.** Aquestes cinc ocupacions més comunes sumen el 38,5% dels casos des de 2010.

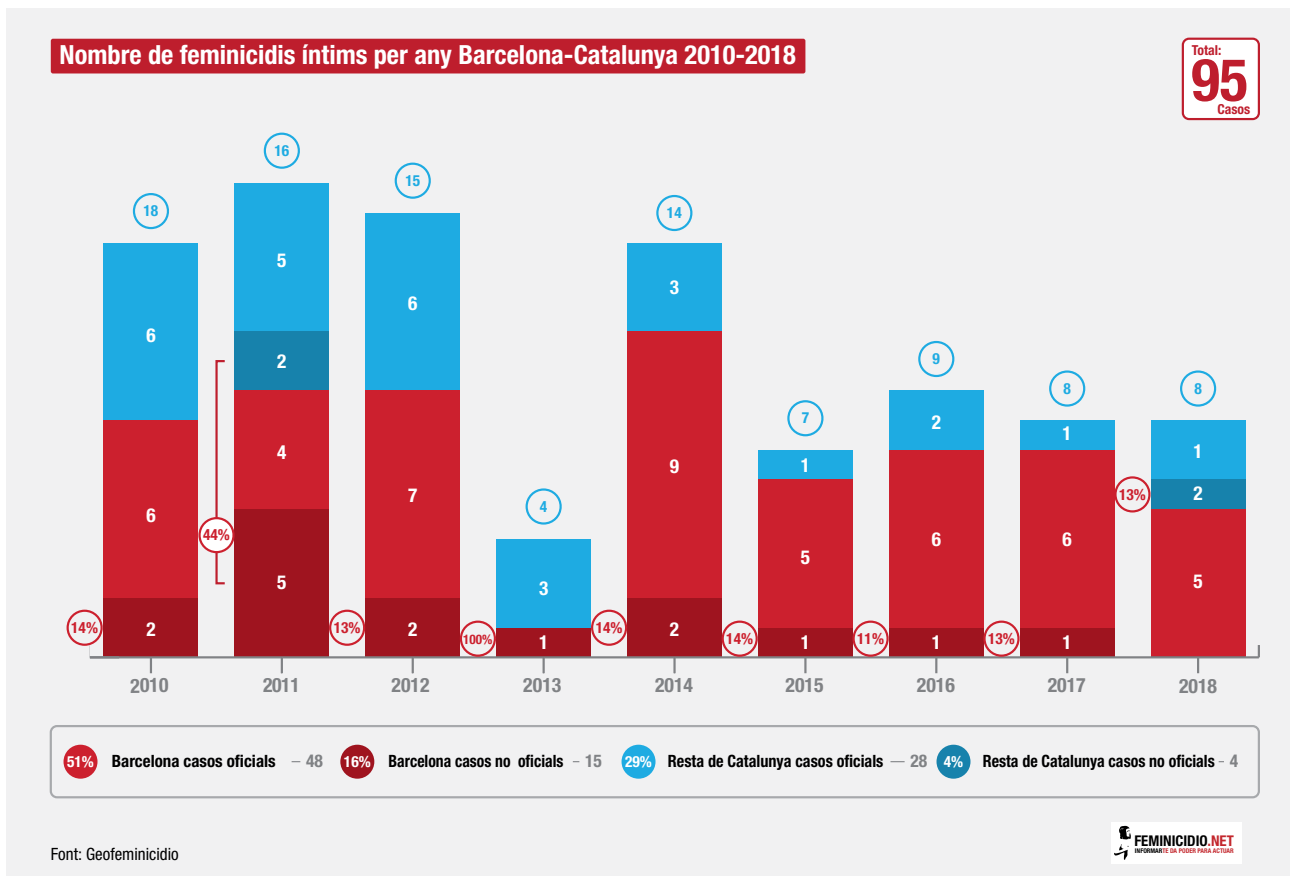
1.4. Perfil de l'homicida

Els homicides dels casos registrats a la província de Barcelona des de 2010 tenien una mitjana de 43,3 anys, quatre anys menys que les seves víctimes. Com elles, els primers anys se situen per sota de la mitjana i el pic més alt es va conèixer en 2014, amb una mitjana de 46,4 anys. No obstant això, aquesta tendència no s'ha vist reduïda en els últims anys: en 2017 els homicides tenien una mitjana de 46,3 anys (tres més que la mitjana des de 2010) i 45,2 en 2018 (dues més que la mitjana). Per tipus de feminicidi, els homicides de feminicidis íntims registren la mitjana més alta (47,7 anys), seguits dels autors de feminicidi infantils (45,3 anys). La mitjana més baixa es dona en el cas dubtós sense informació suficient (24 anys), els assassinats/feminicidis sense dades suficients (25 anys), els assassinats per robatori (30,7 anys) i els feminicidis familiars (36,2 anys).

De mitjana, un de cada tres homicides registrats a la província de Barcelona era d'origen estranger (34 dels 109 casos).

Encara que es desconeix l'origen d'altres nou homicides, es confirma l'origen espanyol dels 66 restants. Per tipus de feminicidi, el percentatge més alt d'homicides estrangers es dona en l'únic cas dubtós (100%), els feminicidis per prostitució (el 66,7%) i els feminicidis no íntims (57,1%). D'altra banda, els homicides espanyols són especialment majoritaris en els feminicidis familiars (el 76,5%), els assassinats de dones per violència comunitària/econòmica i els feminicidis infantils (66,7%, respectivament).

El percentatge d'homicides dels quals es desconeix la seva ocupació és major que entre les víctimes (el 58,7% d'ells enfront del 46,8% entre elles). A més, **les set ocupacions amb més d'un cas conegut registren el 31,2% dels casos: nou eren pensionistes o jubilats, vuit empleats, sis aturats, cinc directius o empresaris, tres**

indigents, tres propietaris o comerciants i dos cambrers. Els nou casos restants corresponen a un zelador/guàrdia de seguretat, un infermer/auxiliar d'infermeria, un estudiant, un Guàrdia Civil/Polícia/Militar, un menor, un narcotraficant, un obrer, un professional i un tècnic/professional de nivell mitjà.

1.5. Relació de l'homicida amb la víctima

Les víctimes de feminicidis íntims van ser assassinades principalment per les seves parelles actuals (el 79,4% de les 63 víctimes): 24 a les mans del seu marit, 23 a les mans de la seva parella i tres a les mans del seu nuvi. A més, es van conèixer sis casos d'exparelles, quatre d'exmarits, dues d'exnuvis i un d'un amant.

El 64,7% de les víctimes de feminicidis familiars van ser assassinades pels seus fills (11 dels 17 casos). Es coneixen a més dos casos d'exgendres, dos d'altres familiars, un d'un germà i un d'un nét.

Entre les víctimes **d'assassinats per robatori**, es desconeix la relació que hi havia entre un de cada tres homicides i les seves víctimes (tres de les nou víctimes). A més d'un homicida encara sense identificar per les autoritats, els altres cinc casos corresponen a persones que la víctima coneixia prèviament: dos coneguts, dos veïns i un exempleat.

Dels set feminicidis no íntims coneguts a Barcelona des de 2010, només un va ser perpetrat per un desconegut. La relació més comuna registrada en aquest tipus és la d'amic (tres casos, el 42,9%), seguida de la de conegut (dos casos, el 28,6%). El cas restant va ser perpetrat pel cuidador de la víctima.

Dos dels tres **assassinats de dones per**

violència comunitària/econòmica van ser perpetrats per coneguts de la víctima, mentre que el tercer es va registrar a les mans d'un desconegut.

El 100% de les víctimes de **feminicidis per prostitució** a Barcelona van ser assassinades per demandants de prostitució (tres casos).

A més, es desconeix la relació dels homicides amb les víctimes en els dos casos de **feminicidi/assassinat sense dades suficients** i se sap que l'autor de l'**assassinat de dones per crim organitzat/narcotràfic** documentat va ser perpetrat per un conegut de la víctima. Es manté en la base de dades un **cas dubtós sense informació suficient** perpetrat per la parella de la víctima.

1.6. Context del feminicidi i assassinat

1.6.1. Escenari

De mitjana, dues de cada cinc víctimes de feminicidis i altres assassinats de dones a Barcelona de 2010 a 2017 van ser assassinades en l'**habitatge familiar** (43 dels 109 casos). Altres 21 casos van ser documentats en l'**habitatge de la víctima**. En el cas dels **feminicidis íntims**, el percentatge de dones assassinades en l'habitatge familiar és major (52,4%, 33 dels 63 casos, enfront del 39,4% de mitjana) i el registrat en l'habitatge de la víctima és menys de la meitat que la mitjana (8,6%, amb cinc dels 58 casos, enfront del 19,3% de mitjana).

Es coneixen nou víctimes mortes a l'**hospital**: quatre d'elles, víctimes de feminicidis íntims i altres dos, de feminicidis no íntims. Dos terços de les víctimes assassinades al carrer van ser víctimes de feminicidis íntims (quatre dels sis casos), com també ho van ser el 100% de les víctimes registrades en un descampat o despoblat (cinc casos).

1.6.2. Armes

Gairebé la meitat dels homicides va fer ús d'algun tipus d'**arma blanca** (el 45,9%, 50 casos dels 109 casos), com a ganivets, navalles, matxets o altres armes blanques. Altres 17 homicides (el 15,6%) van utilitzar les seves pròpies **mans o la força física** per a perpetrar el crim. A més, es coneixen vuit casos perpetrats amb **objectes contundents** i altres vuit perpetrats amb **armes de foc** (el 7,3%, respectivament), com a pistoles o escopetes.

1.6.3. Actes violents

Dos de cada quatre homicides **va apunyalat** o **va acoltellar** a la víctima (43 casos, el 39,4% dels 109 coneguts). Altres sis homicides les **van degollar** (el 5,5%) i una va ser acoltellada (l'1%). Vuit homicides **van tirotejar** a les seves víctimes (el 7,3%) i altres set les **van asfixiar** o **van escanyar** (el 6,4%).

A més, des de 2010 consten cinc dones **cremades** o **calcinades** a la província de Barcelona, quatre **soterrades** o **semi soterrades** i tres **esquarterades**.

1.6.4 Motius i circumstàncies de l'homicida

El motiu o circumstància principal de 29 dels 109 casos és desconegut (el 29,6% del total). D'ells, 19 són feminicidis íntims (el 65,5%) i cinc són feminicidis familiars (el 17,2%).

Entre els motius més comuns es troba el **continu de violència** que s'ha registrat en almenys 25 casos (el 22,9%). És l'únic motiu o circumstància conegut en 14 casos (13 feminicidis íntims i un familiar).

En altres 17 casos el crim es va produir

després d'una **discussió** que l'homicida va decidir resoldre violentament (el 15,6% dels casos) encara que se sumen motius o circumstàncies addicionals en la majoria d'ells. Només en vuit casos la discussió s'ha registrat com a únic motiu o circumstància del feminicidi o assassinat.

1.6.5. Suïcidi de l'homicida

De mitjana, el 15,6% dels homicides es van suïcidat després del crim (17 dels 109 casos) mentre que un altre 8,3% ho va intentar (nou casos).

En el cas dels intents de suïcidi, el 100% dels casos corresponen a **feminicidis íntims**. En aquest tipus de feminicidi, els nou intents de suïcidi suposen el 14,3% dels 63 casos, mentre que es van consumir altres 11 suïcidis, el 17,5%. **En total, en 31,7% dels homicides de feminicidis íntims: un de cada tres.**

El percentatge de suïcidi és més alt en l'únic cas dubtós i entre els **feminicidis infantils** i els **assassinats de dones per violència comunitària/econòmica**, amb dos dels tres casos perpetrats per autors que es van suïcidat després del crim (el 66,7%).

A més, es coneix un altre suïcidi en un **feminicidi familiar**, que suposa el 5,9% dels 17 casos registrats des de 2010. La resta de tipus de feminicidi o assassinat registren un 0% de suïcidis o intents entre els agressors, encara que es desconeix la dada en sis dels casos (quatre assassinats per robatori, un feminicidi/assassinat sense dades suficients i un assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic).

1.6.6. Situació judicial

Els 17 casos perpetrats per homes que es

van suïcidar després del crim es troben **tancats per la mort de l'homicida**. D'ells, dos terços són feminicidis íntims (11 casos, el 64,7%).

A més, encara es registren cinc casos amb **homicides sense identificar**: quatre assassinats per robatori i un feminicidi/assassinat sense dades suficients.

Almenys 26 han estat ja **condemnats** (el 23,9% dels 109 casos) i d'ells, un 73,1% són feminicidis íntims.

Altres 41 homicides es troben encara a la **presó preventiva** prèvia al judici (el 37,6%), encara que només el 53,7% són autors de feminicidis íntims.

2.

Radiografia del feminicidi a catalunya de 2010 a 2017

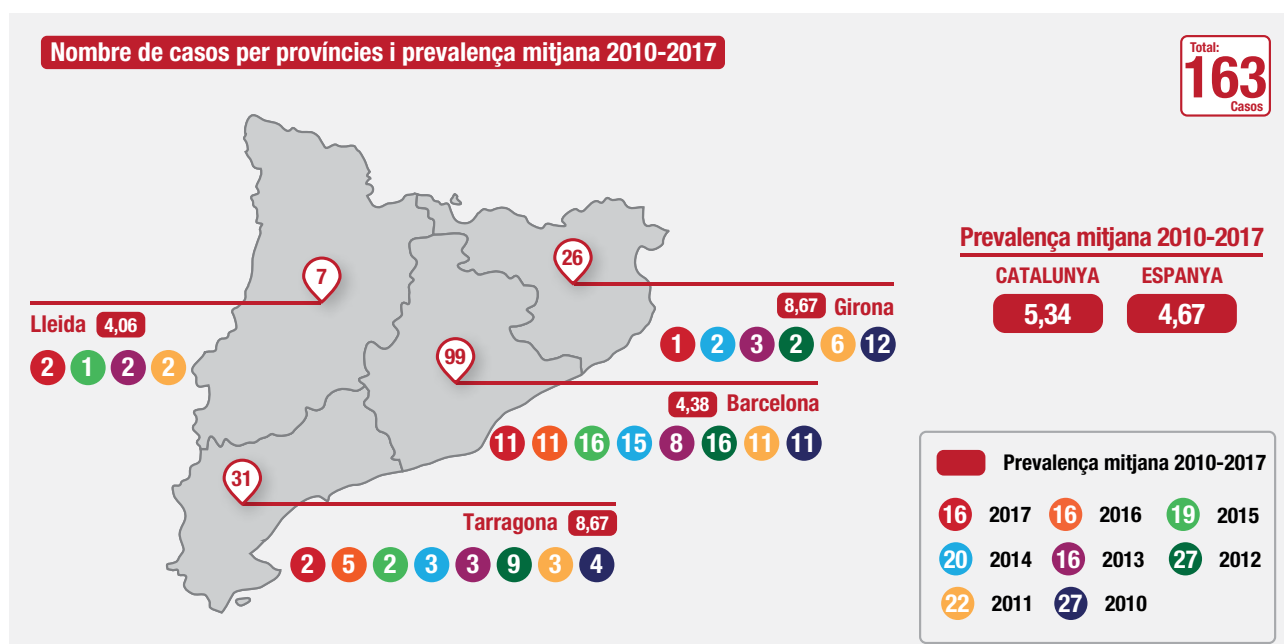
2. Radiografia del femini- cidi a catalunya de 2010 a 2017

2.1. Taxes de prevalença

De mitjana, **Catalunya** registra una **taxa de prevalença de 5,34 víctimes per milió de les dones que habiten el territori, un 0,67 més que la mitjana estatal (4,67).**

nou casos registrats disparen la taxa de prevalença a 22,29 víctimes per milió. I en 2016, amb cinc casos coneguts, la seva taxa triplica la mitjana estatal (12,61, respecte a 4,43).

La **segona província amb taxa de prevalença més alta és Girona, amb 8,67 víctimes per milió.** En aquest cas, la província va començar amb un pic històric de 12 casos en 2010 que va fer que la seva taxa de prevalença aconseguís les 32,23 víctimes per

Per províncies, la taxa és més alta a Tarragona (9,68), on es duplica la mitjana de l'Estat espanyol. Cronològicament, Tarragona ha sofert dos pics en la seva taxa de prevalença que disparen la mitjana de la província. D'una banda, va començar en 2010 amb el registre de quatre casos gairebé duplicant la mitjana Estatal (10,02, respecte a la mitjana de 5,3). En 2012, els

milió aquest any, la taxa més alta registrada en qualsevol província catalana des de 2010. Amb sis casos en 2011 la taxa de la província a l'any següent continuava sent la més alta de la Comunitat, mitjana que triplicava (15,98, respecte a la mitjana de 5,78). Des de llavors, la taxa de prevalença a Girona superava la mitjana catalana en 2013 i 2014 i, en els últims tres anys només va registrar un cas en

Prevalença per províncies Catalunya amb relació a Espanya 2010-2017

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	Prevalença mitjana
Tarragona	5,04	12,61	5,03	7,51	7,45	22,29	7,47	10,02	9,68
Girona	2,64	0,00	0,00	5,31	7,92	5,29	15,98	32,23	8,67
Barcelona	3,85	3,88	5,66	5,31	2,83	5,65	3,91	3,93	4,38
Lleida	9,38	0,00	4,64	0,00	9,21	0,00	9,22	0,00	4,06
Catalunya	4,16	4,18	4,98	5,24	4,18	7,05	5,78	7,13	5,34
Total estatal	4,17	4,43	4,76	4,41	4,76	4,71	4,81	5,30	4,67

2017, amb una taxa de 2,64.

Barcelona és la segona província amb la taxa més baixa, amb 4,38 víctimes per milió (un 0,29 menys que la mitjana estatal -4,67- i un 0,96 menys que la catalana -5,34-). Els anys amb més casos, 2012 i 2015, són els que registren taxes més altes (5,65 i 5,66, respectivament, a causa dels canvis poblacionals entre tots dos anys). La més baixa, per part seva, es va donar en 2013, amb el registre de vuit casos a la província (2,83 víctimes per milió).

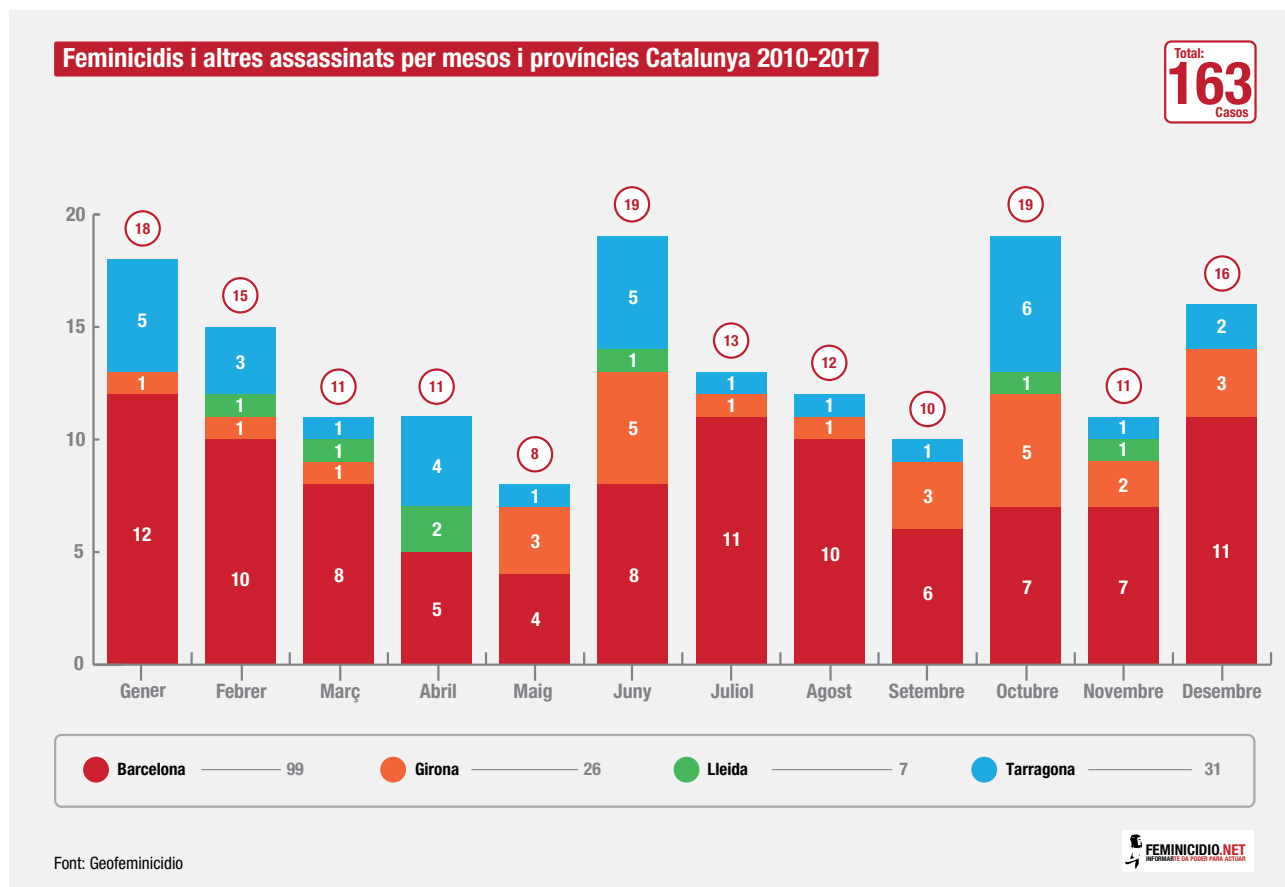
La província catalana amb la taxa de prevalença més baixa és Lleida, amb 4,06 víctimes per milió, un 0,61 menys que la mitjana estatal (4,67) i un 1,28 menys que la mitjana catalana (5,34). Per anys, es registra una fluctuació entre la taxa zero coneguda en 2010, 2012, 2014 i 2016 i els anys en què es registren un (2015) i dos casos (2011, 2013 i 2017). Aquests anys les taxes anirien de les 4,64 víctimes per milió

en 2015 a les 9,38 de 2017.

Finalment, Barcelona és, al costat de Tarragona, l'única província que no registra taxa zero en vuit anys. No obstant això, a causa de la seva població, l'alt nombre de casos es tradueix en taxes de prevalença més pròximes a la mitjana, per la part inferior.

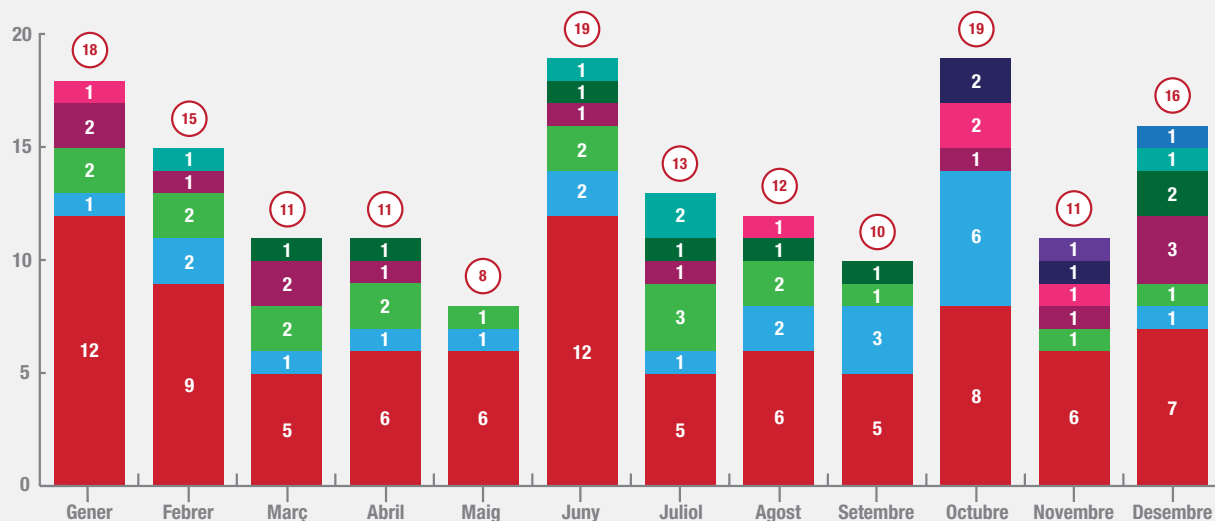
2.2. Nombre de casos per Comunitats Autònomes, províncies i mesos

A **Catalunya s'han comès 163 feminicidis i altres assassinats de dones a les mans d'homes des de 2010. D'ells, un 61% van ser registrats a la província de Barcelona (99 casos)**, on es coneix el registre més alt de casos en una sola província en els anys 2012 i 2015 amb 16 casos coneguts només a Barcelona. Un altre 19% dels casos registrats a Catalunya des de 2010 va tenir lloc a Tarragona (31 casos), un 16% a Girona (26 casos) i un 4% a Lleida (set casos).

Feminicidis i altres assassinats per mesos i tipus Catalunya 2010-2017

Totat:
163
Casos

● Femicidi íntim	87	● Femicidi per prostitució	8	● Assassinat/femicidi sense dades suficients	3
● Femicidi No íntim	21	● Assassinat de dones per violència comunitària/econòmica	5	● Assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic	1
● Femicidi familiar	19	● Femicidi infantil	5	● Cas dubtós sense informació suficient	1
● Assassinat de dones per robatori	13				

Fuente: Geofemicidio

FEMINICIDIO.NET
INFORMAR EN PODER FEMES ACTUAR

De mitjana, van ser assassinades 20 dones a l'any. No obstant això, es confirma una tendència a la baixa que registra una diferència d'11 casos entre els 27 casos en 2010 i 16 en 2017.

De mitjana, a Catalunya es van registrar 1,7 casos al mes. Des de 2010, els mesos que més casos registren són juny i octubre, amb 19 casos acumulats en vuit anys, la qual cosa suposa **una mitjana de 2,38 casos comesos aquest mes**, un 0,68 més que la mitjana. Li segueix el mes de gener, amb 18 casos (2,25 al mes), desembre (16 casos, 2 al mes) i febrer (15 casos, 1,88 al mes). D'altra banda, al maig es registra el menor nombre de casos (vuit, un al mes), seguit de setembre (10, 1,25 al mes) i març, abril i novembre (amb 11 casos, 1,38 al mes).

2.3. Tipus de femicidi

Des de 2010, a Catalunya es registren 10 tipus de femicidi/assassinat:

- **Femicidi íntim:** suposa el **53,4% dels 163 casos de Catalunya, un 3,4% menys que en l'Estat espanyol**, on suposen el 56,7% dels 890 casos del període. Dos de cada tres van ser registrats a la província de Barcelona (58 dels 87 casos, el 66,7%). Un altre 17,2% va tenir lloc a Tarragona, mentre que a Girona es van conèixer l'11,5% dels femicidis íntims. El 4,6% restant es va conèixer a Lleida. Dels 87 casos de Catalunya, el 81,6% van ser reconeguts oficialment com a Víctimes Mortals per Violència de Gènere segons la Delegació del Govern. Un altre 18,4% dels casos formen el subregistre oficial, amb 15 casos no

reconeguts i un en recerca.

- **Femicidi no íntim:** Amb un 12,9% dels casos, són el segon tipus més comú a Catalunya (21 víctimes), on es registren un 4,7% més de femicidis no íntims que en la mitjana de l'Estat espanyol (8,2%). En aquest cas, la província que registra més casos és Girona (10 de les 21 víctimes, el 47,6%), ja que en 2010 es van conèixer set casos en un any. Des de llavors, i fins a 2017, només s'han registrat tres casos més a la província (en 2011, 2013 i 2017). Dels 21 casos registrats a Catalunya, un terç es va conèixer a Barcelona (set casos, el 33,3%), un 14,3% a Tarragona (tres casos) i un 4,8% a Lleida (un cas).

- **Femicidi familiar:** Amb 19 casos des de 2010, el tercer tipus més comú a Catalunya (el segon en l'Estat espanyol) **suposa l'11,7% dels 163 casos del territori.** Respecte a l'Estat espanyol, on suposen el 13,4% dels casos, Catalunya registra un 1,7% menys de femicidis familiars. Dels 19 casos del territori, gairebé tres de cada quatre es van registrar a Barcelona (el 73,7%, amb 14 casos). Un altre 15,8% va

tenir lloc a Tarragona (tres casos) i tant Girona com Lleida registren un sol cas en els vuit anys de registres (el 5,3%, respectivament).

- **Assassinat de dones per robatori:** El tipus d'assassinat més comú a Catalunya **registra el 8% dels 163 casos de la Comunitat (13 víctimes),** un 1,7% més que la mitjana estatal (6,3%). De les 13 víctimes de Catalunya, el 61,5% van ser assassinades a la província de Barcelona (vuit casos). Un altre 23,1% va ser assassinada a Girona (tres casos) i el 15,4% restant va ser víctima d'aquest tipus d'assassinat a Tarragona (dos casos). Lleida és l'única província que no registra assassinats d'aquest tipus des de 2010.

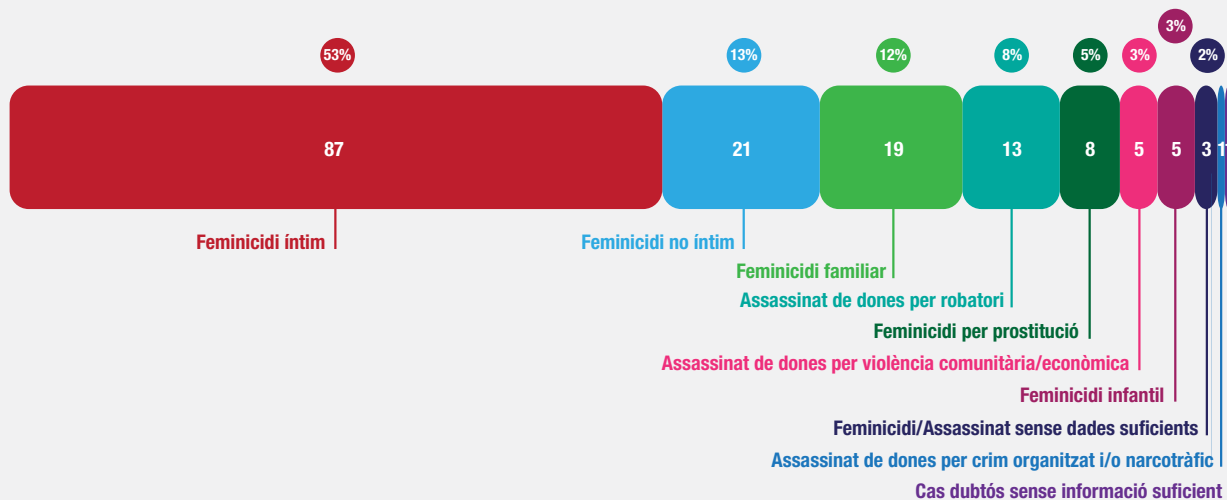
- **Femicidi per prostitució:** Un **4,9% dels casos coneguts a Catalunya pertanyen a aquest tipus (vuit casos), un 1,4% més que la mitjana estatal (3,5%),** on es van registrar 31 casos des de 2010: a Catalunya es van conèixer un de cada quatre femicidis per prostitució de l'Estat espanyol (el 25,8%). La meitat d'ells, es van conèixer a la província de Tarragona (quatre casos). Altres tres casos (el 37,5%) van tenir lloc a Barcelona i el

Catalunya: nombre de casos per tipus de femicidi amb relació a Espanya

	Catalunya	Espanya	% Catalunya/ Total Esp.	% total casos a la C. A.	% total casos en Espanya
Femicidi íntim	87	505	17,23 %	53,37 %	56,74 %
Femicidi familiar	19	119	15,97 %	11,66 %	13,37 %
Femicidi No íntim	21	73	28,77 %	12,88 %	8,20 %
Femicidi infantil	5	43	11,63 %	3,07 %	4,83 %
Femicidi per prostitució	8	31	25,81 %	4,91 %	3,48 %
Femicidi transfòbic	0	1	0,00 %	0,00 %	0,11 %
Femicidi/Assassinat sense dades suficients	3	25	12,00 %	1,84 %	2,81 %
Assassinat de dones per robatori	13	56	23,21 %	7,98 %	6,29 %
Assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic	1	8	12,50 %	0,61 %	0,90 %
Assassinat de dones per violència comunitària/econòmica	5	23	21,74 %	3,07 %	2,58 %
Assassinat de dones per violència juvenil	0	3	0,00 %	0,00 %	0,34 %
Cas dubtós sense informació suficient	1	2	50,00 %	0,61 %	0,22 %
Un altre	0	1	0,00 %	0,00 %	0,11 %
Total	163	890	18,31 %	100 %	100 %

Tipus de feminicidi Catalunya 2010-2017

Total:
163
Casos

Font: Geofeminicidio

FEMINICIDIO.NET
INFORMARTE DA PODER PARA ACTUAR

cas restant es va conèixer a Lleida (el 12,5%).

- **Feminicidi infantil:** Amb cinc casos des de 2010, els feminicidis infantils suposen el **3,1% dels casos coneguts a Catalunya**. Respecte a l'Estat espanyol, on suposen el 4,8% de les 890 víctimes, Catalunya registra un 1,8% menys de casos. Per províncies, dues províncies registren dos casos cadascuna: Barcelona i Tarragona (40%, respectivament). L'altre cas va ser conegut a la província de Girona (20%).

- **Assassinat de dones per violència comunitària i/o econòmica:** Un **3,1% dels 163 casos de Catalunya** eren d'aquest tipus (cinc casos), un 0,5% més que la mitjana estatal (2,6%). Per províncies, Barcelona registra el nombre més gran de casos (tres, el 60%). Els altres dos casos van ser coneguts a Girona i Tarragona (20%, respectivament).

- **Feminicidi/assassinat sense dades suficients:** En tres casos la informació

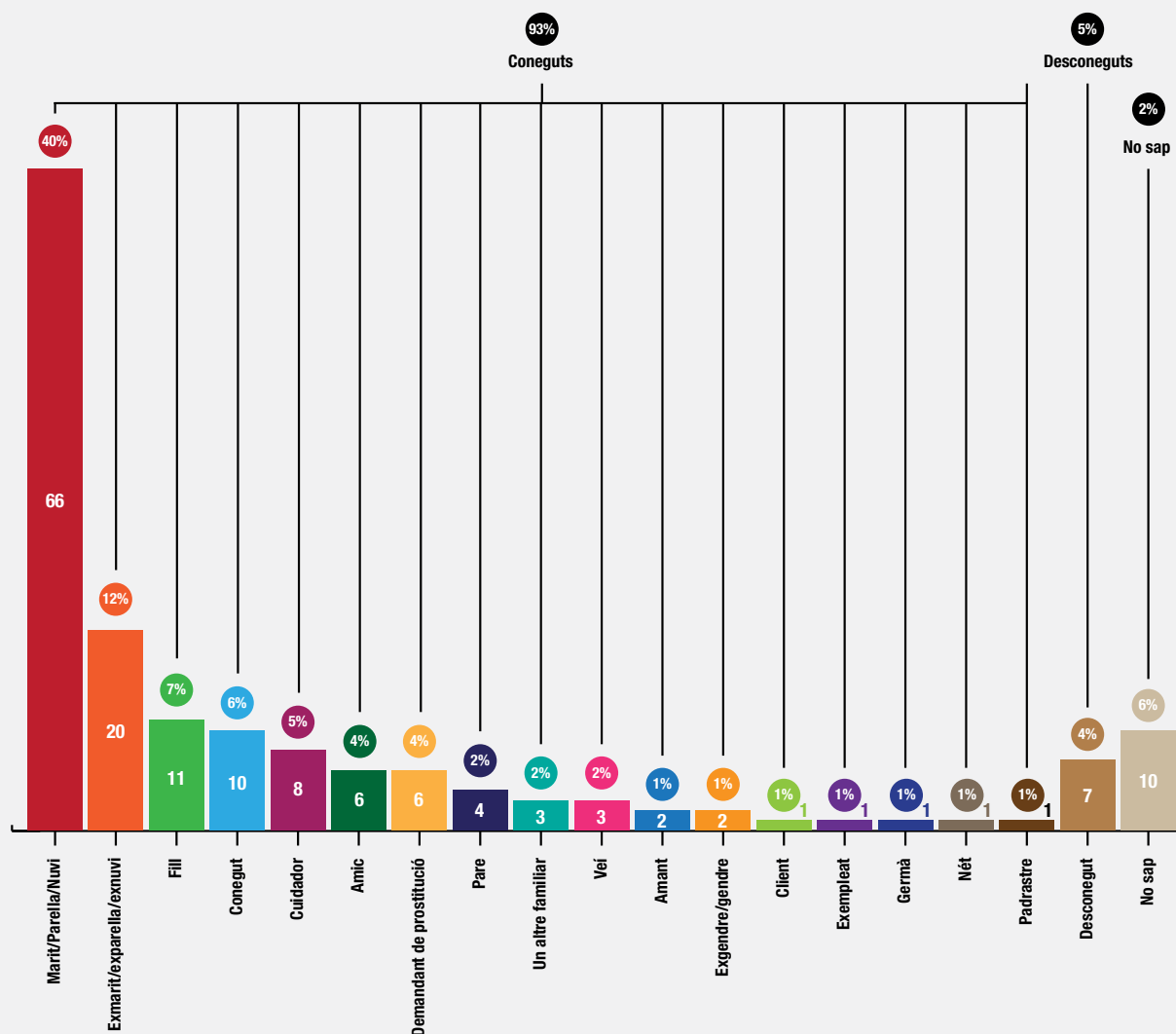
a la qual es va tenir accés durant la preparació d'aquest informe no va ser suficient per classificar-los (**un 1,8%**). Respecte a l'Estat espanyol, on suposen el 2,8% dels casos, a Catalunya es registra un 1% menys. Per províncies, dos dels tres casos van tenir lloc a Barcelona, mentre que el tercer cas es va conèixer a Tarragona.

- **Assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic:** L'únic cas conegut des de 2010 a Catalunya d'aquest tipus suposa el 0,6% dels 163 casos i va tenir lloc a la província de Barcelona. Respecte a l'Estat espanyol, amb un 0,9% d'assassinats d'aquest tipus, a Catalunya es registren un 0,3% menys.

- **Cas dubtós sense informació suficient:** A Barcelona es coneix a més un cas dubtós que suposa el 50% dels dos casos de l'Estat espanyol. Per això, a Catalunya representen el 0,6% mentre que en l'Estat espanyol suposen un 0,2%, tres vegades menys.

Relació de l'homicida amb la víctima Catalunya 2010-2017

Total:
163
Casos

2.4. Relació de l'homicida amb la víctima

Un 40,5% dels homicides a Catalunya des de 2010 tenien una relació afectiva amb la víctima en el moment del femicidi íntim: 36 marits, 25 parelles i cinc nuvis. Les exparelles sumen el 12,3% dels casos: nou perpetrats per l'exmarit, vuit de l'exparella i tres de l'exnuvi).

Fora del marc de la parella o l'exparella, la relació més comuna de l'homicida amb la víctima és la de fill (11 casos, el 6,7%). A més, es desconeix la relació en

10 casos i en altres 10 l'homicida era un conegut de la víctima (el 6,1%, respectivament). En altres vuit casos, l'homicida era el cuidador de la víctima (el 4,9%) i altres set van ser perpetrats per desconeguts (el 4,3%).

2.5. Perfil de la víctima

De mitjana, el 33,7% de les dones assassinades a Catalunya des de 2010 eren d'origen estranger (55 dels 163 casos). Aquest percentatge, encara que va aconseguir pics del 40,9% en 2011 i del 43,8% en 2013, registra una tendència a la baixa que en 2017 el redueix al 31,3% de les

víctimes. Encara que es desconeix el 2,5% (quatre casos), es confirma l'origen espanyol del 63,8% restant de les víctimes: dos de cada tres (104 casos).

L'edat mitjana de les víctimes de Catalunya és de 47 anys. Per províncies, aquesta mitjana és més alta a Girona (55,5 anys), seguida de Barcelona (47,15). Per sota de la mitjana se situen les víctimes de Tarragona (42,57 anys) i Lleida (32,86 anys).

La franja d'edat més comuna des de 2010 està per sota de la mitjana d'edat: de 30 a 39 anys es van conèixer 43 víctimes des de 2010. Li segueixen les 29 víctimes de 40 a 49 anys i les de 50 a 59 (amb 20 casos). Entre les tres sumen més de la meitat dels casos a Catalunya (92, el 56,4%).

Encara que es desconeix l'ocupació d'un 43% de les víctimes, se sap que **un 21,5% eren jubilades o pensionistes (35 casos). Un altre 9,8% (16 casos) eren empleades d'algun tipus d'empresa i un 6,1% eren dones prostituïdes (10 casos).** En aquest cas, a més dels vuit feminicidis per prostitució coneguts a Catalunya, se sumen dos feminicidis íntims en els quals la víctima era una dona prostituïda, un en 2012 i un altre en 2015. A més, a Catalunya **es van conèixer set casos de víctimes cambres des de 2010 (el 4,3% dels 163 casos).**

2.6. Perfil de l'homicida

Un de cada tres homicides a Catalunya era d'origen estranger (el 32,5%, 53 casos). Encara que es desconeix la dada en 13 casos (el 8%), el 59,5% restant correspon a homicides d'origen espanyol (97 casos). Per anys, el percentatge d'homicides estrangers s'ha vingut reduint fins al 25%, registrat tant en 2016 com en 2017, encara que el percentatge de casos en els quals es desconeix la dada és major l'últim

any (18,8%, respecte al 0% de 2016).

De mitjana, els homicides de Catalunya tenien 43 anys, quatre menys que les víctimes. Per províncies, la mitjana se supera més àmpliament a Girona, amb 46 anys. Tant Barcelona com Tarragona tenen una mitjana de 43 anys, com la catalana, i només Lleida se situa per sota de la mitjana, amb homicides de 33 anys.

La franja d'edat més comuna coincideix amb la mitjana: 47 casos van ser perpetrats per home de 40 a 49 anys i altres 43 per homes de 30 a 39. Al costat dels 23 casos d'homicides de 50 a 59 anys, sumen el 69,3% dels 163 casos (113 registres).

L'ocupació dels homicides es desconeix en el 57.1% dels casos, un 14,1% més que entre les víctimes. Si escau, dues ocupacions són les més comunes entre els agressors: **la d'empleat i la de jubilat (6,1% dels casos, amb 10 homicides, respectivament).** Li segueixen els homicides **infermers/auxiliars d'infermeria i els directius/empresaris, amb vuit casos cadascun, el 4,9%, respectivament.**

2.7. Escenari de la troballa del cadàver

Un de cada tres feminicidis va tenir lloc en l'habitatge familiar: 56 dels 163 casos, el 34,4%. Un altre 17,2% dels casos (28 casos) van ser registrats en l'habitatge de la víctima i l'escenari públic amb més casos és el carrer, amb 12 casos (el 7,4%), seguit de les 11 víctimes que van morir a l'hospital (el 6,7%). Li segueixen els casos coneguts en l'habitatge de l'homicida i en boscos, deserts o camps, amb set casos cadascun (el 4,3%, respectivament).

2.8. Armes utilitzades per l'homicida

Un **44,8%** dels casos a Catalunya va ser

perpetrat per un homicida que va usar una arma blanca per a acoltellar o degollat a la seva víctima (73 casos). Encara que es desconeix el 13,5% de les armes utilitzades pels homicides, se sap que un **altre 13,5% dels casos va ser perpetrat per l'homicida amb les seves pròpies mans o fent ús de la força física (22 casos).**

2.9. Actes violents

Més d'un terç de les dones assassinades a Catalunya van ser apunyalades o acoltellades pels homicides (el 37,4%, amb 61 casos). Un altre **12,9% va ser copejada (21 casos)** i un altre **9,2% dels casos corresponen a dones que van ser tirotejades** pel seu homicida amb una arma de foc (15 casos).

2.10. Motius i circumstàncies de l'homicida

En almenys **dos de cada 10 casos s'ha identificat un continu de violència previ al femicidi**, que es converteix llavors en la culminació d'aquesta violència, com la seva manifestació més extrema (**37 dels 163 casos, el 22,7%**).

En un altre **19% dels casos víctima i homicida mantenien una discussió abans del crim**, que aquest va decidir resoldre violentament acabant amb la vida de la víctima (**31 casos**).

En almenys **un 15,3% dels casos es va identificar com un dels motius principals del crim la separació o el rebuig de la víctima a l'homicida (25 casos).**

3.

Feminicidis i altres assassinats de dones a Catalunya 2017

3. Feminicidis i altres assassinats de dones a Catalunya 2017

3.1. Nombre de casos i taxes de prevalença per província

En 2017, com en tots els anys excepte 2010 (amb 12 casos a Girona i 11 a Barcelona), Barcelona és la província que més casos registra. Onze dels 16 casos coneguts en 2017 van tenir lloc a Barcelona (el 68.7%). Altres dos casos van ser registrats a Tarragona, dos més a Lleida i el cas restant va ser conegut a la província de Girona.

3.2. Nombre de casos i taxes de prevalença per municipis

Per municipis, **Barcelona** és l'únic que registra més d'un cas en 2017: quatre dones van ser assassinades en el municipi que, d'altra banda, registra la taxa de prevalença més baixa. La població de 854.184 dones habitants suposa una taxa de 4,68 vícti-

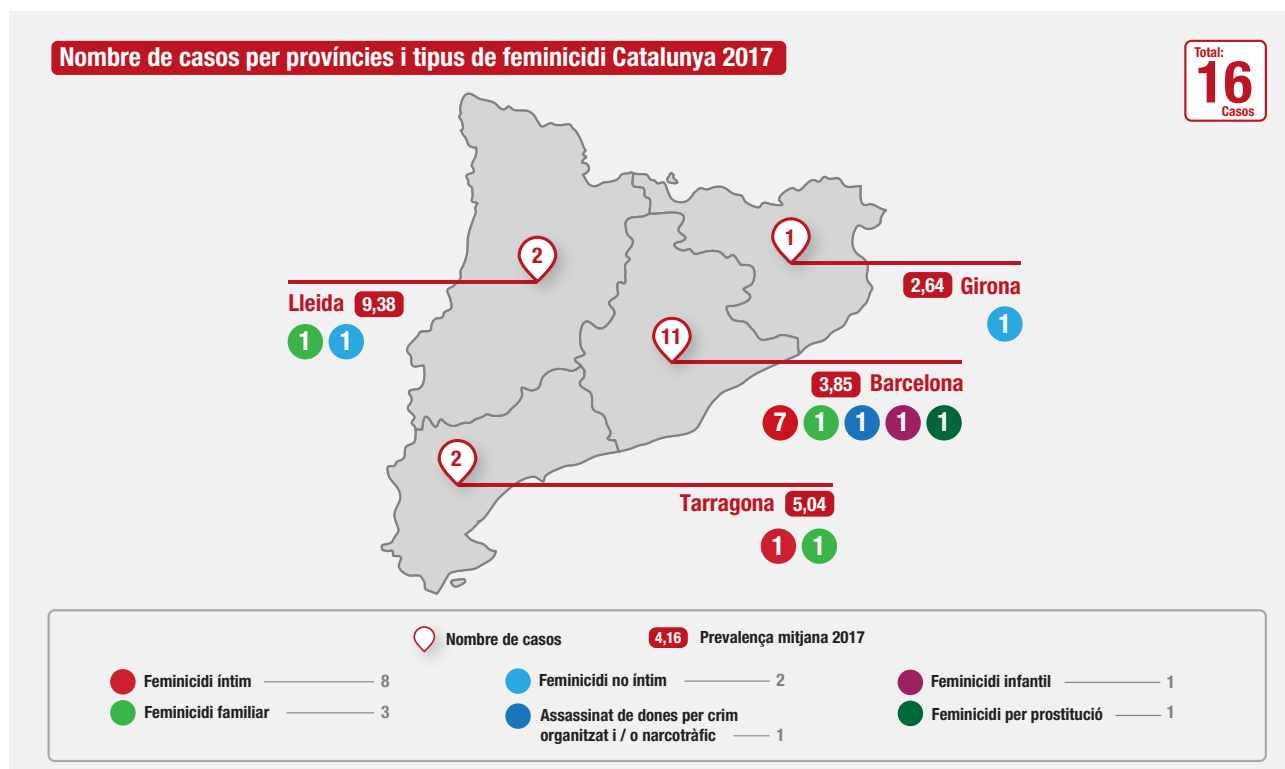
mes per milió. Els quatre casos són, a més, feminicidis: dos íntims, un infantil i un per prostitució.

Dels 12 municipis restants, el que registra una major taxa de prevalença és **Osor**, ja que la seva població es limita a les 209 dones (la seva taxa es dispara a les 4.901,96 víctimes per milió). Li segueixen **Bellvís** (893,66), **La Bisbal del Penedès** (619,58), **Súria** (330,14), **Begues** (289,44) i **La Llagosta** (147,99). En total, sis municipis registren taxes superiors a les 100 dones assassinades per milió.

Els municipis amb taxes més baixes, a més de Barcelona, són els més poblats: **L'Hospitalet de Llobregat** (7,52), **Lleida** (14,39), **Rubí** (26,12), **Sant Adrià de Besòs** (79,80), **Santa Perpètua de Mogoda** (78,90) i **Sallou** (79,27).

3.3. Nombre de casos per mesos de l'any

En 2017, tres mesos registren més de la meitat dels casos de l'any (el 56,25%, amb nou dels 16 casos):

Nombre de casos per províncies i població Catalunya 2017

	Nombre de casos 2017	Taxa de prevalença mitjana	Població d'homes	Població de dones	Població de dones estrangeres	Percentatge de dones estrangeres	Percentatge de víctimes estrangeres 2017	Sobrerrepresentació de víctimes estrangeres
TOTAL ESTATAL	99	4,17		23.739.271	3.112.688	13,14 %	27,27 %	14,13 %
Barcelona	11	3,90	2.655.722	2.818.659	442.024	15,68 %	45,45 %	29,77 %
Girona	1	2,68	371.571	373.673	73.545	19,68 %	0,00 %	-19,68 %
Lleida	2	9,44	216.996	211.897	34.498	16,28 %	0,00 %	-16,28 %
Tarragona	2	5,04	395.685	396.937	65.310	16,45 %	50,00 %	33,55 %

- Al febrer, es van conèixer dos feminicidis íntims (a Sùria el dia 7 i a Santa Perpètua de Mogoda el dia 22) i un feminicidi no íntim (a Lleida el dia 17).

- A l'octubre es van conèixer dos feminicidis íntims (a Barcelona el dia 1 i a Rubí el dia 14) i un feminicidi infantil, vinculat a l'íntim conegut a Barcelona el dia 1.

- Al desembre només es va conèixer un feminicidi íntim dels tres casos registrats (a Sant Adrià de Besòs, Barcelona, el dia 24). A més, es coneix un feminicidi per prostitució (a Barcelona el dia 10) i un assassinat per crim organitzat (a Begues, Barcelona, el dia 28).

Per part seva, a més dels tres mesos que no registren casos (gener, març i novembre), a l'abril es coneixen dos casos (un feminicidi íntim a Barcelona el dia 21 i un feminicidi familiar a Bellvís el dia 7). Els mesos de maig, juny, juliol, agost i setembre registren, cadascun, un cas en 2017. D'ells, només els dos primers van registrar feminicidis íntims: al juliol i agost es van conèixer dues víctimes de feminicidis familiars i la víctima de setembre va ser registrada com a feminicidi no íntim.

3.4. Tipus de feminicidi i altres assassinats de dones

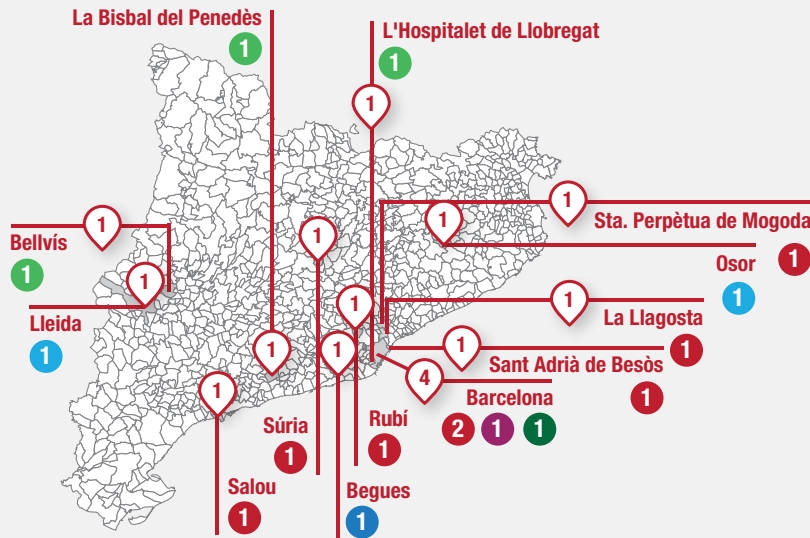
Per tipus de feminicidi o assassinat, es produeixen algunes diferències territorials:

- Els **feminicidis íntims** suposen el 53,4% dels casos des de 2010 (87 dels 163), un 3,4% més que la mitjana estatal (56,7%). En 2017, aquest percentatge es redueix al 50%, el tercer percentatge més baix des que es tenen registres (en 2013 es va registrar un 25% de feminicidis íntims i en 2015 van ser el 36,8%). Per municipis, només Barcelona registra més d'un feminicidi íntim en 2017 amb el registre de dos casos, el mateix número conegut en 2015 i 2016 després del registre del pic històric en 2014, amb cinc víctimes de feminicidis íntims. Els sis feminicidis íntims restants es registren en sis municipis diferents, cinc d'ells a la província de Barcelona (La Llagosta, Rubí, Santa Perpètua de Mogoda i Sùria). L'únic feminicidi íntim conegut en 2017 fora de la província de Barcelona es va conèixer a Salou, a la província de Tarragona. Dels set casos coneguts a Catalunya, sis van ser reconeguts oficialment com a víctimes mortals de violència de gènere. L'altre cas, conegut a La Llagosta, està en recerca per a la Delegació del Govern.

- Els **feminicidis familiars** suposen l'11,7% dels 163 casos coneguts des

Nombre de casos per tipus de feminicidi i municipis 2017

Total:
16
Casos

de 2010 (19 casos), un 1,7% menys que la mitjana estatal (13,4%). En 2017 aquest percentatge augmenta amb el registre de tres feminicidis familiars a Catalunya, el 18,75% dels 16 casos, xifra només superada en dues ocasions anteriors (2012, amb cinc casos, i 2015, amb sis). En aquest tipus, només un dels tres feminicidis es va perpetrar a la província de Barcelona, en el municipi de L'Hospitalet de Llobregat, on un home discutia amb la seva mare quan va arribar la policia, a la qual li va confessar haver assassinat a la seva àvia. Els altres dos feminicidis familiars es van conèixer en dos municipis de dues províncies diferents: a Bellvís (Lleida) un home amb trastorns psicològics o psiquiàtrics derivats de la seva addicció a les drogues va assassinar a la seva mare i va ferir al seu germà i a La Bisbal del Penedès (Tarragona), on un home va matar a una dona després de ser contractat com a sicari pel gendre de la víctima, autor intel·lectual del crim.

- Els **feminicidis no íntims** suposen el 12,9% dels 163 casos registrats a

Catalunya des de 2010, un 4,7% més que la mitjana estatal (8,2%). Aquest percentatge es veu especialment afectat pel registre de set casos en 2010 (el 25,9% dels casos d'aquest any) i cinc en 2013 (el 31,3% d'aquest any), encara que en 2017 es registra de nou un 12,5% de feminicidis no íntims a Catalunya (dos dels 16 casos). Cap d'ells va ser registrat a la província de Barcelona: un es va registrar en el pantà de Susqueda a Osor (Girona) i un altre va ser perpetrat a les mans d'un tècnic instal·lador de fibra òptica amb antecedents per segrestar la seva parella en 2005 que havia quedat amb la seva víctima a Lleida, on la va assassinar.

- Els **feminicidis infantils** suposen el 3,1% dels 163 casos de Catalunya (cinc casos), un 1,8% menys que la mitjana estatal (4,8%). En 2017, l'únic cas conegut a Catalunya representa el 6,25% dels 6 casos, el doble de la mitjana catalana. Això és pel fet que els cinc feminicidis infantils coneguts es van registrar en anys diferents (2010, 2011, 2012, 2015 i 2017), intercalats

amb anys en què no es van registrar casos d'aquest tipus. Per municipis, l'únic cas conegut en 2017 va tenir lloc en el municipi de Barcelona, que no havia registrat cap feminiciu infantil anteriorment. En aquest cas, la víctima va ser assassinada al costat de la seva mare, registrada com a víctima de feminiciu íntim.

- Els **feminicidis per prostitució** suposen el 4,9% dels casos de Catalunya (vuit casos), un 1,4% més que la mitjana estatal (3,5%). En 2017, l'únic cas conegut va suposar el 6,25% dels casos i va ser registrat en el municipi de Barcelona, l'únic que registra a més un cas en 2010 i un altre en 2013. La víctima, de 48 anys, va ser degollada per un demandant de prostitució que la premsa descrivia com un "client habitual".

- Els **feminicidis/assassinats sense dades suficients** suposen l'1,8% dels casos de Catalunya, un 1% menys que la mitjana estatal (2,8%). En 2017 no es registren casos d'aquest tipus, del qual es mantenen tres registres a Catalunya: un en 2011 a Canyelles (Barcelona), un en 2013 a Valls (Tarragona) i un en 2016 a Masquefa (Barcelona).

- Els **assassinats per robatori** suposen el 8% dels 163 casos coneguts a Catalunya des de 2010 (13 casos), un 1,7% més que la mitjana estatal (6,3%). No obstant això, en 2017 és el primer any en què no es coneixen casos d'assassinats de dones per robatori. Fins llavors, el màxim històric que havia registrat en 2014, amb quatre casos, dos d'ells en el municipi de Barcelona que és, d'altra banda, l'únic

que registra més d'un cas (quatre casos).

- L'**assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic** conegut en 2017 suposa el 0,6% dels casos de Catalunya des de 2010, un 0,3% menys.

3.5. Relació de l'homicida amb la víctima

Els autors de feminicidis íntims (50% dels casos de 2017) eren la **parella** actual i l'**exparella** de la víctima en la mateixa proporció (quatre casos, el 25%, respectivament). Set dels vuit casos es van registrar a la província de Barcelona (tres exparelles, tres parelles, un exmarit i un marit) i l'únic cas conegut en una altra província es va registrar a Salou (Tarragona), perpetrat per l'exparella de la víctima.

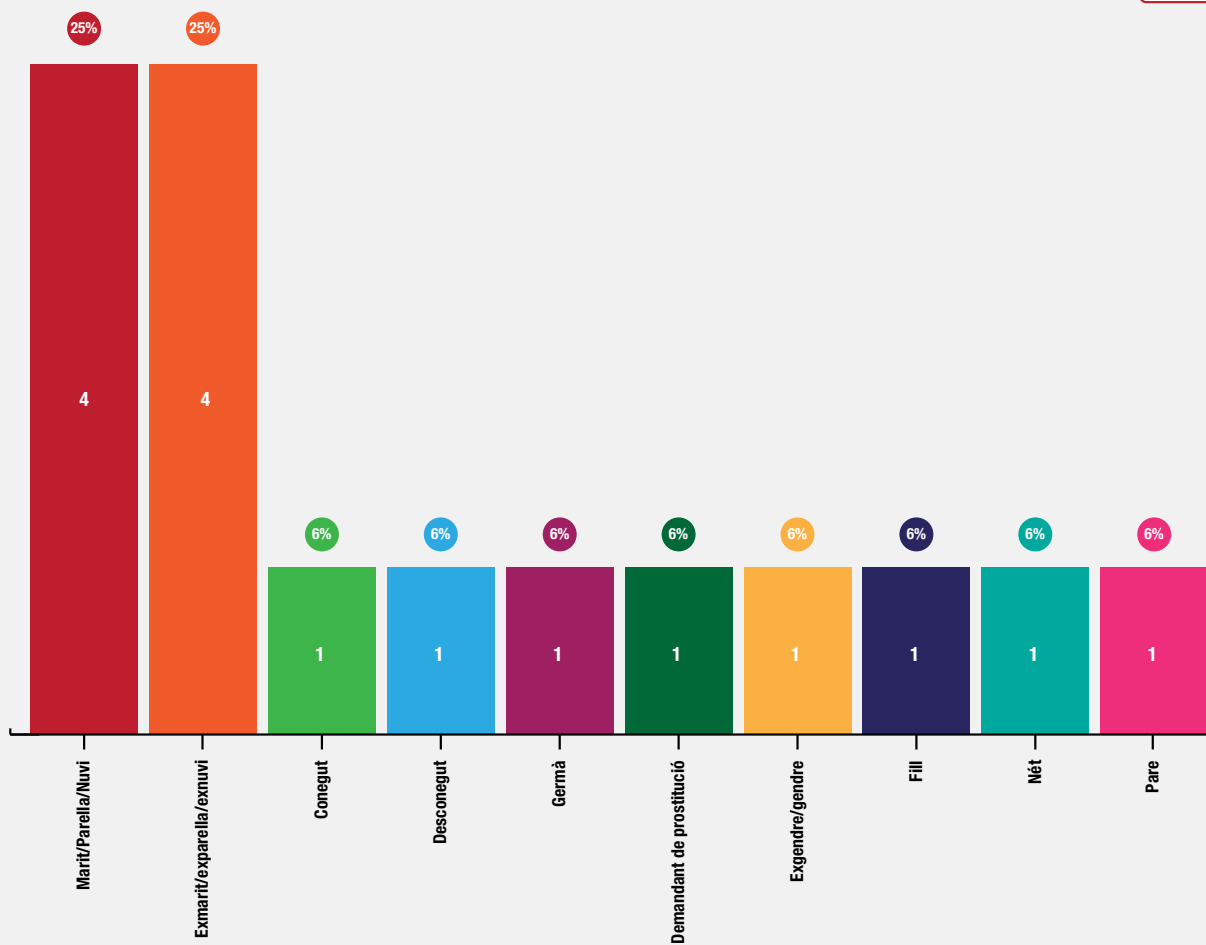
Els feminicidis familiars van ser perpetrats per tres homicides amb relacions diferents: a Bellvís l'homicida era el fill de la víctima, a L'Hospitalet de Llobregat, l'homicida era el nét de la víctima i a La Bisbal del Penedès l'homicida era l'**exgendre** de la víctima.

Dels dos feminicidis no íntims registrats, el de Lleida va ser perpetrat per un **conegut** de la víctima mentre que el d'Osor (Girona) va ser perpetrat per un **desconegut**.

El feminiciu per prostitució conegut a Barcelona va ser perpetrat per un **demandant de prostitució**, el feminiciu infantil va ser perpetrat pel **pare** de la víctima i l'assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic va ser perpetrat per un **conegut** de la víctima.

Relació de l'homicida amb la víctima Catalunya 2017

Total:
16
Casos

4.

Perfil demogràfic de la víctima en 2017

4. Perfil demogràfic de la víctima en 2017

4.1. Estatus legal i país d'origen de la víctima

En 2017 el **37,5% de les víctimes de feminicidis i altres assassinats de dones a Catalunya eren d'origen estranger (sis dels 16 casos)**, un 8,2% més que la mitjana estatal (29,3%). **En els feminicidis íntims, el 50% de les víctimes eren d'origen estranger (quatre dels 8 casos)**. No obstant això, per tipus de feminicidi, el percentatge més alt de víctimes estrangeres es dona en les víctimes de feminicidis infantils i les de feminicidis per prostitució (els dos casos registrats en 2017 corresponien a víctimes d'origen estranger). En aquest últim tipus, almenys sis de les vuit víctimes conegudes des de 2010 eren d'origen estranger (el 75%), una era espanyola i de la vuitena víctima es desconeix encara el seu origen.

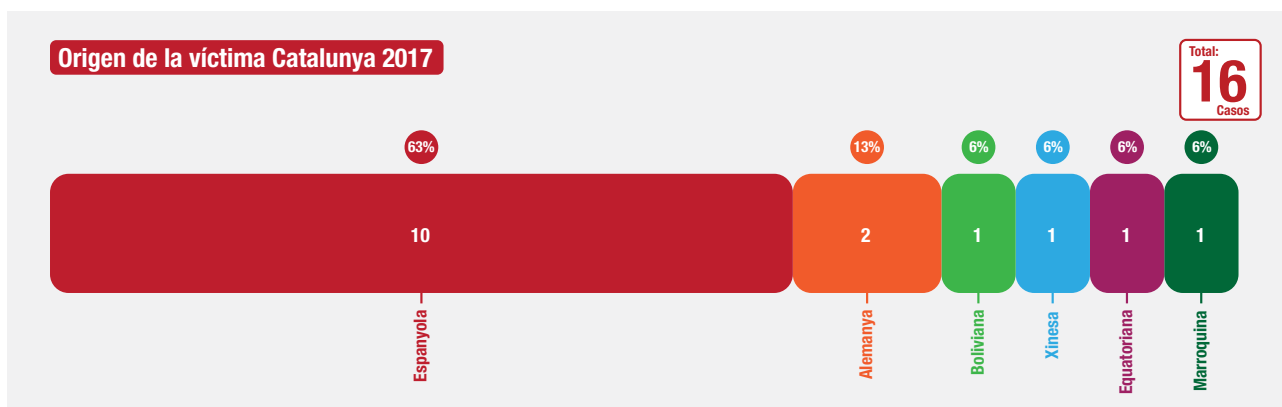
Entre les nacionalitats conegudes en 2017 només una registra dos casos: un feminicidi infantil i un feminicidi íntim que van tenir víctimes d'origen alemany a Barcelona.

A més, altres tres víctimes de feminicidis íntims eren estrangeres: una dona boliviana assassinada a La Llagosta, una dona equatoriana assassinada a Santa Perpètua de Mogoda i una dona marroquina assassinada a Salou.

Per part seva, les víctimes de feminicidis familiars (tres casos), feminicidis no íntims (dos casos) i l'assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic (un cas) eren d'origen espanyol. En total, **10 de les 16 dones assassinades eren d'origen espanyol (el 62,5%)**.

En l'encreuament de nacionalitats dels homicides, s'observa que **la gran majoria de víctimes van ser assassinades per homicides del seu mateix país d'origen: nou dones espanyoles, una víctima boliviana i una víctima marroquina (11 dels 16 casos, el 68,8%)**. En el 31,2% restant es registren combinacions com: dues víctimes aleman-

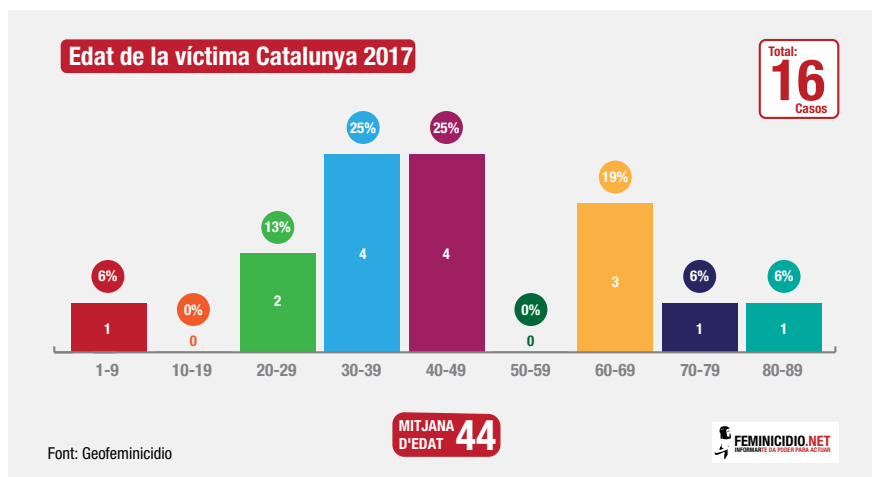
yes assassinades per un mateix homicida d'origen desconegut (mare i filla assassinades l'1 d'octubre en un femicidi íntim i un infantil, respectivament), una víctima espanyola assassinada per un homicida d'origen moldau (femicidi íntim) i una dona d'origen xinès assassinada per un home espanyol (femicidi per prostitució). Els quatre es van produir tant a la província com al municipi de Barcelona.

4.2. Edat

De mitjana, les dones assassinades a Catalunya en 2017 tenien 45,25 anys. No obstant això, es reproduïxen diferències tant territorials com entre tipus de femicidi o assassinat. Per tipus, les mitjanes d'edat van des d'1 any en el cas de la víctima del femicidi infantil fins als 67 anys de mitjana de les tres víctimes de femicidis familiars.

En concret, la víctima del femicidi infantil tenia 15 mesos quan va ser assassinada pel seu pare, que també va acabar amb la vida de la seva parella i mare de la petita, de 25 anys. La segona víctima de femicidis íntims en el municipi de Barcelona tenia 45 anys, per la qual cosa la mitjana d'edat de les víctimes d'aquest tipus de femicidi en el municipi és de 35 anys.

Per municipis, la mitjana d'edat de la víctima és menor a Osor (Girona), on l'única víctima coneguda tenia 21 anys. Li segueixen les quatre víctimes registrades a Barcelona, amb una mitjana de gairebé 30 anys, especialment reduïda pel registre d'una víctima de femicidi infantil. D'altra banda, les víctimes d'edat més avançada

es coneixen a L'Hospitalet de Llobregat (89 anys, víctima d'un femicidi familiar) i a Súria (79 anys, víctima d'un femicidi íntim).

4.3. Ocupació

De les 16 víctimes de femicidis i altres assassinats de dones a Catalunya es desconeix l'ocupació de quatre d'elles (un 25%). Dues d'elles eren víctimes de femicidis íntims (una a Barcelona i una altra a Sant Adrià de Besòs) i altres dues, víctimes de femicidis familiars (una a Bellví i una altra a la Bisbal del Penedès).

Un altre 18,8% (tres casos) corresponen a víctimes jubilades o pensionistes. Dues d'elles, van ser víctimes de femicidis íntims (a Rubí i a Súria) i l'altra víctima va ser assassinada pel seu nét a L'Hospitalet de Llobregat en un femicidi familiar.

El 12,5% eren cambreres (dos casos), encara que només una va ser víctima d'un femicidi íntim (a Salou). L'altra víctima cambrera coneguda és el cas de la jove assassinada al pantà de Susqueda (Osor), tirotejada i submergida durant un mes fins la troballa del cadàver.

El 43,8% restant correspon a set víctimes amb set ocupacions diferents: una menor, assassinada al costat de la seva

mare, mestressa de casa, a Barcelona; una **empleada** víctima d'un femicidi íntim a Santa Perpètua de Mogoda; una **empleada domèstica** assassinada per la seva parella, que es va suïcidar incendiant el cotxe amb tots dos a dins; una funcionària del departament d'Ensenyament de Lleida, víctima d'un femicidi no íntim; una **dona prostituïda**, víctima d'un femicidi per prostitució perpetrat per un demandant de prostitució; i una dona víctima d'un assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic que es dedicava al tràfic de drogues.

5.

Perfil demogràfic de l'homicida en 2017

5. Perfil demogràfic de l'homicida en 2017

5.1. Estatus legal i país d'origen de l'homicida

Dels 16 homicides coneguts a Catalunya en 2017, tres eren d'origen estranger (el 18,8%). Els tres van ser autors de feminicidis íntims: un bolivià a La Llagosta, un marroquí a Rubí i un moldau a Barcelona.

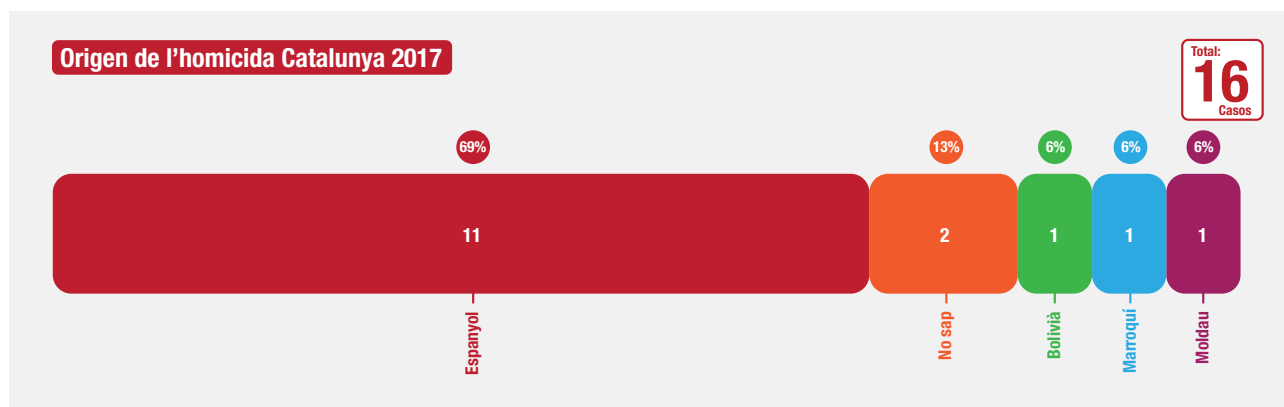
Encara que es desconeix la dada en dos dels 16 casos (els dos casos, registrats en el municipi de Barcelona, un feminicidi íntim i un infantil), es confirma que **el 68,8% restant van ser autors d'origen espanyol: 11 homes** que van perpetrar quatre feminicidis íntims, tres feminicidis familiars, dos feminicidis no íntims, un feminicidi per prostitució i un assassinat per crim organit-

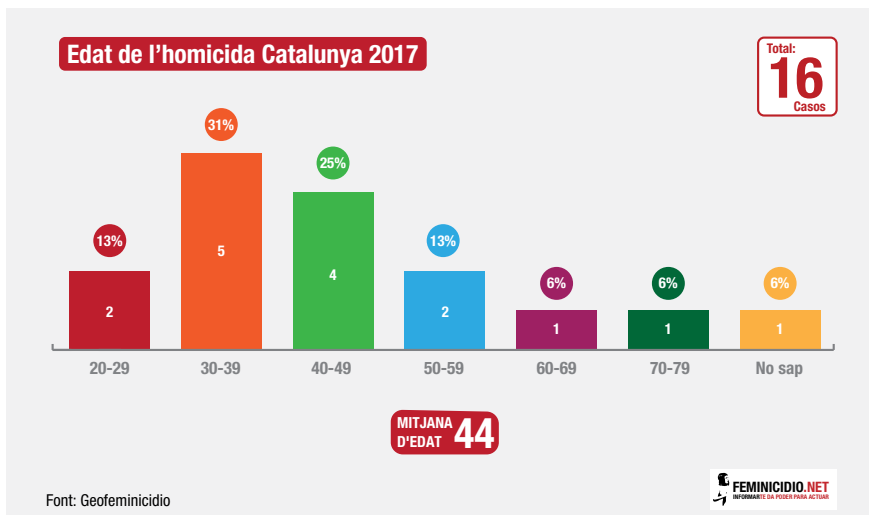
zat i/o narcotràfic.

5.2. Edat

De mitjana, els homicides registrats en 2017 a Catalunya tenien 44,9 anys. No obstant això, per tipus de feminicidi les mitjanes d'edat van des dels 31 anys entre autors de feminicidis familiars fins als 58, en el cas de l'autor del feminicidi per prostitució. En el cas dels feminicidis íntims, els homicides tenien 49,4 anys, 4,5 anys per sobre de la mitjana catalana. Només el feminicidis per prostitució (58 anys) i els feminicidis no íntims (51 anys, de mitjana) van ser perpetrats per homes amb mitjanes d'edat més avançades.

Per municipis, cadascun registra la mitjana amb l'edat de l'homicida que van registrar, excepte Barcelona. Amb quatre casos coneguts, la mitjana del municipi és de 40,5 anys: l'autor del feminicidi infantil tenia 33 anys, el del feminicidi per prostitució, 58; i els dos autors de feminicidis íntims dibuixen una mitjana d'edat de 35,5 anys a Barcelona. La resta d'autors en altres municipis tenien edats des dels 22 anys de l'autor d'un feminicidi familiar a Bellvís fins als 82 anys de l'íntim perpetrat a Súria.

5.3. Ocupació

L'ocupació dels homicides registrats en 2017 és desconeguda en el 56,3% dels casos (nou de 16). A més, només una ocupació registra més d'un cas aquest any: **tres autors eren empleats**. D'ells, dos es van conèixer en el municipi de Barcelona (un feminicidi íntim i un infantil) i un altre feminicidi íntim es va conèixer en la mateixa província, encara que en el municipi de Santa Perpètua de Mogoda.

La resta de casos corresponen a homicides de quatre ocupacions diferents: un **cambrer** a La Llagosta, un **jubilat** a Súria, un **narcotraficant** a Begues i un **tècnic/professional** de nivell mitjà a Lleida.

6.

Context del feminicidi i l'assassinat

6. Context del feminicidi i l'assassinat

6.1. Escenari de la troballa del cadàver

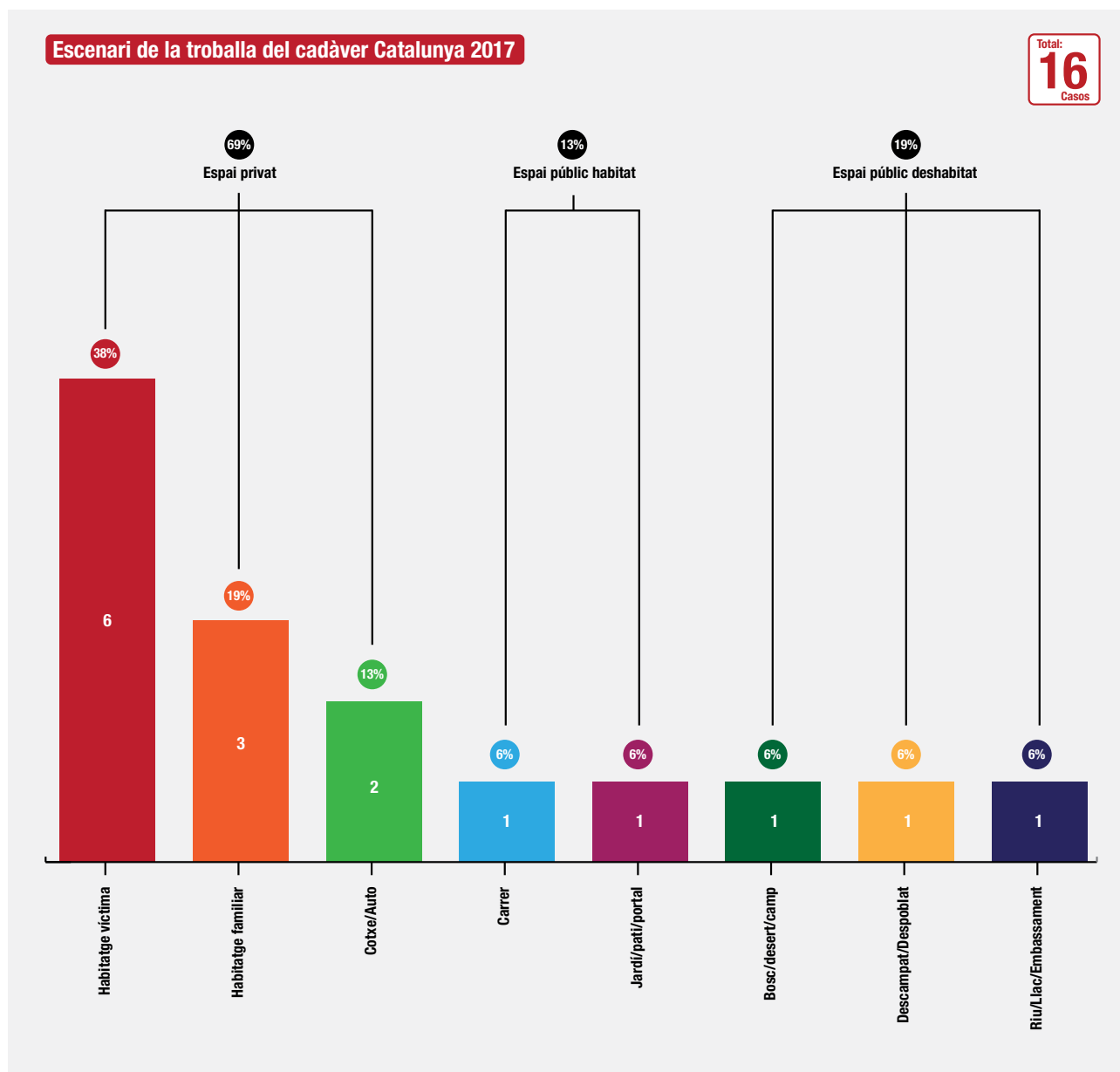
El 37,5% dels casos va ser comès en l'habitatge de la víctima (sis dels 16 casos). Per primera vegada des de 2013, aquest és l'escenari més comú, la resta d'anys és l'habitatge familiar, compartida entre víctima i homicida.

Per tipus de feminicidi, l'habitatge de la víctima registra només un feminicidi íntim (a Rubí, Barcelona). A més, es coneixen dos

feminicidis familiars a L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona) i La Bisbal del Penedès (Tarragona), un feminicidi no íntim a Lleida, un feminicidi infantil a Barcelona i un feminicidi per prostitució a Barcelona.

El segon escenari més comú en 2017 és l'habitatge familiar, compartida per víctima i homicida en els feminicidis íntims de Súria i Barcelona (Barcelona) i un feminicidi familiar a Bellvís (Lleida). En total, suposen el 18,75% dels 16 casos, amb el registre de tres víctimes.

El tercer escenari més comú i l'últim que registra més d'un cas és el vehicle (amb

dos casos), que suposa el 12,5% dels 16 casos de 2017. Tots dos eren feminicidis íntims: un a Salou (Tarragona) i un altre a La Llagosta (Barcelona).

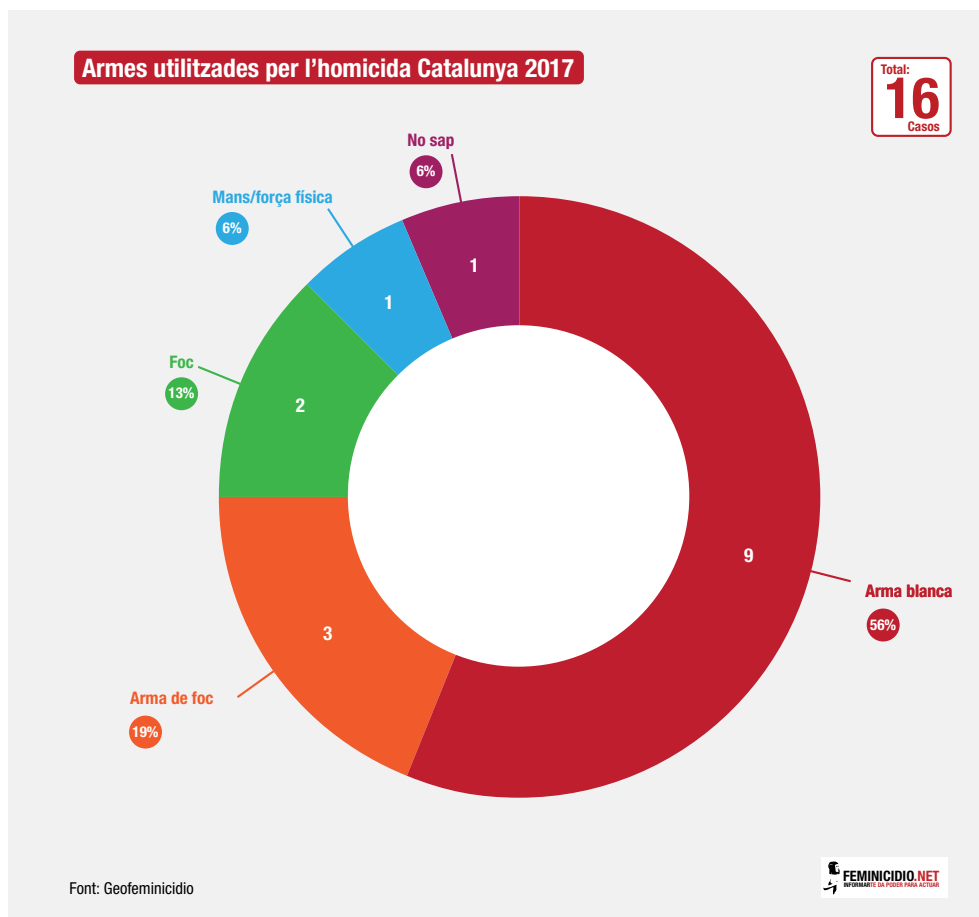
A més, es registren cinc casos en cinc escenaris diferents: el feminicidi íntim conegut a Santa Perpètua de Mogoda (Barcelona) va ser comès al **carrer**, el feminicidi íntim conegut a Sant Adrià de Besòs (Barcelona) va ser registrat en un **descampat**, el feminicidi íntim registrat a Barcelona es va perpetrar en un **portal**, el feminicidi no íntim conegut a Lleida va ser registrat en un **riu/embassament** i l'assassinat de dones per crim organitzat conegut a Begues (Barcelona) es va registrar en un **bosc**.

6.2. Armes utilitzades per l'homicida

El 56,3% dels homicides va utilitzar armes blanques per perpetrar el crim en 2017 (nou dels 16 casos). D'ells, cinc van ser autors de feminicidis íntims: quatre a la província de Barcelona (Rubí, Sant Adrià de Besòs, Santa Perpètua de Mogoda i Súria) i un a Tarragona (Salou). També van ser perpetrats amb armes blanques dos dels tres feminicidis familiars (L'Hospitalet de Llobregat, a la província de Barcelona, i Bellvís, a la província de Lleida), el feminicidi no íntim registrat a Lleida i el feminicidi per prostitució conegut a Barcelona.

Un altre 18,8% dels casos va ser perpetrat amb armes de foc: un feminicidi íntim i un feminicidi infantil en el municipi de Barcelona i un feminicidi no íntim a Osor (Girona).

Es desconeix un altre 6,3% dels casos, un dels feminicidis íntims en el municipi de Barcelona. **Un 12,5% va ser perpetrat per homicides que van utilitzar el foc** com a arma per a calcinar a les seves víctimes, encara que es desconeix si van fer ús d'altres armes per a causar-li la mort a la víctima abans de calar foc al seu cos. Aquests casos corresponen al feminicidi íntim conegut a La Llagosta i a l'assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic de Begues, tots dos a la província de Barcelona. El 6,3% restant va ser perpetrat amb la mans o la força física usada per l'homicida del feminicidi familiar de La Bisbal del Penedès (Tarragona).

6.3. Actes violents

El **43,8% de les dones assassinades en 2017 a Catalunya va ser apunyalada o acoltellada** pel seu homicida (set casos). Juntament amb el **12,5% de dones degollades, són nou les dones assassinades amb armes blanques**. Cinc de les nou víctimes van ser registrades en relació a feminicidis íntims: quatre apunyalades (tres d'elles, a la província de Barcelona) i una degollada (a Sant Adrià de Besòs, Barcelona).

Un altre 18,8% de les víctimes va ser **tirotejada** per l'homicida: les víctimes del feminicidi íntim i el feminicidi infantil de Barcelona i la víctima del feminicidi no íntim d'Osor (Girona).

Encara que es desconeix l'acte violent principal en el 6,3% dels casos (la víctima del feminicidi íntim registrat a Barcelona el 21 d'abril), se sap que la víctima de l'assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic va ser **calcinada** pel seu homicida, com ho va ser la víctima del feminicidi íntim en investigació per la Delegació del Govern registrat a La Llagosta. Ambdues suposen el 12,5% dels casos en 2017. A més, la víctima del feminicidi familiar conegut a La Bisbal del Penedès (Tarragona) va ser **asfixiada** per un home contractat com a sicari pel seu gendre.

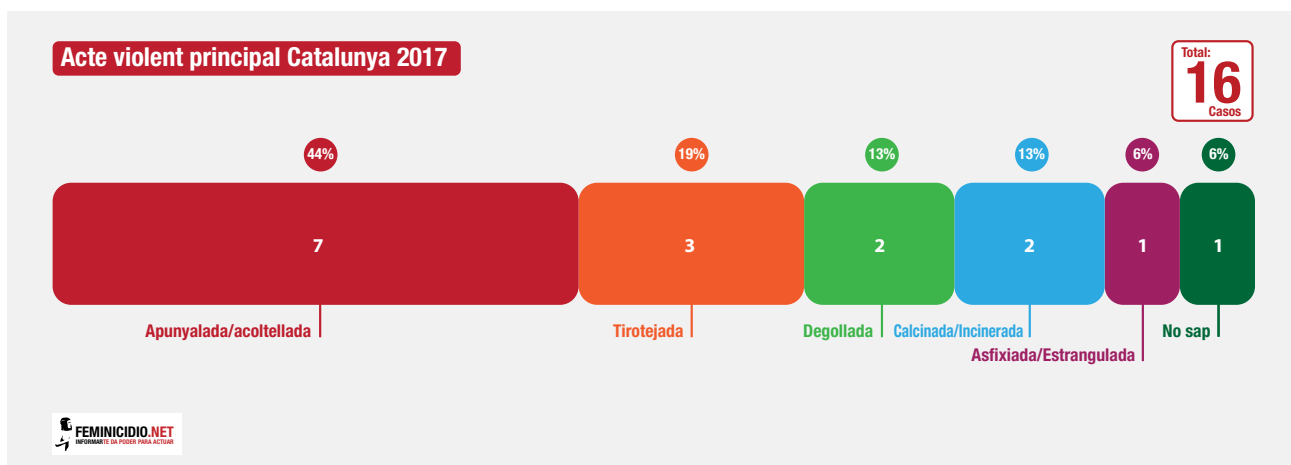
6.4. Motius i circumstàncies de l'homicida

El **motiu o circumstància de l'homicida principal es desconeix en el 37,5% dels casos**: tres feminicidis íntims de la província de Barcelona (a Barcelona, La Llagosta i Súria), els dos feminicidis no íntims (a Osor, a la província de Girona, i a Lleida) i l'assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic de Begues (Barcelona).

Dels casos en els quals hi ha un motiu o circumstància principal identificada, **destaquen els tres casos en procés de separació o de rebuig** de la víctima a l'homicida (el 18,8%): tres feminicidis íntims a Salou (Tarragona) i Barcelona i Rubí (Barcelona).

Un altre 12,5% dels casos, dos feminicidis íntims, van ser la culminació d'un **continu de violència** previ al feminicidi (a Sant Adrià de Besòs i Santa Perpètua de Mogoda). I un altre 12,5% van ser feminicidi familiars que l'homicida va perpetrar com a forma d'extrema violència per resoldre una **discussió** (els casos de L'Hospitalet de Llobregat, a Barcelona, i el cas de Bellví, a Lleida).

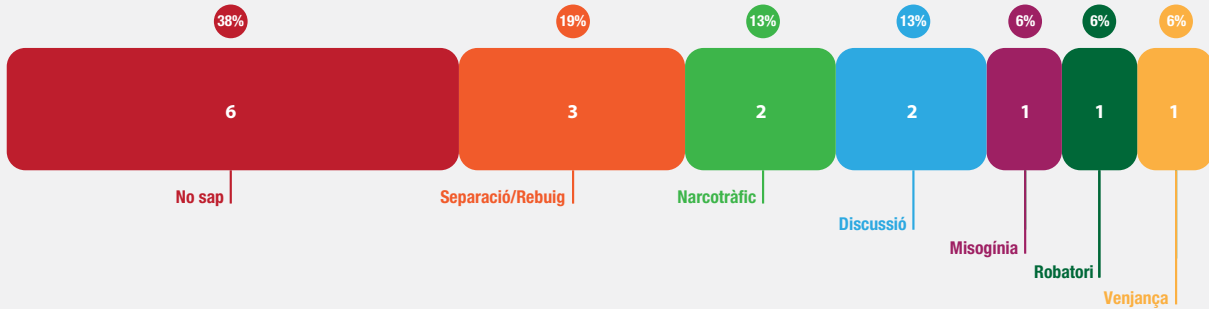
A més, el feminicidi infantil conegut va ser perpetrat per venjança cap a la mare de la víctima i el feminicidis per prostitució, per **misogínia**. Tots dos, són casos coneguts en el municipi de Barcelona.

Motiu i circumstància principal de l'homicida Catalunya 2017

Total:
16
Casos

Motiu o circumstància principal

FEMINICIDIO.NET

6.5. Suïcidi de l'homicida

De mitjana, **el 18,8% dels homicides es van suïcidar després de perpetrar el crim (tres casos) i un altre 6,3% ho van intentar** sense arribar a consumir-lo (un cas). Tant l'intent de suïcidi com dos dels suïcidis consumats es van registrar en feminicidis íntims a la província de Barcelona (Súria, Barcelona i La Llagosta, respectivament). A més, l'autor d'un d'aquests feminicidis íntims, també és l'autor del feminicidi infantil.

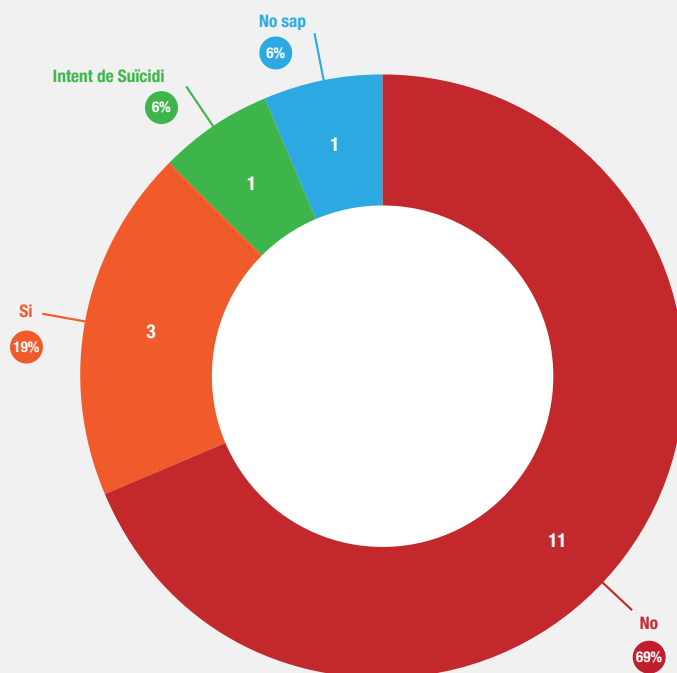
Tot i que es desconeix la dada en el cas de l'assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic (el 6,3%), se sap que **el 68,8% restant són casos perpetrats per autors que no es van suïcidar després del crim (11 casos).**

6.6. Situació judicial de l'homicida

El 68,8% dels homicides coneguts en 2017 a Catalunya es troben a la presó preventiva (11 dels 16 casos). D'ells, el 54,5% eren feminicidis íntims (sis casos: els de Barcelona, Rubí, Salou, Sant Adrià de Besòs i Santa Perpètua de Mogoda). Entre ells, el feminicidi íntim de Salou,

Suïcidi de l'homicida Catalunya 2017

Total:
16
Casos

Font: Geofeminicidio

FEMINICIDIO.NET

l'homicida del qual ja ha rebut el veredicta del jurat popular, que li declara culpable per unanimitat. A l'espera de la sentència dictada pel jutge, l'homicida continua a presó preventiva.

Un altre 18,8% dels casos es troba **tancat després de la mort per suïcidi de l'homicida** (tres casos: els feminicidis íntims de La Llagosta i Barcelona i el feminicidi infantil vinculat a aquest últim).

A més, en el cas del feminicidi no íntim perpetrat a Osor (Girona), l'**acusat** es troba en llibertat provisional, a l'espera de l'avanç de les investigacions.

7.

Ressenya i llistat de casos

7. Ressenya i llistat de casos

1. UN ANCIÀ ASSASSINA A LA SEVA DONA I INTENTA SUÏCIDAR-SE

07/02/2017. Carmen González Roperó, 79 anys. Súria (Barcelona, Catalunya). Femicidi íntim. Xifra oficial.

Carmen González Roperó tenia 79 anys i vivia amb el seu marit, Pablo, de 82, a la seva casa del número 22 del carrer Zurbarán, a Súria (Barcelona). El dia 7 de febrer tenia previst anar amb la seva filla al metge, qui quan va obrir la porta amb la seva pròpia clau, va trobar el cos sense vida de la seva mare i al seu pare viu, amb una **arma blanca** clavada en el seu abdomen.

L'homicida va ser ingressat en estat greu per a tractar-se les ferides del seu **intent de suïcidi**. No hi havia antecedents de maltractaments en la parella. Finalment, l'11 de febrer se li va decretar **presó provisional**, a l'espera que rebés l'alta mèdica per a materialitzar el seu ingrés.

ID 1477

2. UN HOME AMB ANTECEDENTS PENALS MATA PRESUMPTAMENT A UNA CLIENTA QUE HAVIA CONEGUT UN MES ENRERE

17/02/2017. Amparo Soler Betés, 61 anys. Lleida (Catalunya). Femicidi no íntim. Xifra no oficial.

El 17 de febrer el cos d'una dona va ser trobat en el seu habitatge del número 12 del carrer Acadèmies de Lleida. **La dona presentava punyalades en el coll** i en principi es va descartar la violència de gènere.

Amparo, de 61 anys, no havia acudit a la residència d'ancians on estava la seva mare, per la qual cosa van donar la veu d'alarma. La dona, nascuda a Ballobar (Osca) vivia a Catalunya des de 1977 i era funcionària en el departament d'Ensenyament.

Entre els sospitosos, es trobava J. L. R., un **instal·lador de fibra òptica** de 42 anys, casat i amb dues filles. El dia del crim no va anar a treballar, encara que se li situava en la zona de l'assassinat, per la qual cosa se li va prendre declaració. Finalment, el 8 de juny de 2017 es coneix la seva detenció després de més de tres mesos d'investigació i seguiment.

Pel que sembla, l'home **havia intercanviat el número de telèfon amb la víctima un mes abans** i aquest constava en l'historial de trucades d'Amparo, que va quedar amb l'homicida el dia del crim. Se la situa arribant a la seva casa a les 14.16 hores (per les càmeres de seguretat) i ell arriba un minut després, encara que va declarar haver arribat a les 14.30 sense rebre resposta. En realitat, **va arribar a entrar en l'habitatge i va estar dins 34 minuts**. De moment, **es desconeix el mòbil del crim. Es van trobar restes de sang**

en la jaqueta que portava el dia de l'assassinat i en el seu vehicle.

L'homicida **tenia antecedents delictius i havia estat condemnat a cinc anys de presó en 2005 per segrestar la dona amb la qual estava casat llavors**, quan aquesta va voler separar-se només tres mesos després de les noces.

Durant la instrucció del cas, les proves d'ADN li incriminaven, ja que es van trobar restes biològiques de l'acusat en el cos d'Amparo, segons exàmens realitzats per l'Àrea de Recerca Criminal de la Regió Policial de Ponent.

L'acusat va negar la seva implicació en el crim durant la seva declaració, malgrat la multitud d'indicis incriminatoris. Per part seva, la Fiscalia va demanar una pena de 15 anys de presó, cinc més de llibertat vigilada i una indemnització de 52.000 euros a la família de la víctima, però va descartar acusar-lo d'assassinat, per falta de proves. L'acusació particular, exercida per la família, va demanar 22 anys i mig de presó, si escau, per un delictes d'assassinat. En qualsevol cas, els antecedents per violència de gènere que té l'acusat no són computables en aquest cas com a reincidència.

ID 1483

3. UN HOME AMB ORDRE D'ALLUNYAMENT EN VIGOR MATA A LA SEVA EXDONA AL CARRER

22/02/2017. Leydi Yuliana Díaz Alvarado, 34 anys. Santa Perpètua de Mogoda (Barcelona, Catalunya). Femicidi íntim. Xifra oficial. Havia denunciat i tenia ordre d'allunyament activa. Deixa orfes cinc fills menors d'edat.

Leydi era equatoriana, tenia 34 anys i cinc fills, tres d'ells amb el seu últim espòs, Francisco José, un home de 53 anys i nacionalitat espanyola que venia cupons en Santa Perpètua de Mogoda (Barcelona), on també vivia la víctima, que treballava com a netejadora d'una escola. **La dona havia denunciat al seu agressor i tenia una ordre d'allunyament activa** que no va evitar que l'homicida visqués a pocs metres de l'escola on ella treballava. Va tenir fins i tot que augmentar el radi de 500 a 1.000 metres pels repetits trencaments de l'agressor.

En sortir del treball el dia 21 de febrer **va ser perseguida pel maltractador malgrat l'ordre d'allunyament** de 1.000 metres que tenia després de l'última denúncia del 14 de febrer (ampliant l'anterior de 500 metres). Quan la va aconseguir, **la va apunyalat mortalment i va deixar el cos abandonat entre dos cotxes** al carrer Joaquim Malalts.

L'home es va entregar a la policia poc després, acompanyat d'una persona pròxima. Feia dies que havia escrit un missatge en una xarxa social dient que estaria absent "quatre o cinc anys", ja que aniria a la presó, la qual cosa demostra la premeditació amb què va matar a la seva exparella.

ID 1489

4. UN HOME AMB PROBLEMES PSIQUIÀTRICS MATA A LA SEVA MARE I FEReix AL SEU GERMÀ MENOR D'EDAT

07/04/2017. Antonieta Sancho, 49 anys. Bellvís (Lleida, Catalunya). Femicidi familiar. Xifra no oficial. Assassinada pel seu fill.

El 7 d'abril, M. N. S., un jove de 22 anys amb antecedents psiquiàtrics derivats de la seva addicció a les drogues va començar **una forta discussió amb la seva mare, de 49 anys, en el domicili familiar**, situat en el centre de la localitat lleidatana de Bellvís, on també es trobava el germà d'aquest, de 16 anys.

El jove **va agredir amb arma blanca a la seva mare en el coll** provocant-li la mort; també **va ferir al seu germà**.

El presumpte homicida tenia antecedents penals i havia estat atès per serveis socials de la localitat i fins i tot havia estat internat en un centre psiquiàtric. El jutge va dictar el seu ingrés a la **presó condicional sense fiança** i el gener de 2019 va acceptar de conformitat la condemna a 10 anys de presó, 10 més de llibertat vigilada i 10 d'allunyament del seu germà. A això se li suma una indemnització de 210.000 euros al seu pare i germà.

ID 1505

5. UN HOME ASSASSINA A LA SEVA PARELLA I DENUNCIA QUE L'HAVIA TROBAT MORTA

21/04/2017. Rosa, 45 anys. Barcelona (Barcelona, Catalunya). Femicidi íntim. Xifra oficial.

El 21 d'abril un home de 38 anys i nacionalitat moldava **avisava a la policia que havia trobat morta a Rosa, la seva parella**, espanyola de 45 anys, en l'habitatge que tots dos compartien al carrer Hospital de Barcelona, en el barri del Raval. Es desconeix com la va matar però sí que s'ha sabut que no hi havia antecedents en la parella per maltractaments.

Després de les investigacions, l'home **va ser detingut com a presumpte autor dels fets i va ingressar a la presó preventiva, comunicada i sense fiança** per un delictes d'homicidi. L'autòpsia confirmava després que l'home havia estat l'autor del femicidi.

ID 1508

6. UN HOME MATA A LA SEVA PARELLA DINS DEL SEU VEHICLE I DESPRÉS EL CALA FOC AMB ELL DINS

20/05/2017. Marisela Arauz Cuéllar, 48 anys. La Llagosta (Barcelona, Catalunya). Femicidi íntim. Xifra no oficial (en investigació per part del Ministeri). Deixa cinc fills orfes, dos d'ells menors d'edat.

El dissabte 20 de maig una de les filles de Marisela va presentar a la Policia Local una de-

núncia per la **desaparició de la seva mare i la parella** d'aquesta, dels quals no sabia res des del divendres a les 13.00 hores. A partir de l'avís els Mossos van iniciar un operatiu de cerca que va acabar el dia 21 de maig al voltant de les 20.00 hores quan va aparèixer un **cotxe calcinat amb dos cadàvers en el seu interior**, a dos quilòmetres de la Llagosta (Barcelona). Eren els cossos de Marisela i M. Á. G., la seva parella, d'uns 40 anys, tots dos d'origen bolivià. Ella treballava esporàdicament en algun bar i col•laborava a canvi de petites ajudes, en la neteja de la parròquia. Ell era molt conegut en la comunitat boliviana de la Llagosta i treballava de cambrer en diversos bars de la zona. El vehicle va ser trobat en un camí en zona despoblada del riu Besòs, prop de la depuradora i el cementiri. Els cossos, en els seients davanters del cotxe, no presentaven signes de violència en principi. Les investigacions després de dos mesos van donar el seu fruit i van poder determinar que es tractava d'un cas de violència de gènere. La tarda del feminicidi ella havia anat a netejar una casa a Barcelona i ell va anar a recollir-la amb el cotxe. De tornada a casa va canviar el recorregut i va conduir fins als afores on **la va assassinar sense que hagin transcendit l'arma homicida ni l'acte violent determinant de la mort. Després va calar foc al cotxe amb ell dins.**

ID 1530

7. UN HOME ASSASSINA A LA SEVA EXPARELLA I ABANDONA EL SEU COS EN UN COTXE A LA CARRETERA

25/06/2017. Fadwa Talssi, 30 anys. Salou (Tarragona, Catalunya). Feminicidi íntim. Xifra oficial.

H. A., un home de 43 anys i nacionalitat marroquina, va assassinar el 24 de juny a la seva parella, una jove amb doble nacionalitat espanyola i marroquina de 30 anys, Fadwa Talssi, que vivia a Catalunya des que era petita.

La jove, que treballava actualment de cambrera en una gelateria, **havia deixat una relació de set anys amb H. A.**, quatre mesos enrere i començat una nova amb un altre home, situació que la seva exparella rebutjava. L'home es va presentar a la casa que la jove compartia amb la seva germana i li va demanar permís per a acompanyar-la al treball i parlar durant el camí. En algun punt del trajecte, H. li va propinar a Fadwa més de 40 punyalades.

L'homicida, resident a Vila-seca (Tarragona), es va entregar a les vuit del matí en la comissaria de Salou, indicant que **havia apunyalat a la seva exparella** en el cotxe i havia deixat abandonat el cos en ell, en la carretera T-325 que uneix Cambrils i Salou. No es coneixen antecedents de maltractaments en la parella.

Durant el judici, l'acusat va al•legar haver perdut l'autocontrol en haver vist a la víctima mantenir relacions amb un altre home la nit de l'assassinat. A més, va assegurar haver intentat treure's la vida després de l'assassinat. **El 18 de gener de 2019 un jurat popular li va declarar culpable per unanimitat i va expressar no creure la versió de l'acusat.** Per part seva, la Fiscalia va mantenir la seva petició de 23 anys de presó per un delictes d'assas-

sinat amb traïdoria i acarnissament, amb l'agreujant de parentiu i l'atenuant de confessió. L'acusació particular, no obstant això, va elevar a 25 anys la seva petició, en considerar irrelevant la confessió. Davant això, la defensa va alegar que va sofrir un arravatament i no va veure traïdoria o acarnissament en el crim, pel qual va demanar set anys de presó.

ID 1521

8. UN HOME CONTRACTA A UN SICARI QUE ASSASSINA A LA SEVA SOGRA

04/07/2017. Nom i cognoms no coneguts, 63 anys. Bisbal del Penedès (Tarragona, Catalunya). Femicidi familiar. Xifra no oficial.

Una dona de 63 anys que vivia al carrer Almeria número 32 de la urbanització del Priorat, a la Bisbal del Penedès (Tarragona), va ser trobada estirada a terra entre les 23.00 i 23.30 hores per la seva filla i la seva parella, en el menjador de l'habitatge familiar amb la finestra de l'habitació oberta, sense evidents signes de violència. Feia menys d'un any que la víctima residia allí, amb el seu marit, la seva filla i el seu gendre.

En principi es va suposar un robatori, ja que estava tot regirat i la família va declarar que faltaven uns 2.000 euros. L'autòpsia va confirmar que la mort es va produir de forma violenta i es va deure a **asfíxia** però la policia pràcticament **va descartar el robatori**, centrant-se en el cercle més íntim de la dona. La casa està en una zona limítrofa amb uns camps agrícoles davant. Els veïns no van sentir res, els gossos no van alertar de cap soroll i no va saltar l'alarma.

El 19 de febrer de 2018 els Mossos detenen a dos homes en relació al cas. Al matí va ser detingut de camí al seu domicili a Perafort un home de 29 anys i de nacionalitat espanyola que va ser l'autor material dels fets. Aquest home havia estat contractat com a sicari pel gendre de la víctima, de 42 anys i també de nacionalitat espanyola, que va ser detingut aquesta mateixa tarda de camí al seu domicili de Torredembarra.

ID 1525

9. UN HOME CONFESSA HAVER MATAT A LA SEVA ÀVIA DESPRÉS D'ACUDIR A LA POLICIA PER UNA DISCUSSIÓ AMB SA MARE

27/08/2017. Nom i cognoms no coneguts, 89 anys. L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona, Catalunya). Femicidi familiar. Xifra no oficial. Assassinada pel seu nét.

El dia 27 d'agost els Mossos d'Esquadra acudien a un habitatge a L'Hospitalet de Llobregat després d'un avís de la policia a causa d'una **forta discussió** per part d'un home de 29 anys amb la seva mare. Allí, el jove **va confessar que prèviament havia matat a la seva àvia**, a la casa d'aquesta, en el districte de Sarrià-Sant Gervasi, a Barcelona, on posteriorment va ser descobert el cadàver. No es coneixen més detalls sobre el cas.

ID 1540

10. TROBEN EN UN PANTÀ ELS CADÀVERS AMB SIGNES DE VIOLÈNCIA D'UNA PARELLA DESAPAREGUDA UN MES ENRERE

26/09/2017 (data de troballa dels cadàvers, els joves van ser reportats com a desapareguts el 24 d'agost). Paula Mas Pruna, 21 anys. Osor (Girona, Catalunya). Femicidi no íntim. Xifra no oficial.

Marc Hernández. L. i Paula Mas Pruna, de 23 i 21 anys, era una jove parella que van sortir a passar uns dies a l'Embassament de Susqueda (en el terme municipal d'Osor, a Girona). La seva família va intentar localitzar-los sense èxit des de l'endemà que la parella va sortir de viatge, com que no obtenien resposta (els telèfons mòbils dels joves havien deixat d'emetre senyal) van denunciar la desaparició.

Trenta-dos dies després els cossos de seguretat van trobar a set metres de profunditat el cotxe de Paula, un Opel Zafira blau, enfonsat a propòsit, ja que tenia una gran pedra en l'accelerador. Dins estaven totes les pertinences de la parella. Després va aparèixer el caiac inflable de Marc, punxat i enfonsat amb pedres. Els cossos de tots dos van aparèixer el 26 de setembre, nus, amb signes de violència i motxilles plenes de pedres perquè no poguessin pujar a flotació; encara que el gas acumulat en els cossos inerts va fer possible que surés el cos de Paula i fos vist per un visitant, que va avisar a la policia. El cos de Marc va ser trobat al costat d'una paret de l'embassament, prop d'on havia aparegut el de Paula.

Tots dos presentaven **ferides de bala**, fetes a sang freda; en el cas de Paula, la causa de la mort va ser un tir al cap, una execució realitzada amb **arma curta**. El cos de Marc, a més, presentava **punyalades** en tòrax amb **arma blanca o de foc**. Hi ha un testimoni que assegura que la nit de la seva desaparició va escoltar una forta discussió, crits i quatre trets en la zona.

També es va investigar si el mòbil podria haver estat sexual i si s'havia perpetrat una **agressió sexual**, encara que l'avançat estat de descomposició dels cossos va impossibilitar aquesta comprovació.

El 12 d'abril de 2018 és detingut J. M. G., un home de 60 anys i nacionalitat espanyola que havia sortit en 2009 de la presó després d'assassinar a la seva dona a tirs en ple carrer en 1997. També va ser detingut el seu fill, que sospiten que no va estar implicat en el crim però sí en els fets que es van desenvolupar posteriorment. J. M. va negar haver estat en el pantà aquest dia, però el seu tot terreny blanc havia estat enregistrat per les càmeres de seguretat. Es contradiu durant les seves declaracions i els investigadors sospiten que el seu coneixement de la zona va poder haver-li facilitat la comissió del delictes, ja que era un gran aficionat a la caça i la pesca i acostumava a acudir a la zona per a practicar-les.

Entre les diferents versions que dóna, assegura que va acudir al pantà amb el seu fill per cuidar d'una plantació de marihuana que tots dos mantenien amagada. Quan va anar a

buscar aigua va deixar al seu fill al càrrec i, en tornar, “havia disparat a Paula al cap i a Marc per l’esquena. Decidim tirar-los a l’aigua en la zona més profunda, un lloc que jo coneixia. Els vam posar pedres perquè no sortissin a la superfície”. Assegura que el crim el va cometre el seu fill, però que havia d’implicar ell amb les culpes, després d’haver matat a la seva mare en 1997: “quan el meu fill va ser detingut em va suplicar a crits que li perdonés pels crims i pel que havia fet, però que després del sofriment que havia patit en el passat perquè jo vaig assassinar a la seva mare, m’havia de menjar el marró dels crims perquè ell tenia molta vida per davant i li ho devia”. Després del seu primer assassinat, meticulosament calculat, va confessar davant la policia: “L’he matat perquè la volia i no podia suportar la idea de viure sense ella”. Dels 20 anys que demanava la fiscalia llavors, va ser sentenciat a 15, dels quals va complir 12 anys. Pel crim del pantà de Susqueda, la recerca és complexa, amb la comprovació de 427 telèfons que van ser registrats usant el senyal més pròxim al pantà, declaracions d’una parella que va dir haver sentit un crit de Paula a més dels trets, el recorregut del mateix telèfon de les víctimes i fins i tot els nusos que lligaven els cossos que, segons un informe, només van poder haver estat realitzats per un pescador esportiu.

Com a resposta a un recurs de la defensa, a finals de desembre de 2018 Jordi Magentí és posat en llibertat provisional, sense fiança, encara que amb la retirada del passaport i l’obligació de presentar-se en seu judicial cada 15 dies. La Sala posa en dubte l’hora i el lloc de l’assassinat marcats pels investigadors i, per tant, no exclou la hipòtesi de la participació d’altres persones. Fins i tot consta una petició de localització a França, d’un ciutadà francès que va estar per la zona el dia del crim. S’intenta localitzar també a un ex legionari espanyol, que poc després va arribar a publicar en les xarxes que havia robat dos sacs a uns joves. Alguns testimonis asseguren que li van veure discutir amb una parella aquest dia.

De moment, no hi ha data aproximada per la celebració del judici ni s’han especificat els delictes que podrien imputar-se-li a quins acusats. Jordi Magentí continua sent el principal acusat i l’únic amb mesures preventives, per la qual cosa és classificat en la base de dades com l’autor principal del cas, a l’espera d’avanços en la investigació. L’advocat dels pares de les víctimes, Carles Monguilod, va insistir que l’acte de l’Audiència de Girona no declara innocent a Magentí, sinó que no veu motius per a mantenir-lo a la presó preventiva.

L’Ajuntament de Cabriels, municipi natal de la jove va decretar dos dies de dol oficial.

ID 1542

11 I 12. UN HOME ASSASSINA A TIRS A LA SEVA DONA I A LA SEVA FILLA DE 15 MESOS

01/10/2017. Luisa Felicita Bruhn, 25 anys. Barcelona (Catalunya). Femicidi íntim. Xifra oficial.

01/10/2017. Sheriffa, 15 mesos. Barcelona (Catalunya). Femicidi infantil. Xifra oficial. Assassinada pel seu pare.

El diumenge 1 d'octubre, dia que es va celebrar el referèndum independentista a Catalunya, en el portal del número 74 del carrer Llull de Barcelona, es va cometre un doble feminicidi. **Les víctimes eren Luisa Felicita Bruhn, de 25 anys, de nacionalitat alemanya, que vivia des de feia dos anys a la ciutat, i Sheriffa, la seva filla de 15 mesos.** Totes dues assassinades per la parella i pare de les víctimes, Sheriff Adewunmi, també de nacionalitat alemanya, de 33 anys, qui després de cometre els crims es va suïcidar.

La investigació del crim “va acabar conduint a la desarticulació d’una violenta xarxa internacional de narcotràfic de marihuana establerta a Catalunya”, segons informació publicada per El Periódico el 14 de maig de 2018.

Una amiga de la morta recorda que la parella tenia discussions i el feminicida havia advertit a la jove que si intentava deixar-ho, “ell era un herpes del qual no es desfaria tan fàcilment”.

Passat el migdia, a les dues de la tarda de l’1 d’octubre, probablement enmig d’una discussió, **Sheriff va disparar a Feli en el pis que compartien.** La noia, malferida, va intentar escapar i va baixar per les escales fins al carrer però va ser aconseguida pel seu feminicida que li va tornar a disparar per l’esquena. **Després d’assassinar a la seva parella, va tornar al pis, va assassinar al seu bebè i es va suïcidar.** A la família morta li van sobreviure dos gossos, testimonis silenciosos del crim.

La jove estava dedicada a la cura i la criança de la seva filla. La investigació policial suggereix que és possible que Felicita desconegués l’activitat delictiva del seu promès i que aquest formava part d’una xarxa internacional de narcotràfic.

ID 1547 i ID 1548

13. Un home mata a la seva exparella i és detingut l’endemà quan disparava al carrer contra diversos cotxes

14/10/2017. María Sánchez Coca, 67 anys. Rubí (Barcelona, Catalunya). Feminicidi íntim. Xifra oficial.

El 14 d’octubre se sentien crits de socors en una discussió d’un habitatge localitzat a Rubí. Es tractava d’una dona espanyola de 67 anys, **recentment separada** d’una parella amb la qual havia mantingut cinc anys de relació.

Els veïns van cridar a la policia però quan aquests van arribar, **l’home que va agredir a la seva exparella havia fugit** i ella va quedar greument ferida per apunyalament. No li van poder salvar la vida.

L’homicida respon al nom de A., de 73 anys; **no tenia antecedents penals.** Va ser detingut l’endemà a Cornellà, quan anava amb una escopeta disparant contra diversos cotxes que estaven al carrer. Se’l va identificar com a autor del feminicidi de la seva exparella.

ID 1551

14. UN HOME DEGOLLA A UNA DONA EN SITUACIÓ DE PROSTITUCIÓ

10/12/2017. Yingying Y., 48 anys. Barcelona (Barcelona, Catalunya). Feminicidi per prostitució. Xifra no oficial.

Yingying I. va ser trobada pel seu nuvi, A. S., a les 15.00 hores de l'11 de desembre a la seva casa. Estava en el seu llit, estirada, tapada amb els llençols i **degollada** sense rastre de l'arma homicida. Tenia 48 anys i vivia des de feia a penes un any en el segon pis del número 30 del carrer de Riera Alta del Raval, a Barcelona. Era prostituída al carrer, amb prostituïdors que coneixia en la ronda de Sant Antoni i a vegades els citava en el seu propi domicili. La nit del 10 de desembre havia quedat amb un **"client habitual"** italià a la seva casa i aquesta nit el seu nuvi va dormir a casa de la seva mare, en el barri de l'Hospitalet de Llobregat. Va ser qui l'endemà va trobar el cadàver de la dona, va donar avís al Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) i als Mossos.

L'agressor, un home italià de 58 anys, es va entregar en una comissaria de Badalona, el dilluns 12 al voltant de les 17.00 hores. L'Àrea d'Investigació Criminal de la Regió Metropolitana de Barcelona el va detenir com a presumpte autor de l'homicidi. Posteriorment el Jutjat d'Instrucció 23 de Barcelona va decretar **presó provisional comunicada i sense fiança per un delicte d'homicidi**, sense perjudici que aquesta qualificació pogués modificar-se a mesura que avancés la instrucció. En la investigació va quedar descartada la parella de la víctima, amb la qual portava sortint dos anys. L'Ajuntament de Barcelona va mostrar el seu condol a la família i amistats i va convocar un minut de silenci pel divendres 15 de desembre al migdia en la plaça de Sant Jaume.

ID 1556

15. UN HOME DEGOLLA A LA SEVA NÚVIA I DEIXA EL SEU COS SEMI SOTERRAT A UN DESCAMPAT

24/12/2017. Kenya Álvarez, 30 anys. Sant Adrià del Besòs (Barcelona, Catalunya). Feminicidi íntim. Xifra oficial. Havia denunciat dues vegades. Deixa òrfena una filla menor d'edat.

Kenya Álvarez, de 30 anys, vivia a Badalona i mantenia una relació des de feia un any amb C. S. T., de 34 anys. Discutien amb freqüència i arribaven a pegar-se en les escales del pis d'ell. Ella havia denunciat al seu nuvi fins a dues ocasions en les últimes sis setmanes retirant després la denúncia. El dia de la Nit de Nadal estaven junts en el pis d'ell, en el número 3 del carrer José Monge Cruz "Camarón", en el barri de la Mina (Sant Adrià de Besòs) de Barcelona. Durant una **discussió** l'home la va obligar a agenollar-se, va agafar un **cúter**, pel que sembla amb la intenció de tallar-li la cara, però **li va tallar el coll**. Després la **va apunyalat** en diferents parts del cos. Els pares d'ell que estaven en l'habitatge no van poder evitar-ho a causa de problemes de mobilitat (el pare sofreix obesitat mòrbida i la mare està afligida de diverses malalties). El matí del 24 de desembre els veïns van sentir crits des de les 11.30 hores. Al voltant de les 16.00 hores ell va treure el cadàver de Kenya ficat en una bossa verda als ulls de tot el barri. Molts veïns ho van

veure i van pensar que carregava fusta. Va traslladar el cos fins a un descampat conegut pel tràfic de drogues i allí el va abandonar per anar a demanar una pala amb la qual **va deixar el cos semi soterrat**.

Després el feminicida va passar la Nit de Nadal a casa dels seus pares. Feia un mes que li havia confessat a un amic que l'anava a matar però no va ser pres de debò. Després del crim ho va explicar a uns amics que tampoc li van creure perquè mentia habitualment. Tots dos van tenir vides complicades, ella no tenia relació amb la seva família d'origen, va perdre la custòdia d'una filla de sis anys, el pare dels quals està en la presó per pertànyer a una banda llatina molt perillosa. A Carlos li havien diagnosticat esquizofrènia i tenia addicció a les drogues (cocaïna). Havia tornat a viure amb els seus pares després de sortir de la presó.

Una veïna del barri, al voltant de les 21.00 hores del dia de Nadal, alarmada per les notícies que circulaven els veïns per WhatsApp, va anar a comprovar si la núvia de Carlos havia estat abandonada en el descampat. Quan va trobar el cadàver va donar avís als Mossos que van detenir de matinada a l'homicida. El Jutjat de Violència sobre la Dona de Badalona li va decretar **presó provisional, comunicada i sense fiança** per delictes d'homicidi.

ID 1570

16. TROBEN CALCINAT EL CADÀVER D'UNA DONA

28/12/2017. Nom i cognoms no coneguts, 34 anys. Begues (Barcelona, Catalunya). Assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic. Xifra no oficial.

El 28 de desembre de 2017 **un caçador va trobar el cadàver calcinat d'una dona de 34 anys i nacionalitat espanyola en una zona boscosa** de Begues (Barcelona). El mal estat del cadàver va dificultar les tasques d'identificació en un primer moment, encara que finalment la víctima va ser identificada i els investigadors es van centrar en el seu cercle més proper.

El 23 de gener, gairebé un mes després, va ser detingut el company sentimental de la dona juntament amb dues persones (una altra parella), de 31 i 43 anys i tots de nacionalitat espanyola. Els investigadors, que van contemplar els nombrosos antecedents de la víctima durant la seva investigació, ho van atribuir a "discrepàncies" entre víctima i homicides "per un tema de drogues" i van descartar un cas de violència de gènere. L'endemà, un dels arrestats va quedar en llibertat, encara que estava pendent de ser citat pel jutge.

El 26 de gener, el jutjat número 6 de Gavà va decretar **presó provisional sense fiança per tres dels detinguts**. Els tres es van negar a declarar quan van passar a disposició judicial.

ID 1580

LLISTAT DE FEMINICIDIS I ALTRES ASSASSINATS DE DONES CATALUNYA 2017

ID	NOM	COGNOMS	EDAT	DATA FEMINICIDI	LLOC ASSASSINAT			TIPUS DE FEMINICIDI	XIFRA OFICIAL
					MUNICIPI	PROVÍNCIA	CCAA		
1477	Carmen	González Roperó	79	07/02/17	Catalunya	Barcelona	Súria	Feminicidi íntim	Si
1483	Amparo	Soler Betés	61	17/02/17	Catalunya	Lleida	Lleida	Feminicidi No íntim	No
1489	Leydi Yuliana	Alvarado Díaz	34	22/02/17	Catalunya	Barcelona	Santa Perpètua de Mogoda	Feminicidi íntim	Si
1505	Antonieta	Sancho	49	07/04/17	Catalunya	Lleida	Bellví	Feminicidi familiar	No
1508	Rosa María	Lago Palma	45	21/04/17	Catalunya	Barcelona	Barcelona	Feminicidi íntim	Si
1530	Marisel	Araúz Cuéllar	48	20/05/17	Catalunya	Barcelona	La Llagosta	Feminicidi íntim	En investigació oficial
1521	Fadova	Talssi Belkatir	30	24/06/17	Catalunya	Tarragona	Salou	Feminicidi íntim	Si
1525	No conocido	No coneguts	63	04/07/17	Catalunya	Tarragona	La Bisbal del Penedès	Feminicidi familiar	No
1540	No conegut	No coneguts	89	27/08/17	Catalunya	Barcelona	L'Hospitalet de Llobregat	Feminicidio familiar	No
1542	Paula	Mas Pruna	21	26/09/17	Catalunya	Girona	Osor	Feminicidi No íntim	No
1548	Sheriffa	No coneguts	1	01/10/17	Catalunya	Barcelona	Barcelona	Feminicidi infantil	Si
1547	Luisa Felicita	Bruhn	25	01/10/17	Catalunya	Barcelona	Barcelona	Feminicidi íntim	Si
1551	María	Sánchez Coca	67	14/10/17	Catalunya	Barcelona	Rubí	Feminicidi íntim	Si
1566	Yingying	Y.	48	10/12/17	Catalunya	Barcelona	Barcelona	Feminicidi per prostitució	No
1570	Kenia	Álvarez Vázquez	30	24/12/17	Catalunya	Barcelona	Sant Adrià de Besòs	Feminicidi íntim	Si
1580	No conegut	No coneguts	34	28/12/17	Catalunya	Barcelona	Begues	Assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic	No

8.

**Infografies
Catalunya 2010-2017 i
Infografies Catalunya 2017**

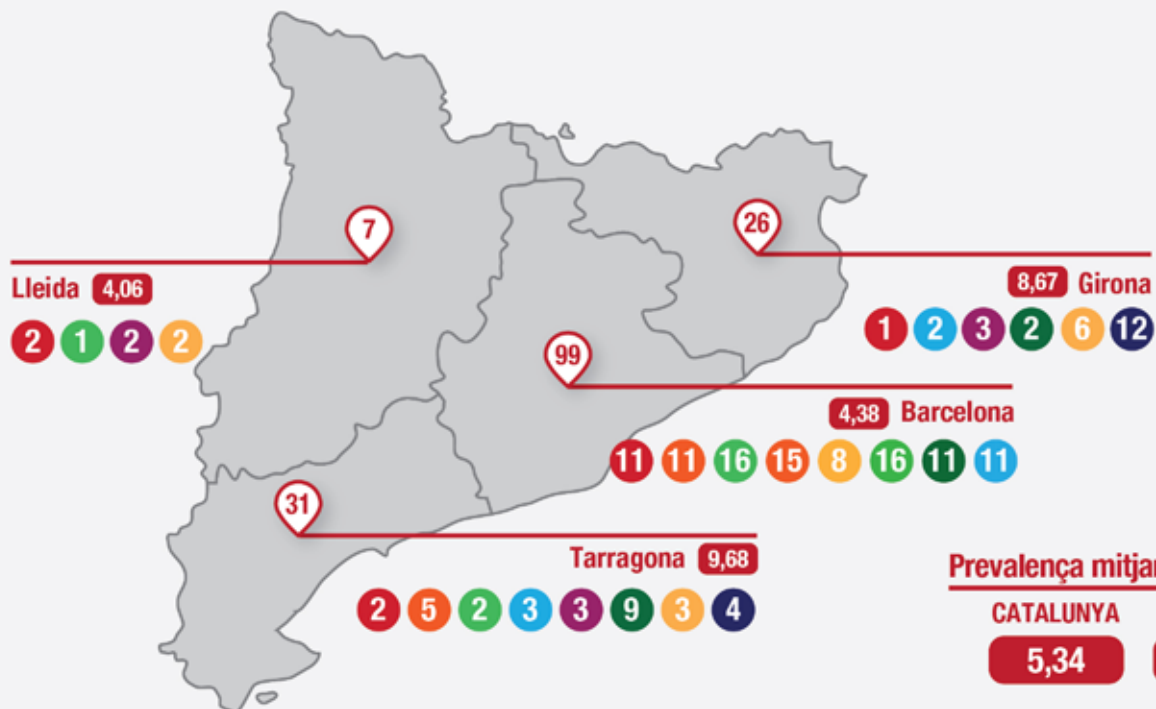
Feminicidi

i altres assassinats de dones

Informe Catalunya-Barcelona 2010-2017

Nombre de casos per províncies i prevalença mitjana

Total:
163
Casos

Catalunya: nombre de casos per tipus de feminicidi amb relació a Espanya

	Catalunya	Espanya	% Catalunya/ Total Esp.	% total casos a la C. A.	% total casos a Espanya
Feminicidi íntim	87	505	17,23 %	53,37 %	56,74 %
Feminicidi familiar	19	119	15,97 %	11,66 %	13,37 %
Feminicidi No íntim	21	73	28,77 %	12,88 %	8,20 %
Feminicidi infantil	5	43	11,63 %	3,07 %	4,83 %
Feminicidi per prostitució	8	31	25,81 %	4,91 %	3,48 %
Feminicidi transfòbic	0	1	0,00 %	0,00 %	0,11 %
Feminicidi/assassinat sense dades suficients	3	25	12,00 %	1,84 %	2,81 %
Assassinat de dones per robatori	13	56	23,21 %	7,98 %	6,29 %
Assassinat de dones per crim organitzat i/o narcotràfic	1	8	12,50 %	0,61 %	0,90 %
Assassinat de dones per violència comunitària/econòmica	5	23	21,74 %	3,07 %	2,58 %
Assassinat de dones per violència juvenil	0	3	0,00 %	0,00 %	0,34 %
Cas dubtós sense informació suficient	1	2	50,00 %	0,61 %	0,22 %
Un altre	0	1	0,00 %	0,00 %	0,11 %
Total	163	890	18,31 %	100 %	100 %

Prevalença per províncies Catalunya amb relació a Espanya

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	Prevalença mitjana
Tarragona	5,04	12,61	5,03	7,51	7,45	22,29	7,47	10,02	9,68
Girona	2,64	0,00	0,00	5,31	7,92	5,29	15,98	32,23	8,67
Barcelona	3,85	3,88	5,66	5,31	2,83	5,65	3,91	3,93	4,38
Lleida	9,38	0,00	4,64	0,00	9,21	0,00	9,22	0,00	4,06
Catalunya	4,16	4,18	4,98	5,24	4,18	7,05	5,78	7,13	5,34
Total estatal	4,17	4,43	4,76	4,41	4,76	4,71	4,81	5,30	4,67

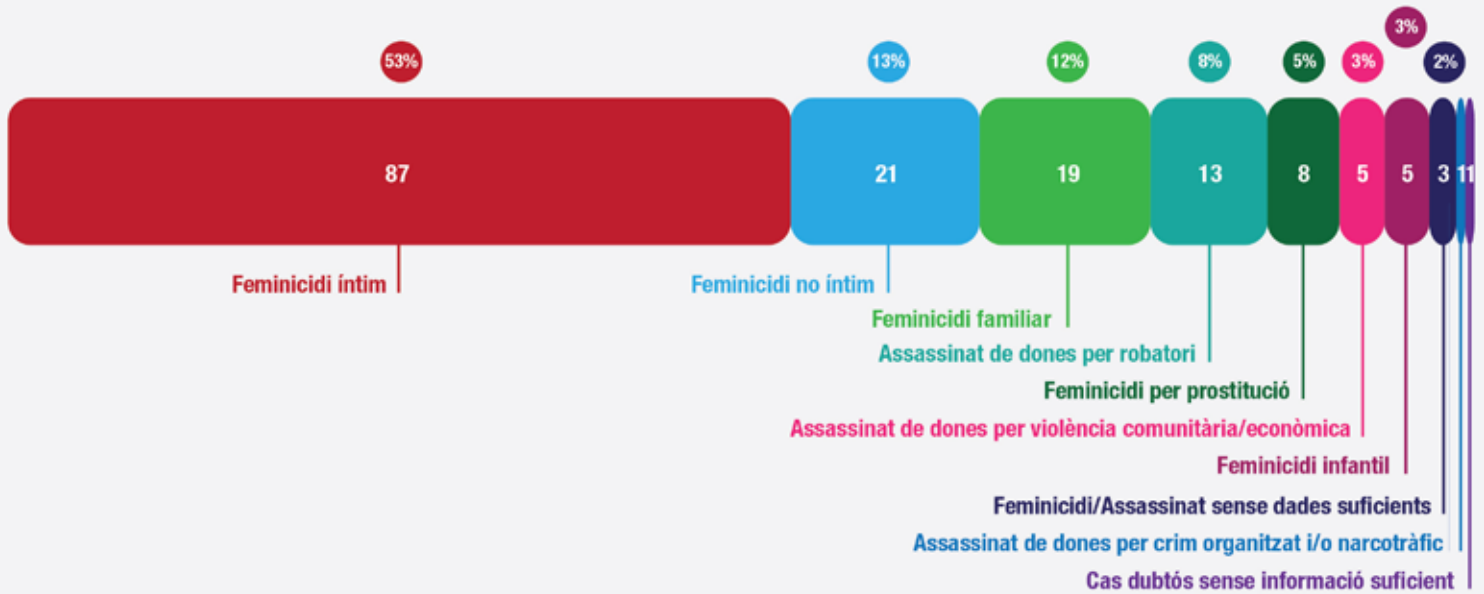
Feminicidi

i altres assassinats de dones

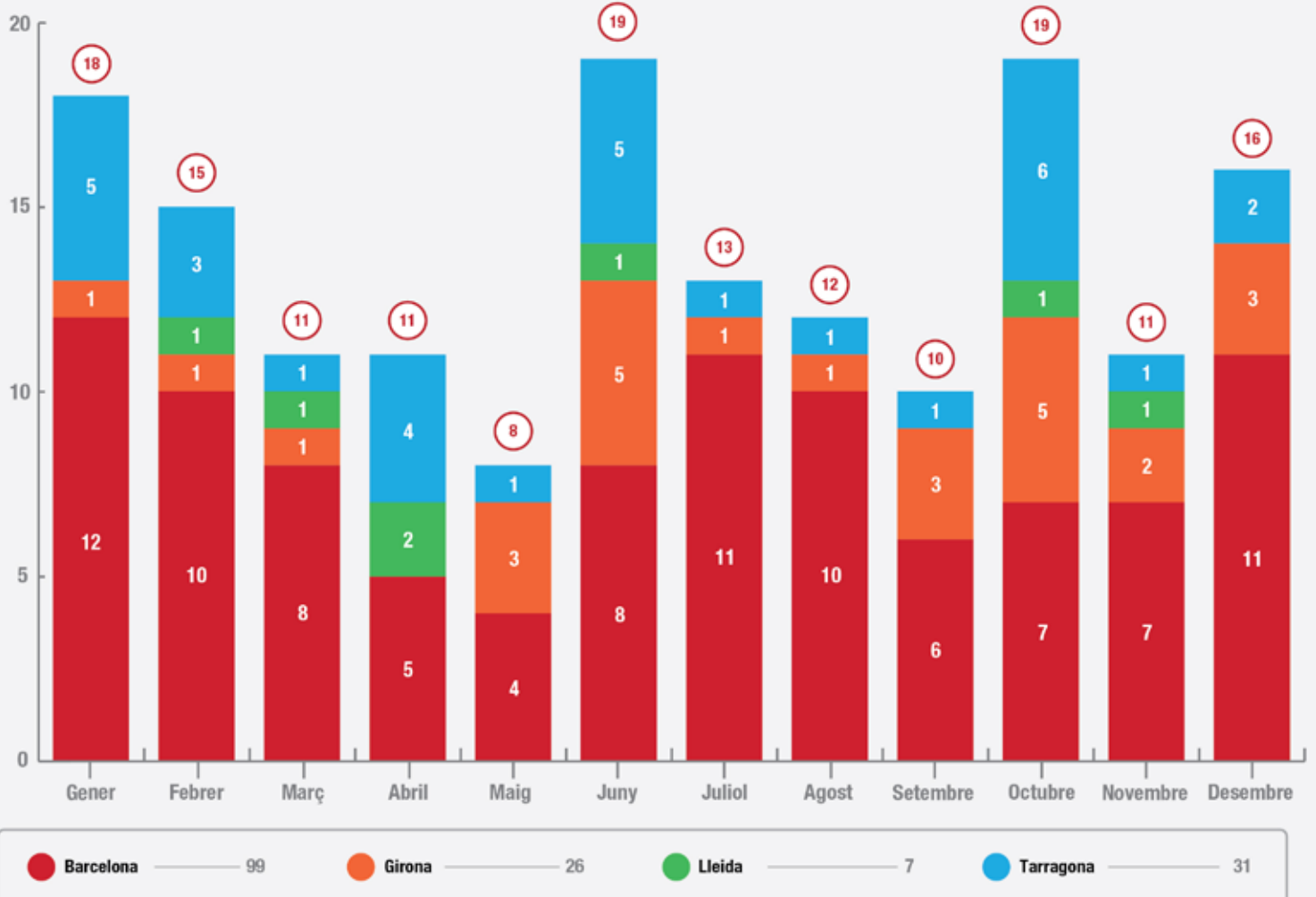
Informe Catalunya-Barcelona 2010-2017

Tipus de feminicidi

Total:
163
Casos

Feminicidis i altres assassinats per mesos i províncies

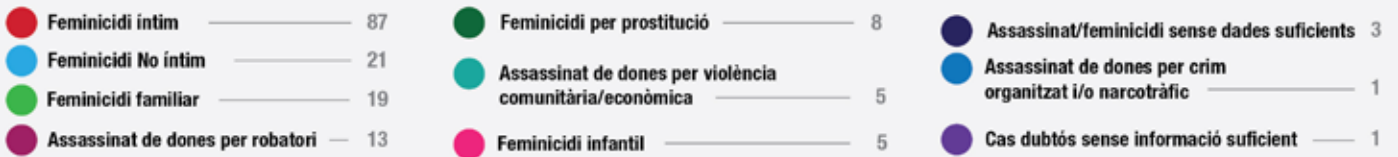
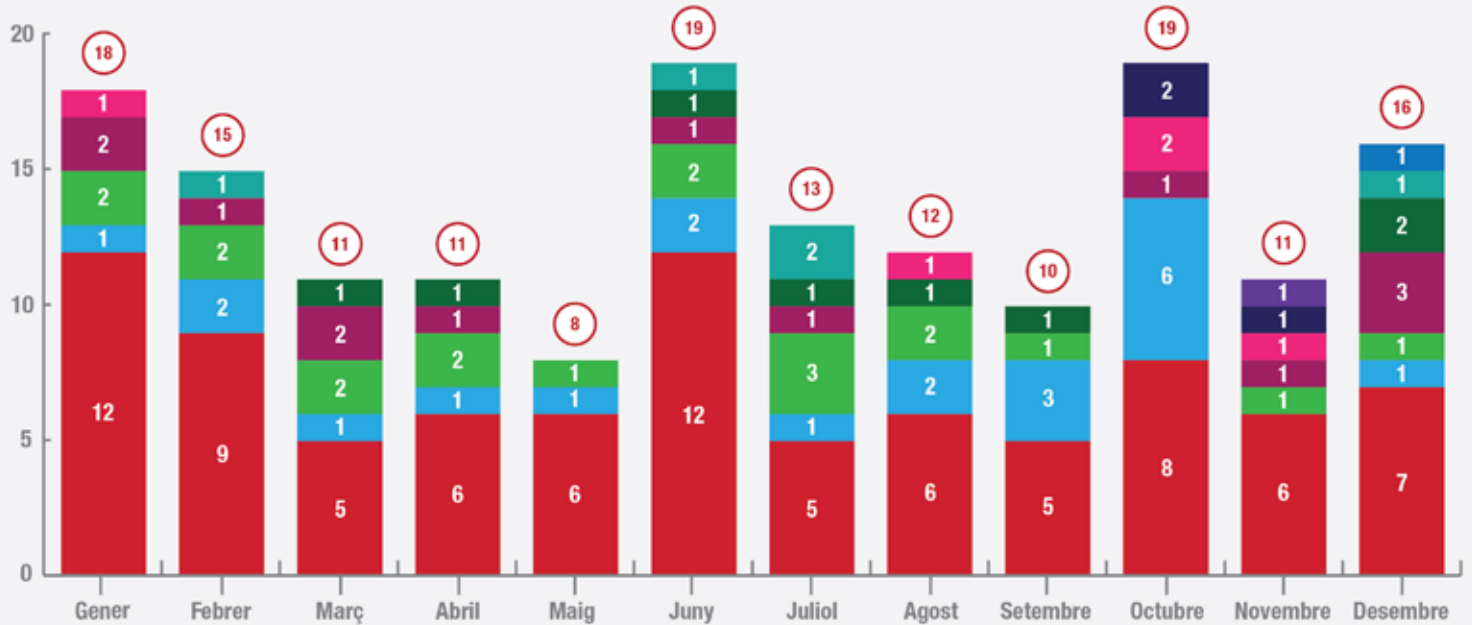

Feminicidi i altres assassinats de dones

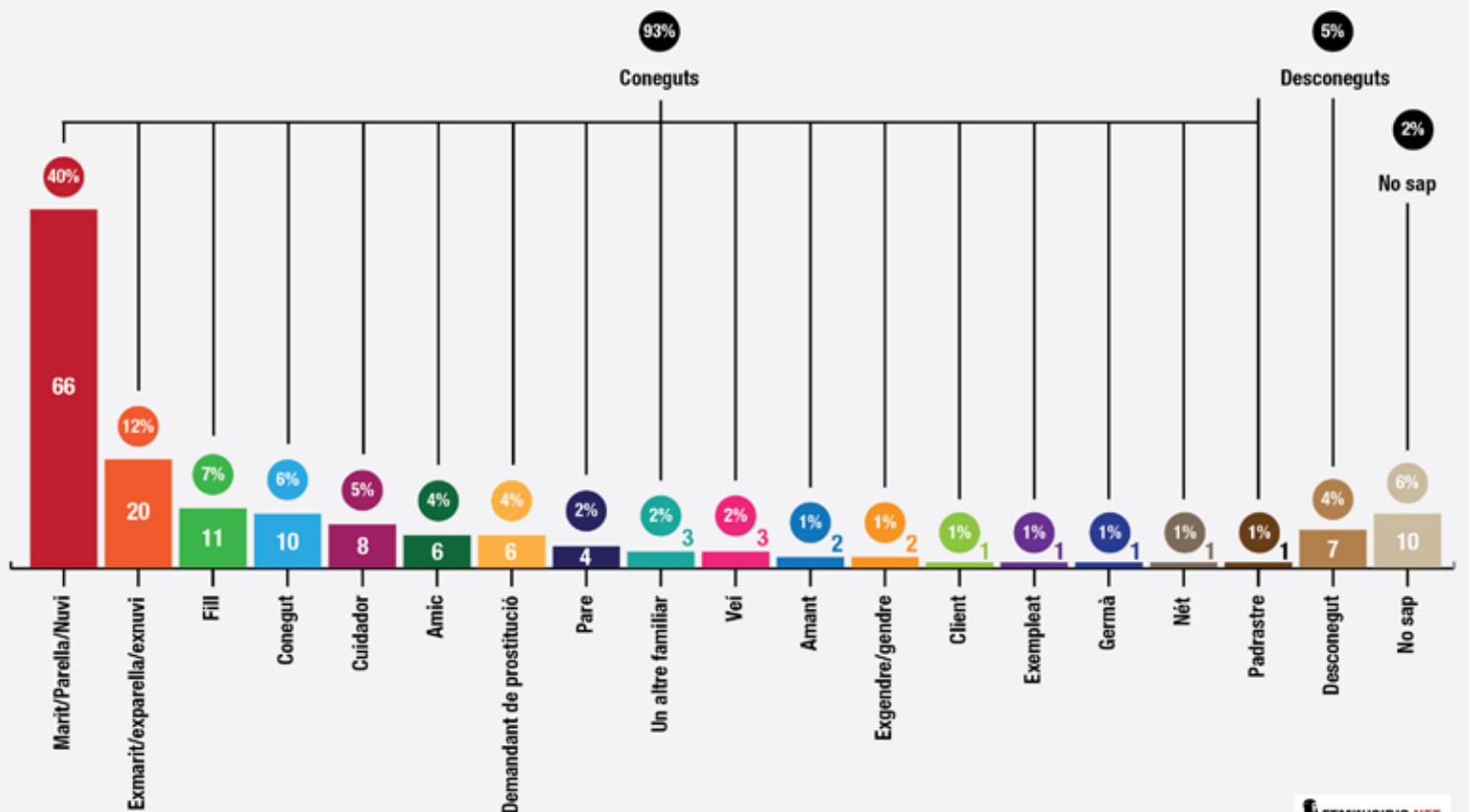
Informe Catalunya-Barcelona 2010-2017

Feminicidis i altres assassinats per mesos i tipus

Total:
163
Casos

Relació de l'homicida amb la víctima

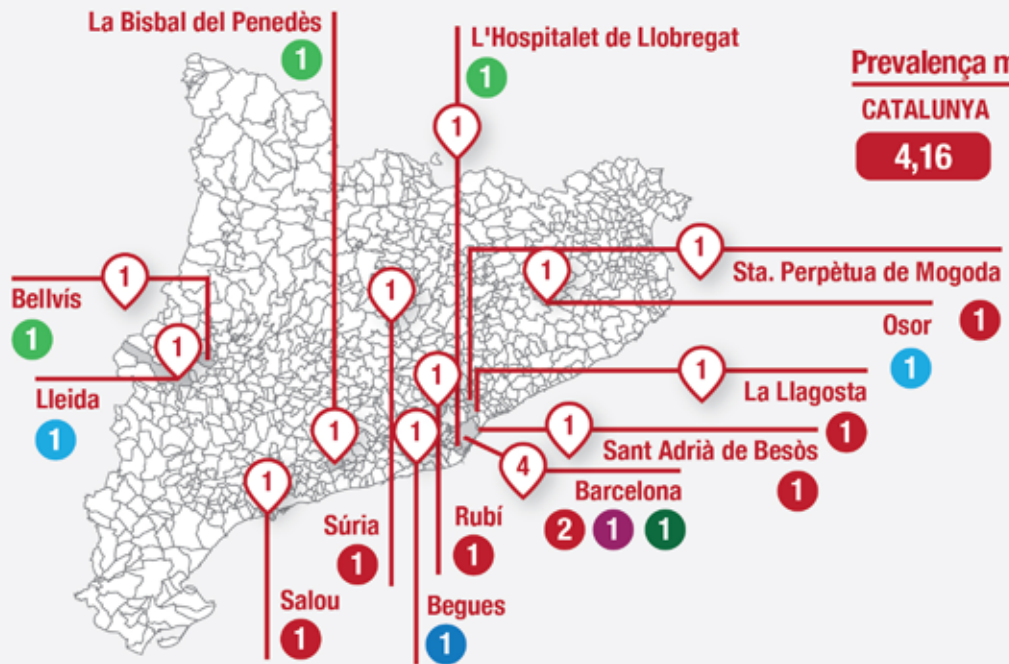
Feminicidi

i altres assassinats de dones

Informe Catalunya-Barcelona 2017

Nombre de casos per tipus de feminicidi i municipis

Total:
16
Casos

- 8 Feminicidi íntim
- 3 Feminicidi familiar
- 2 Feminicidi no íntim
- 1 Feminicidi infantil
- 1 Feminicidi per prostitució
- 1 Assassinat per crim organitzat

Nombre de casos per províncies i tipus de feminicidi

- 8 Feminicidi íntim
- 3 Feminicidi familiar
- 2 Feminicidi no íntim
- 1 Feminicidi infantil
- 1 Feminicidi per prostitució
- 1 Assassinat de dones per crim organitzat i / o narcotràfic

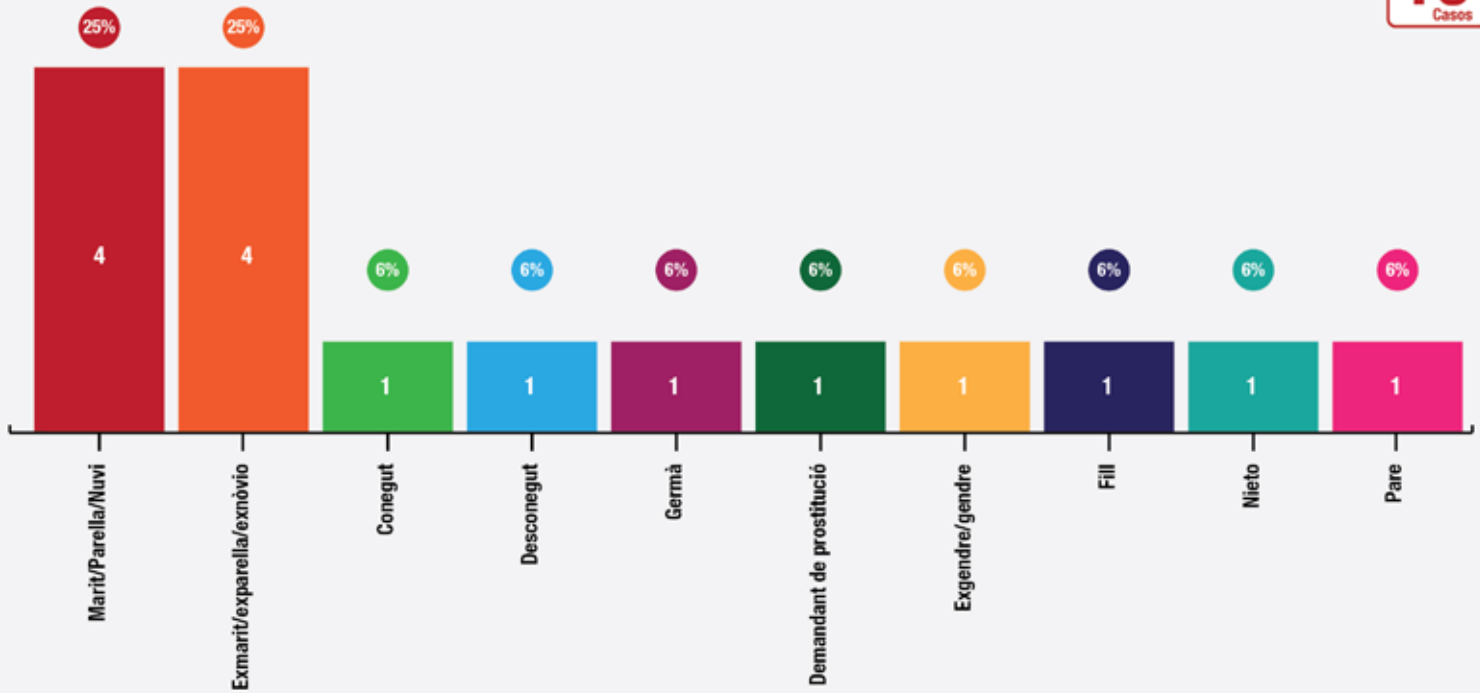
Feminicidi

i altres assassinats de dones

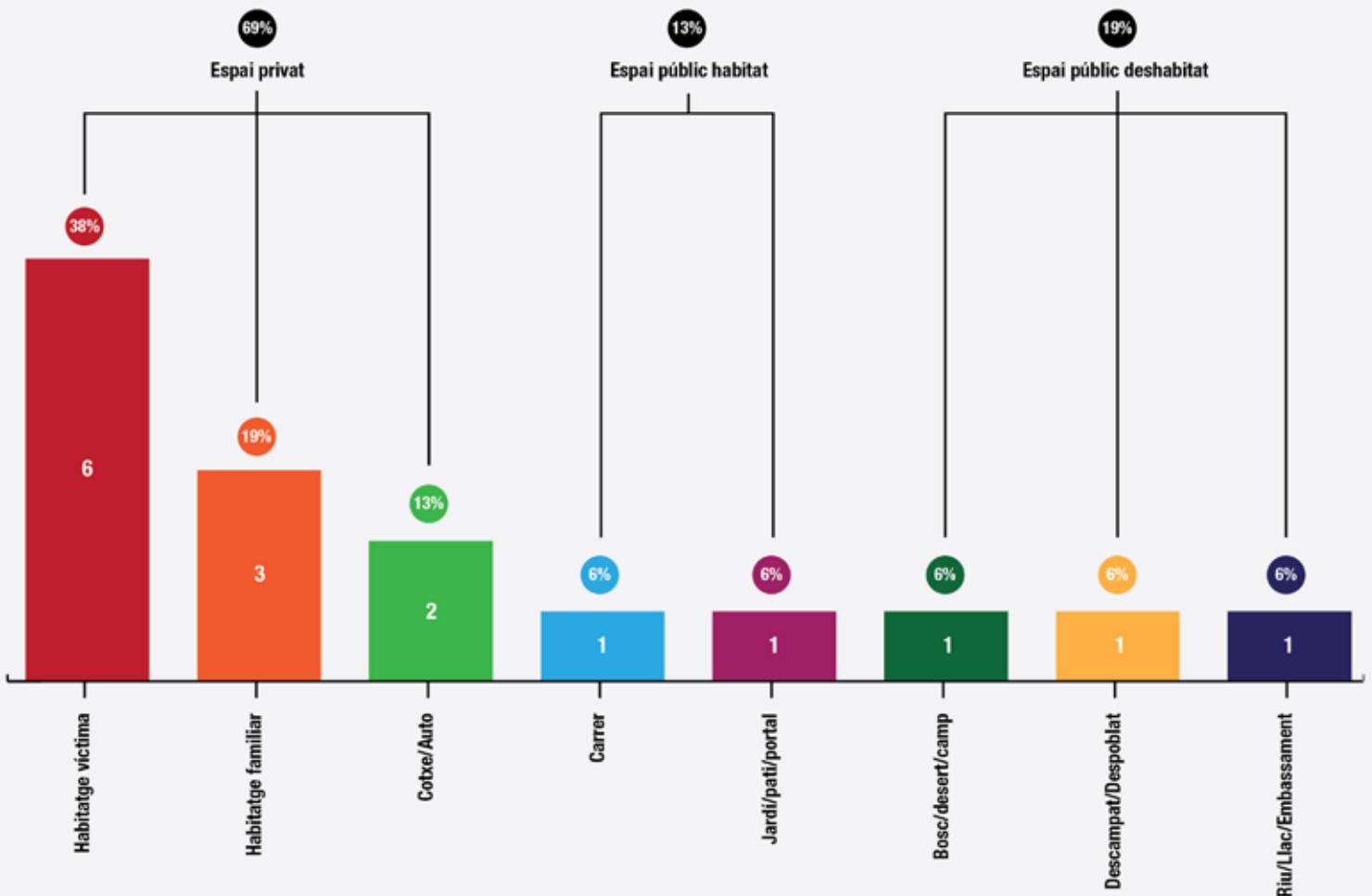
Informe Catalunya-Barcelona 2017

Relació de l'homicida amb la víctima

Total:
16
Casos

Escenari de la troballa del cadàver

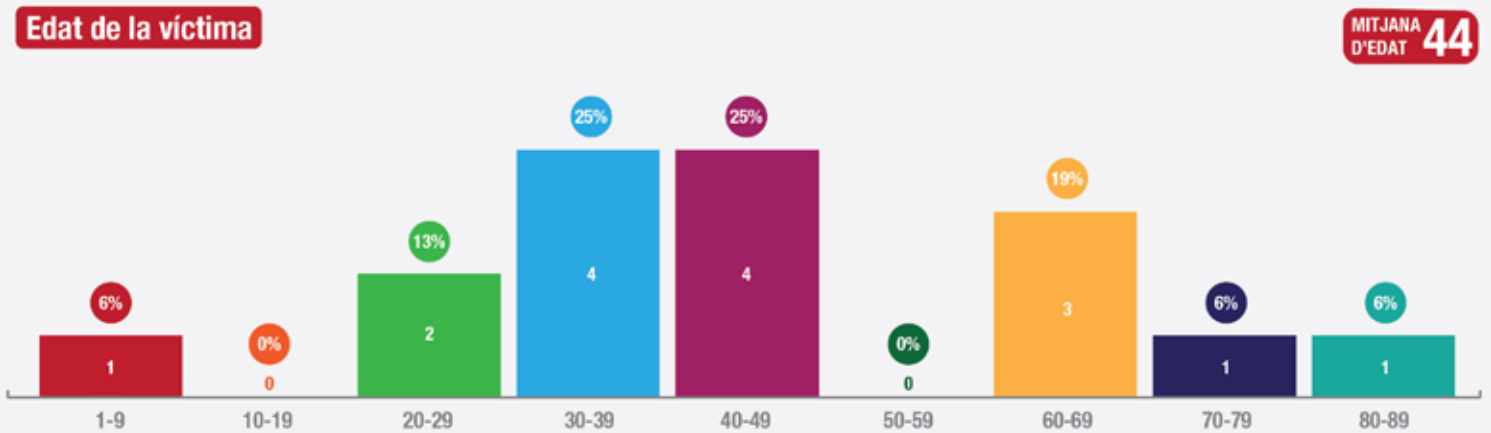
Feminicidi i altres assassinats de dones

Informe Catalunya-Barcelona 2017

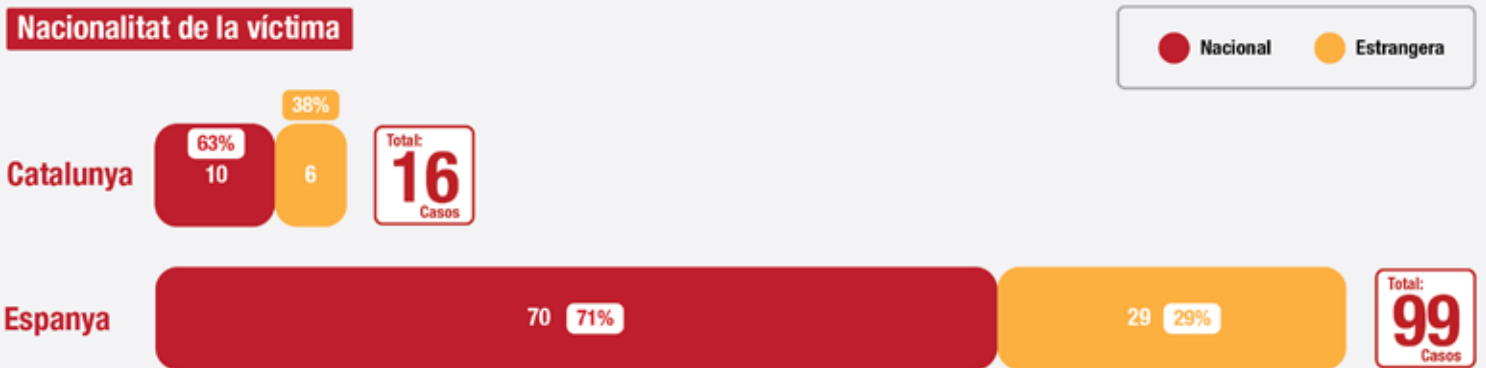
Origen de la víctima

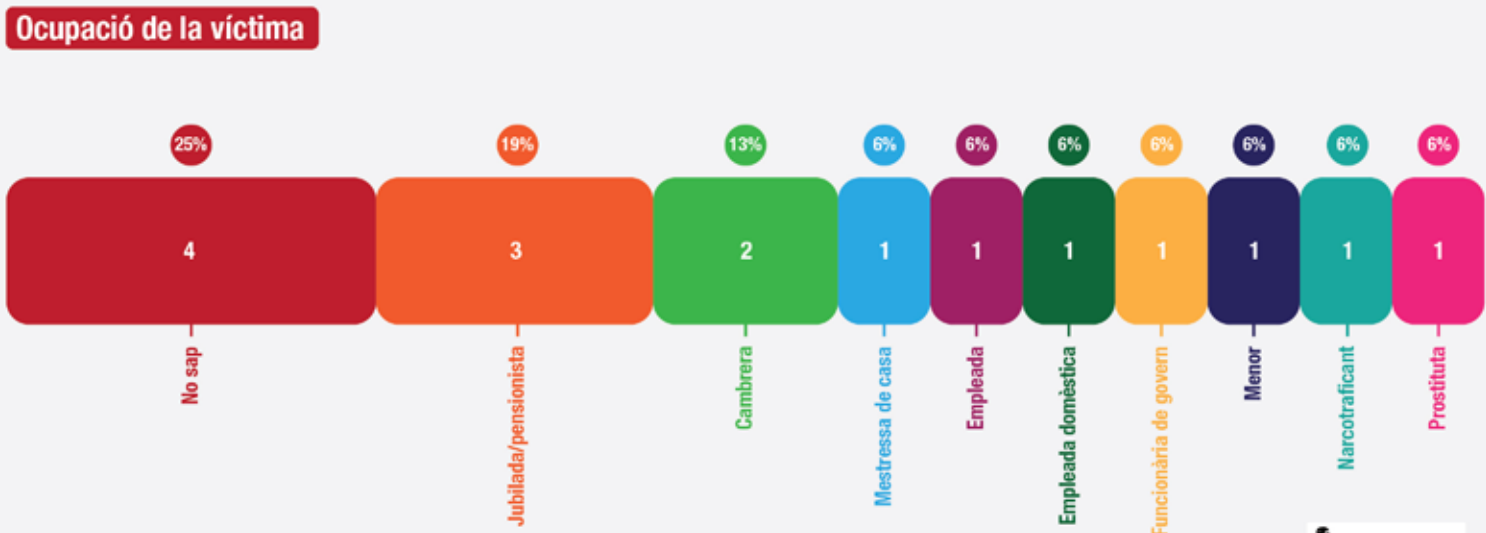
Edat de la víctima

Nacionalitat de la víctima

Ocupació de la víctima

Feminicidi

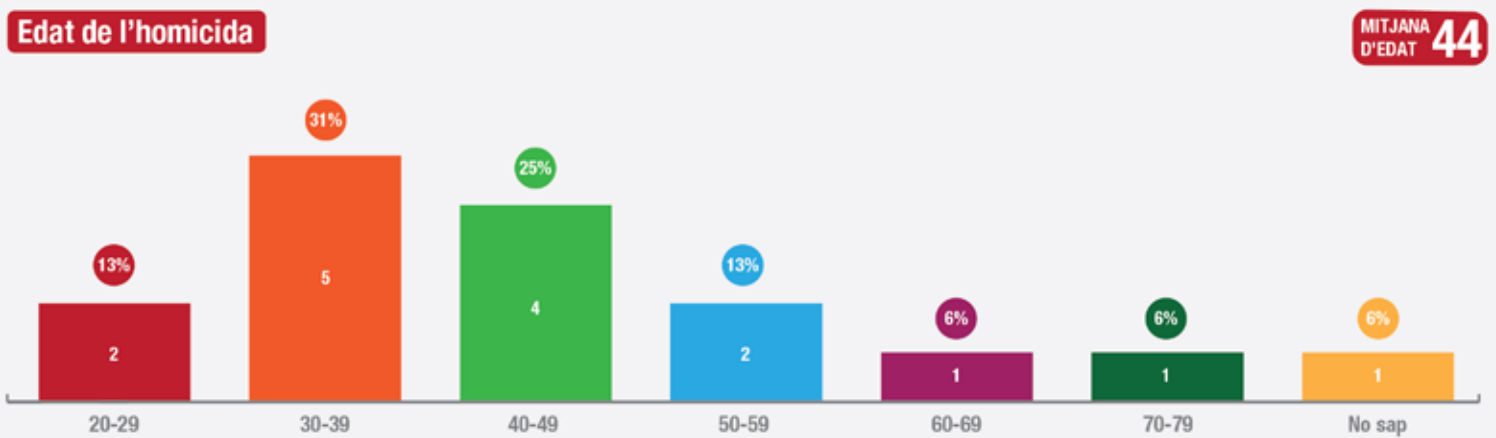
i altres assassinats de dones

Informe Catalunya-Barcelona 2017

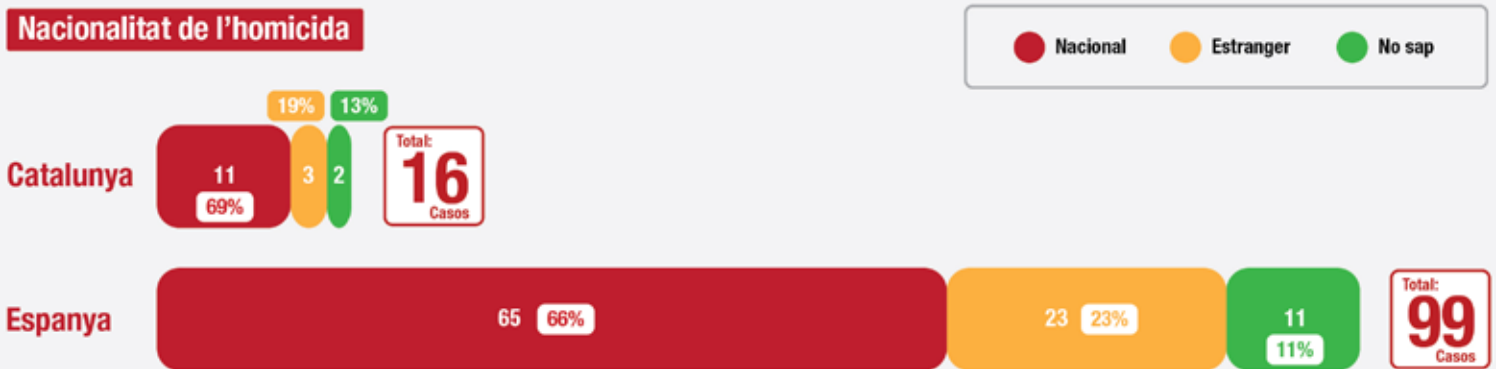
Origen de l'homicida

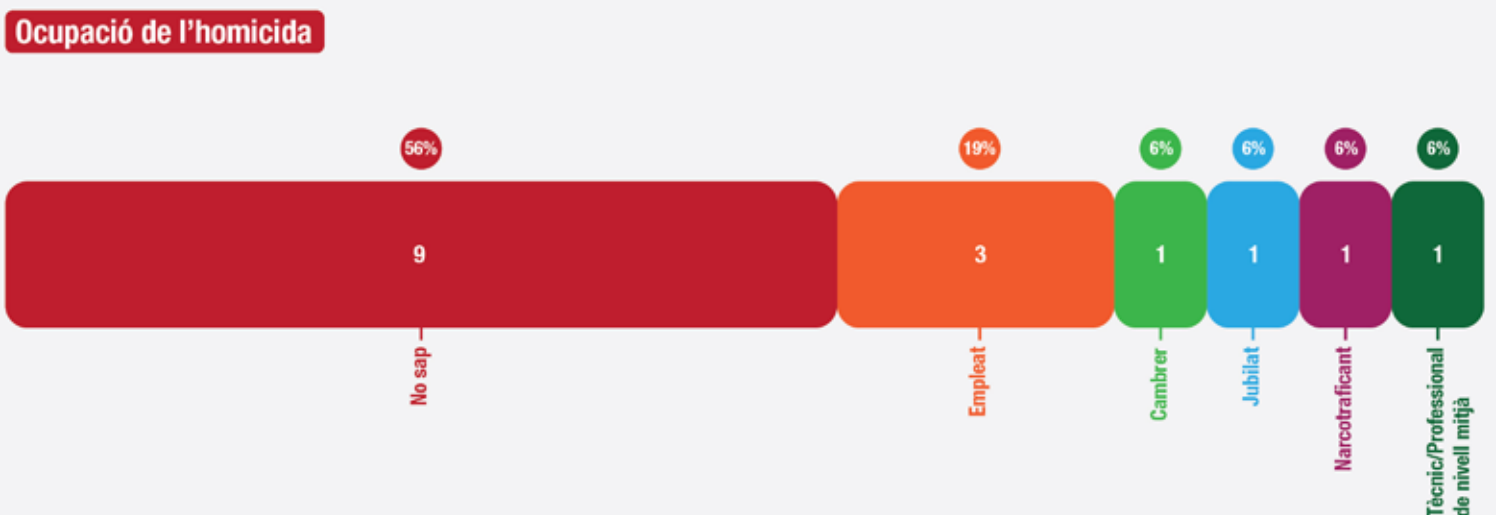
Edat de l'homicida

Nacionalitat de l'homicida

Ocupació de l'homicida

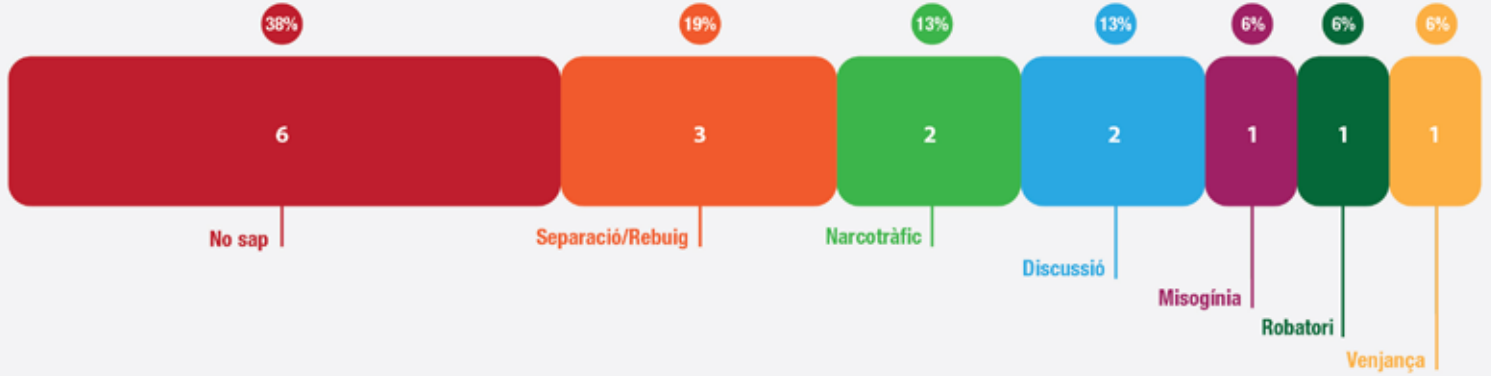
Feminicidi i altres assassinats de dones

Informe Catalunya-Barcelona 2017

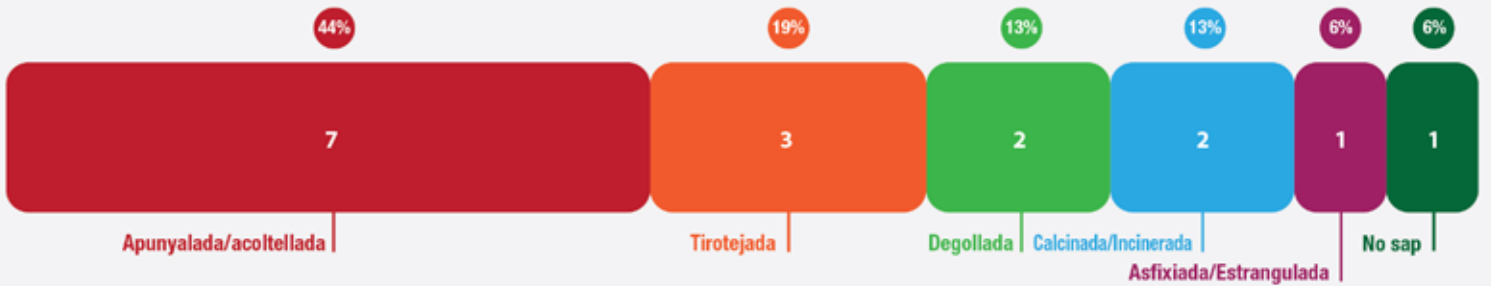
Motiu i circumstància principal de l'homicida

Total:
16
Casos

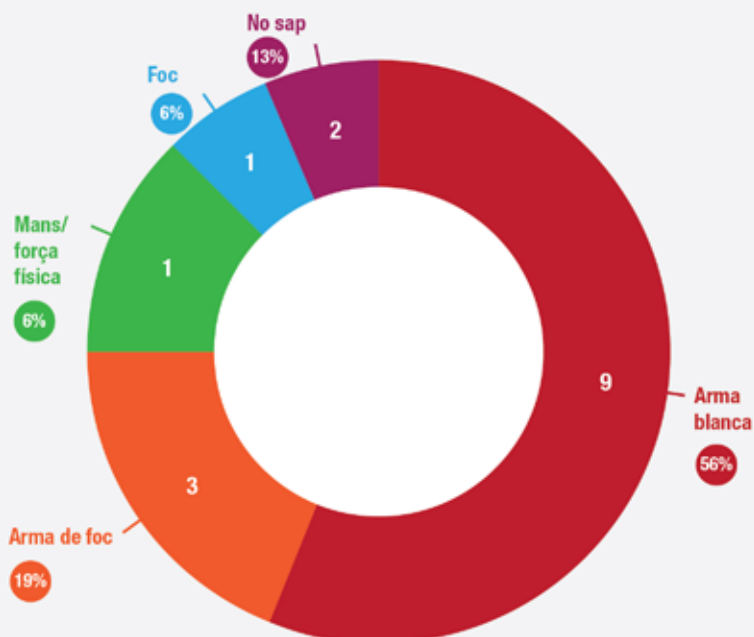
Motiu o circumstància principal

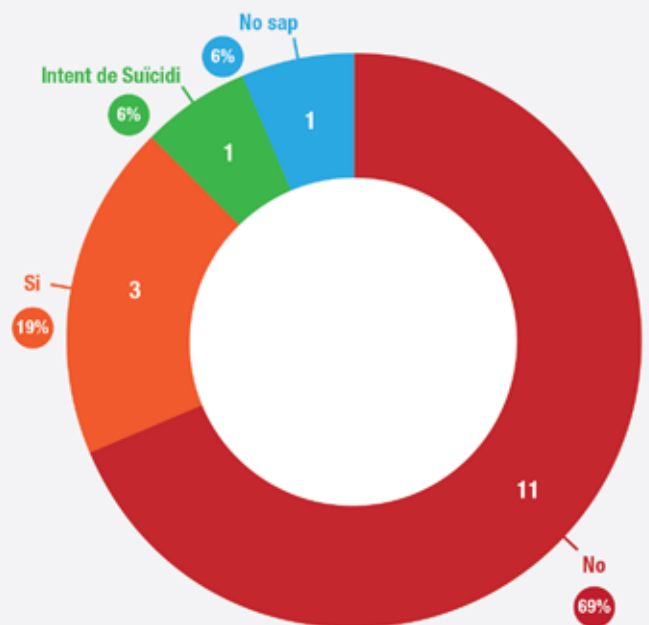
Acte violent principal

Armes utilitzades per l'homicida

Suïcidi del victimari

9.

Conclusions

9. Conclusions

9.1. Context internacional de xifres de feminicidis

Segons les últimes dades publicades per l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC, per les seves sigles en anglès), **les dones europees van ser assassinades per les seves parelles o exparelles en el 29% de les ocasions en 2017** (UNODC, 2018, p. 17). Aquest percentatge es basa en el total d'homicidis de dones i és el més baix de tots els continents: la mitjana global se situa en el 34% dels homicidis de dones.

Segons el registre de Feminicidio.net a Catalunya des de 2010, aquest percentatge ascendeix al 53,4% dels feminicidis i altres assassinats de dones a les mans d'homes (sense comptabilitzar els homicidis perpetrats per dones en el total de casos): més de la meitat són feminicidis íntims. Com a conclusió després de l'anàlisi de les dades a escala global, l'UNODC afirma: **“la gran majoria d'homicidis en el marc de la parella/exparella ocorren entre parelles heterosexuales, més sovint involucrant a un agressor masculí i la seva parella femenina”** (UNODC, 2018, p. 31).

Un altre 24% de dones a escala global van ser assassinades per membres de la família (homes i dones). A Europa, aquest percentatge és del 9% dels casos. Segons el nostre estudi, el 12,9% dels assassinats de dones a les mans d'homes a Catalunya de 2010 a 2017 són perpetrats per membres de la família com a fills, oncles, cosins, néts, nebots i gendres.

L'estudi de l'UNODC posa l'accent en la desproporció d'aquest tipus de delictes que afecta les dones i les nenes:

- Mentre que el 80% de les víctimes d'homicidi a escala global són homes i el 20% restant són dones,
- el 64% de les víctimes d'homicidis en el marc de la parella/exparella o la família són dones i el 36% restant són homes;
- **i el 82% de les víctimes d'homicidi en el marc de la parella/exparella són dones, enfront del 18% d'homes.**

L'UNODC també insisteix que les seves fonts, les xifres oficials publicades per les administracions, encara no documenten els camps exigits per l'ICCS (*International Classification of Crime for Statistical Purposes*), que proveeix de formularis als Estats perquè emplenin camps del “context situacional, localització geogràfica, data, hora i motiu”, però “molt pocs països” els proporcionen (UNODC, 2018, p. 22). Això inclou també la informació sobre les condemnes, que “rarament” són desagregades per tipus d'homicidi, la qual cosa dificulta l'avaluació de la resposta institucional i la impunitat que resulta de la seva mala praxi (UNODC, 2018, p. 50).

L'Estat espanyol compleix de manera parcial amb la recol·lecció de dades exigides per l'ICCS, ja que només considera víctimes mortals oficials de violència de gènere a aquelles en el marc de la parella o exparella segons la Llei orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral (que en Feminicidio.net classifiquem com a feminicidis íntims).

L'any 2014 Espanya va ratificar el Conveni d'Istanbul, que si bé no fa referència expressa a les víctimes mortals de violència de gènere o feminicidi, defineix en el seu

article 3, incís a, la “violència contra les dones” i la considera com “tots els actes de violència basats en el gènere que impliquen o poden implicar per les dones danys o sofriments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica”. En l’incís c del mateix article reforça la definició de “violència contra les dones per raons de gènere” que entén com “tota violència contra una dona perquè és dona o que afecti les dones de manera desproporcionada”.

La classificació de tipus de feminicidis i la documentació de casos que realitza Femicidio.net a l’Estat espanyol, Catalunya inclosa, des de l’any 2010, s’ajusten a la definició de violència contra les dones (amb resultat de mort) establerta en el Conveni d’Istanbul. **L’assignatura pendent de l’Estat espanyol és incorporar en les estadístiques oficials a totes les víctimes de violència de gènere i complir amb l’aplicació del Conveni d’Istanbul.**

D’altra banda, la **Directiva de Víctimes 2012/29/UE obliga als Estats de la Unió Europea a recopilar dades estadístiques sobre delictes i procediments nacionals administratius i judicials relacionats amb les víctimes**, i informar a la Comissió Europea de les dades sobre l’exercici per les víctimes dels drets que la Directiva estableix.

9.2. Anàlisi de tipus de feminicidi i taxes de prevalença a Catalunya en relació amb Espanya de 2010 a 2017

Els 163 casos de feminicidis i altres assassinats de dones comesos a Catalunya entre 2010 i 2017 representen el 18,31% dels 890 casos coneguts a escala estatal.

Tipus de feminicidis

- Més de la meitat de casos, tant a Catalunya com a Espanya són **feminicidis íntims**, encara que a Catalunya suposen un 3,4% menys que en el total estatal: el 53,37% dones van ser assassinades per les seves parelles o exparelles a Catalunya (87 casos) enfront del 56,74% a Espanya (505 casos).
- També és menor a Catalunya el percentatge de **feminicidis familiars**. Amb el registre de 19 casos des de 2010 (l’11,66%), se situa per sota del percentatge estatal de 13,37% estatal (119 casos) per 1,71%.
- D’altra banda, són els **feminicidis no íntims** els que reflecteixen una major diferència respecte a la mitjana estatal. Mentre que a Catalunya suposen el 12,88% (21 casos), a Espanya només són el 8,2% dels registres (73 casos).
- A Catalunya es registren, no obstant això, menys víctimes de **feminicidis infantils** que en l’Estat espanyol. Els cinc casos coneguts des de 2010 suposen el 3,07% del total, mentre que a Espanya són el 4,83% (43 casos), un 1,76% més.
- A Catalunya el segon tipus amb un percentatge major, respecte a la mitjana estatal, correspon als **feminicidis per prostitució**. Els vuit casos coneguts a Catalunya són el 4,91% del total de 163, mentre que a Espanya es coneix un total de 31 casos, el 3,48%, un 1,42% menys que a Catalunya.

- Es coneixen tres casos de **feminicidis/assassinats sense dades suficients** a Catalunya (l'1,84%), un 0,97% menys que a escala estatal (2,81%, amb 25 casos).
- Per tipus d'assassinat, el més comú a Catalunya i en l'Estat espanyol és l'**assassinat per robatori**. Un 7,98% de les dones assassinades a Catalunya va ser víctima d'aquest tipus d'assassinat (13 casos), mentre que a Espanya eren el 6,29% (56 casos), un 1,68% menys.
- A més, consten cinc **assassinats per violència comunitària/econòmica** (el 3,07%), un 0,48% més que a escala estatal; un **assassinat per crim organitzat i/o narcotràfic** (0,61%) per sota de la mitjana estatal (0,9% amb vuit casos); i un **cas dubtós sense informació suficient** (0,61%) per sobre de la mitjana estatal (0,22%, amb un cas).

Taxa de prevalença

De mitjana, Catalunya registra una taxa de prevalença de 5,34 víctimes per milió de les dones que habiten el territori, un 0,67 més que la mitjana estatal (4,67). **Una dada important per ressaltar és que a Catalunya, la taxa de prevalença es va reduir del 7,13 conegut en 2010 al 4,16 registrat en 2017.**

Per anys, les taxes de prevalença s'han reduït tant a escala estatal com a escala provincial:

- En **2010** la mitjana catalana aquest any ascendeix a les 7,13 víctimes (27 casos), un 1,83 més que la mitjana estatal (5,30).

- En **2013** es registra una de les taxes mitjanes catalanes més baixes des que es tenen registres (4,18, 16 casos), malgrat que cap província registra taxa zero. No obstant això, a Barcelona, la província més poblada, es coneix la taxa més baixa de la sèrie (2,83 víctimes per milió) amb el registre de vuit dones assassinades.

- En **2017** la mitjana catalana de prevalença (4,16, 16 casos) és gairebé la mateixa que l'estatal (4,17, amb 99 casos). Cal un aclariment important: aquest informe no inclou les vuit dones víctimes dels atemptats terroristes perpetrats el 17 d'agost de 2017 a Barcelona i el 18 d'agost a Cambrils, pel fet que corresponen a una tipologia diferent que no comptabilitzem en Feminicidio.net. Per aquest cas hauria d'elaborar-se un informe especial, amb una tipologia en el marc de conflictes internacionals o globals com ho són els atemptats terroristes atribuïts a l'Estat Islàmic. Per tant, aquestes víctimes mortals de terrorisme no computen en el mesurament de la taxa de prevalença de feminicidis i assassinats de dones de 2017.

- En **2017** per primera vegada, la taxa més alta es registra a Lleida (9,38), amb dos casos, xifra també registrada en 2011 i 2013, encara que amb províncies amb taxes més altes aquests anys. Encara que sense taxa zero, la taxa més baixa es coneix a Girona, amb un cas (2,64 víctimes per milió).

Taxes de prevalença: diferències entre províncies de Catalunya

Les diferències territorials entre províncies són notòries i afecten la mitjana catalana.

Especialment les taxes de prevalença de Girona i Tarragona es van veure afectades per registres molt per sobre de la mitjana els tres primers anys de la sèrie:

- En 2010 **Girona** registra una taxa de 32,23 víctimes per milió (amb 12 casos) i triplica la mitjana catalana de 7,13 mentre Tarragona la supera amb una taxa de 10,02 (quatre casos), gairebé el doble que la mitjana estatal (5,30).
- En 2011 **Girona** va tornar a registrar la taxa més alta amb 15,98 víctimes per milió (sis casos) i gairebé triplica la mitjana de Catalunya de 5,78.
- En 2012 **Tarragona** quadruplica la mitjana catalana amb el registre d'una taxa de 22,29 víctimes per milió (nou casos) malgrat la taxa zero coneguda a Lleida.

9.3. Dades quantitatives i qualitatives concloents

- Dels **163 feminicidis i altres assassinats de dones** comesos per homes a Catalunya de 2010 a 2017, **la majoria d'aquests, el 61%, es van perpetrar a la província de Barcelona (99 casos)**. En 2017 aquest percentatge puja, ja que 11 dels 16 casos registrats van tenir lloc a la província de Barcelona (el 68,7%). **Certifica la concentració i polarització de casos a la província amb la densitat més gran de població de Catalunya.**
- De mitjana, en el període 2010-2017 van ser assassinades 20 dones a l'any i com dèiem anteriorment en aquest informe, **a Catalunya existeix una tendència descendent en el registre de feminicidis i altres assassinats de**

dones que roman estable en el 2018, any que registra el mateix nombre de casos que 2017: 14 feminicidis (vuit íntims, cinc familiars i un infantil); i dos assassinats de dones (per robatori i sense dades suficients).

- També, de mitjana, es van conèixer 1,7 víctimes al mes. Des de 2010, els mesos que més casos acumulats registren són juny i octubre, amb 19 casos en vuit anys (una mitjana de 2,38 casos al mes). El mes amb menys casos acumulats és maig, amb vuit víctimes registrades. En 2017, un de cada tres casos es van conèixer en els tres mesos amb més registres: 19 al juny, altres 19 a l'octubre i 18 al gener.
- Per municipis, **Barcelona** és l'únic que registra més d'un cas en 2017: quatre dones van ser assassinades en el municipi amb la taxa de prevalença més baixa (4,68 víctimes per milió). Els quatre casos són feminicidis: dos íntims, un infantil i un per prostitució.
- Entre 2010 i 2017, una de cada tres dones van ser assassinades a l'habitatge familiar que compartien amb l'homicida (un 34,4%). Per la majoria de les dones, el lloc més insegur és l'espai privat. **A Catalunya, en 2017, el 69% de les víctimes van ser assassinades en l'espai privat:** en l'habitatge de la víctima (sis casos, 38%), habitatge familiar (tres casos, 19%) i cotxe (13%).
- Gairebé la meitat dels homicides va utilitzar una arma blanca per perpetrar el crim (un 44,8%). Una de cada tres víctimes va ser apunyalada o acoltejada pel seu homicida (el 37,4%) i en almenys el 22,7% dels casos es va

identificar un continu de violència previ al feminicidi.

- Finalment, una **dada clau** per destacar en el període 2010-2017 és **el percentatge d'assassins que eren coneguts de les víctimes, aconseguix al 93% dels 163 casos. En el 2017 continua aquesta tendència: el 93,7% dels assassins eren coneguts de les víctimes**, ja que dels 16 casos registrats, en només un l'homicida era desconegut. Aquest percentatge coincideix que la immensa majoria dels assassinats de dones comesos per homes coneguts són feminicidis: l'homicida és conscient i assassina a la dona per ser dona des de la seva masculinitat hegemònica o des d'algun dels seus rols de gènere en les societats patriarcals: (generalment) parella, nuvi, fill, pare, amic... El percentatge d'assassinats de dones aliens a les raons de gènere constitueix un percentatge minoritari. Aquesta conclusió ens permet sostenir que existeix una construcció social d'homicida de violència extrema com l'assassinat/femicidi, representat en l'home (autor de més del 90% de tots els crims comesos a escala global tant d'altres homes com de dones) i una construcció social de dona víctima d'assassinat, representada en el feminicidi comès per un home pròxim a la seva vida. Les dades de Catalunya corroboren aquesta dada: **de 2010-2017 van ser assassinades 163 dones de les quals 140 van ser víctimes de feminicidis (85,9% dels casos) i 23 d'altres tipus d'assassinats (14,1%). En 2017, dels 16 casos registrats, 15 van ser feminicidis (93,7%) i només es va cometre un assassinat.**

La tragèdia global d'aquesta època també consisteix a comprovar amb dades un tipus de crim que si bé existeix des dels inicis de la humanitat, a penes fa unes dècades, l'acadèmia i el moviment feministes van ser capaços de posar-li el nom de **femicidi**, una barbàrie generalitzada que mereix ser visualitzada. Hem de donar-li continuïtat a polítiques públiques que condueixin a la seva eradicació a Catalunya, a Espanya i al món. Aquest informe és una aportació per a aconseguir aquest objectiu.

10.

**Tipus de Feminicidi
i tipus d'assassinat de
dones en Feminicidio.net**

10. Tipus de Femicidi i tipus d'assassinat de dones en Femicidio.net

A **Geofemicidio**, la base de dades de **Femicidio.net**, s'utilitza el terme assassinat com a indicador en lloc d'homicidi⁽¹⁾. Aquest últim és usat per la criminologia tradicional per referir-se a homes i dones però per la seva etimologia del llatí homicidium, formada per "homo (home)" i "cidium (acció de matar)⁽²⁾" invisibilitza les dones quan aquestes són víctimes i als perpetradors quan són homes (en la immensa majoria dels casos).

La base de dades registra els assassinats de dones i femicidis comesos només per homes (tot i que també inclou aquells assassinats en què van participar una dona com víctima juntament amb un o diversos homes víctimes).

D'altra banda, també cal tenir en compte que d'acord a la conceptualització desenvolupada per les autores anglosaxones, en l'assassinat, a diferència del femicidi, el gènere femení d'una víctima és irrellevant per al perpetrador. Per exemple, un home armat que dispara i mata atzarosament a una dona en un supermercat durant un atracament no comet femicidi. En l'assassinat no existeixen les raons de gènere. En el femicidi sí. Tots els femicidis són assassinats però no tots els assassinats són femicidis.

L'anàlisi dels assassinats de dones s'ha de centrar no només en les dones sinó també en els victimaris i en els tipus de violència extrema que aquests utilitzen quan cometen un assassinat. El paradigma del femicidi possibilita conèixer i aprofundir en altres elements i característiques dels assassinats de dones que no inclouen els informes estadístics elaborats per fonts oficials. Per fer això, cal tenir en compte una sèrie de variables com ara la distinció entre assassinats de dones i femicidis, la classificació per tipus d'assassinat i tipus de femicidi, els motius i factors que provoquen el femicidi, la relació entre víctima i victimari, els diferents tipus de violència que va patir la víctima abans de morir, l'escenari on es va cometre el crim i on va ser trobat el cadàver.

També és fonamental distingir els diferents tipus de femicidi que existeixen i que varien segons el context històric, social, polític, econòmic i cultural. Això és determinant perquè els femicidis no poden ser tractats tots de la mateixa manera. Cada un d'ells exigirà polítiques particularitzades de sensibilització, prevenció, investigació, sanció i reparació⁽³⁾. I això, sense perjudici que puguin existir casos en què conflueixin diversos tipus de femicidi al mateix temps.

Es comet femicidi quan un home mata una dona pel fet de ser dona o per raó de gènere. En aquesta definició s'inclou el factor dels estereotips de gènere i com aquests influeixen o afecten sobre la con-

(1) L'ús de les paraules "homicidi" i "assassinat" a la base de dades no té una connotació jurídica sinó política. No pretén distingir en el pla penal la diferència entre homicidi i femicidi però en el cas que es volgués adaptar aquesta tipologia al Codi Penal de l'Estat espanyol, l'assassinat de dones en aquesta base de dades té una definició homòloga o que es correspon a la de l'homicidi.

(2) Diana Russell: "Definició de femicidi i conceptes relacionats" en Femicidi, justícia i dret, Comissió Especial per Conèixer i Donar Seguiment a les Investigacions relacionades amb els Femicidis a la República Mexicana i a la Procuració de Justícia Vinculada, Mèxic, 2005, pp. 135-136.

(3) A la importància de distingir tipus i de donar respostes públiques d'acord amb cada un d'ells es refereix Julia Monarrez: "Les diverses representacions del femicidi i els assassinats de dones a Ciudad Juárez: 1993-2005", op. cit., pàg. 354; Julia Monarrez: "Elements d'anàlisi del femicidi sexual sistèmic a Ciudad Juárez per a la seva viabilitat jurídica", en Femicidi, justícia i dret, op. cit., pàg. 198.

ducta del victimari en l'acte de matar. Aquesta classificació pren com a punt de partida els treballs classificatoris previs d'acadèmiques llatinoamericanes que han estudiat el concepte i la categoria femicidi / femicidi⁽⁴⁾ i han encunyat diferents definicions i tipus. Es parteix de la necessitat que existeixi el component de gènere. A continuació s'ofereix la definició de cada un dels tipus de feminici i tipus d'assassinat de dones utilitzats en **Geofeminicidi** i inclosos en aquest informe.

Feminicidi íntim: comès per un home amb qui la víctima tenia o havia tingut una relació o vincle afectiu-sexual o íntim: marit, ex marit, nuvi, ex parella o amant. S'inclou el supòsit de l'amic que assassina a una dona que va rebutjar entaular una relació íntima amb ell.

Feminicidi no íntim: comès per un home amb qui la víctima no tenia cap tipus de relació afectiva. S'inclou el supòsit d'una dona que pateix una agressió sexual o intent d'agressió i després és assassinada; el victimari pot ser un conegut o un estrany. També entra en aquesta tipologia el cas del veí que mata la seva veïna per misogínia o altres raons de gènere. I el del feminici que mata una dona estrangera i canalitza la seva misogínia en l'acte de matar, és a dir, odi, menyspreu i rebuig cap a totes les dones.

Feminicidi infantil⁽⁵⁾: la víctima és una nena fins als 16 anys d'edat comès per un home en el context d'una relació de responsabilitat, confiança o poder que li atorga la seva situació adulta sobre la minoria d'edat de la nena.

Feminicidi familiar: es produeix en el context d'una relació de parentiu entre la víctima i el victimari, exclosa la pròpia del feminici íntim. El parentiu pot ser per consanguinitat, afinitat o adopció.

Feminicidi per connexió: quan una dona és assassinada per un home que intenta o assassina a una altra dona per raons de gènere i aquesta es troba en el mateix escenari del crim que la víctima principal del feminici. Pot tractar-se d'una amiga, una parenta de la víctima, mare, filla o una altra; o una dona estrangera que es troba en el mateix escenari en què es comet un feminici.

Feminicidi per prostitució: quan una dona és assassinada per un home, demandant de prostitució. També entra en aquesta tipologia el cas del victimari que assassina la dona motivat per l'odi i la misogínia que desperta en aquest la condició de prostituta de la víctima. El cas també comporta la càrrega de l'estigma social i justificació del feminici per prostitució en la ment del victimari: "s'ho mereixia"; "Ella s'ho va buscar pel que feia"; "Era una mala dona"; "La seva vida no valia res".

Feminicidi per tracta: es produeix com a conseqüència que la dona és víctima de tràfic de persones, especialment en la tipologia de tràfic amb fins d'explotació sexual i matrimonis forçats.

Feminicidi per tràfic: la dona és assassinada en una situació de tràfic il·legal de persones migrades. És feminici sempre que hi hagi el component de gènere.

4) Ana Carcedo i Montserrat Sagot distingeixen entre femicidi íntim, no íntim i per connexió: Carcedo, A., Sagot, M., femicidi a Costa Rica, Institut Nacional de les Dones, Organització Panamericana de la Salut, Costa Rica, 2000; Julia Monarrez classifica els feminicidis a íntims, per connexió, infantils, familiars, per ocupacions estigmatitzades i sexual-sistèmics, Julia Monarrez: "Les diverses representacions del feminici i els assassinats de dones a Ciudad Juárez, 1993- 2005", en Monarrez, J., et. al., Violència contra les dones i inseguretat ciutadana a Ciudad Juárez, op. cit., pp. 363-380.

(5) Aquesta definició és de Julia Monarrez, s'ha pres de la seva classificació. *Ibidem*, pàg. 367-369.

Femicidi transfòbic: la víctima és una dona transsexual i el victimari l'assassina per la seva identitat transsexual, per odi o rebuig de la mateixa.

Femicidi lesbofòbic: la víctima és una dona lesbiana i el victimari l'assassina per la seva orientació o identitat sexual, per l'odi o rebuig de la mateixa.

Femicidi racista: comès contra una dona quan es produeix, a més de pel fet de ser dona, pel seu origen ètnic o els seus trets fenotípics, per odi o rebuig cap als mateixos.

Femicidi per mutilació genital femenina: quan la mutilació genital que es practica a una dona o nena acaba amb la vida d'aquesta. En aquesta tipologia es pren la definició àmplia de l'Organització Mundial de la Salut que comprèn tots els procediments consistents en la resecció parcial o total dels genitals externs femenins, així com altres lesions dels òrgans genitals femenins per motius no mèdics.

Femicidi sexual serial⁽⁶⁾: quan un home mata una dona motivat per impulsos sexuals sàdics i es produeix en el context d'una sèrie de femicidis (tres o més) comesos pel mateix victimari, en un extens període de temps, amb un lapse de refredament.

Assassinat per robatori⁽⁷⁾: el mòbil de l'assassinat és la sostracció de diners o d'objectes de valor de la víctima, amb absència del component de gènere.

Assassinat per connexió: quan una dona és assassinada per un home que intenta o mata a una altra persona i aquesta es troba

en el mateix escenari del crim, sempre que no hi hagi el component de gènere.

Assassinat per violència juvenil: l'assassinat d'una dona en el context d'una baralla o disputa entre grups juvenils o bandes que s'enfronten en els espais públics per a delimitar i avançar en el domini dels seus territoris per mitjà de les armes i a través de l'assassinat de els contraris.

Assassinat per violència comunitària / econòmica: l'assassinat d'una dona per violència comunitària es produeix entre individus coneguts o desconeguts entre si. L'objectiu d'aquest tipus d'assassinat per part del seu autor és aconseguir objectius econòmics i / o socials. Aquest assassinat pot tenir diferents motivacions entre les quals es troben els desacords, les discussions, les baralles, les venjances i els robatoris.

Assassinat per narcotràfic i crim organitzat: l'assassinat d'una dona per narcotràfic i crim organitzat està sustentat en el rentat de diners, extorsió per intimidació, tràfic de persones i mercaderies i robatori d'objectes i mercaderies. A més, en la producció, distribució i consum de drogues. L'assassinat d'una dona en aquest context obeeix a les següents causes: per pertànyer a aquestes xarxes i tenir diferències dins d'aquestes organitzacions i també per denunciar activitats relacionades amb el narcotràfic.

Femicidi / Assassinat sense dades suficients: l'assassinat on la informació recollida és insuficient per determinar si es tracta d'un femicidi o un assassinat. No permet la seva classificació en les tipologies esmentades més amunt, aquell cas del que es desconeixen el mòbil del crim i la

(6) Es pren com a referència la tipologia "femicidi sexual sistèmic", encunyada per Julia Monarrez: *Ibidem*, pàg. 374-376.

(7) La classificació dels tipus d'assassinat de Geofemicidio també ha estat presa de la classificació elaborada per Monarrez. *Ibidem*, pàg. 381-386.

relació entre víctima i victimari. O el cas en què només es compta amb la informació de la troballa del cadàver d'una dona, de la qual es presumeix que va ser assassinada per un home.

11.

Metodologia de documentació de l'Feminicidi a Catalunya

11. Metodologia de documentació de l'Feminicidi a Catalunya

Tot i que no es reconegui el terme feminicidi en el marc normatiu de l'Estat espanyol, des de 2004 hi ha la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, que dóna una definició limitada i limitant de l'expressió violència de gènere, la qual es redueix a aquella que s'exerceix sobre les dones per part de qui són o hagin estat els seus cònjuges o aquells lligats a elles per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència. Si bé aquesta llei agreuja penalment algunes formes de violència masclista com les amenaces, les coaccions, les lesions i el maltractament ocasional, no passa el mateix amb els homicidis i assassinats, tot i que tenen més entitat lesiva. En tot cas, la restringida definició de violència de gènere té conseqüències directes en la comptabilització dels casos de feminicidi. El fet que no es documenten ni es reconeguin jurídicament altres tipus de feminicidi, ni altres formes de violència masclista, fa que tots ells quedin invisibilitzats, impeding que es dissenyin polítiques públiques eficaces per prevenir-los, investigar-los i sancionar-los.

11.1. Anàlisi documental

En aquest apartat cal aclarir que en tots els informes i estudis realitzats per **Geofeminicidi** s'utilitza la mateixa metodologia de documentació de casos, que inclou la recollida, sistematització de dades per camps i classificació de feminicidis i altres assassinats de dones. Si una de les carències de les estadístiques de feminicidis és la manca de xifres de feminicidis o l'elaboració d'estadístiques incompletes (com és el cas de l'Estat espanyol), resulta imprescindible i necessari comptar amb una metodologia de documentació que sigui homologable entre diferents territoris per tipus de femini-

cidis i d'assassinats de dones.

11.2. Fonts utilitzades

Registrar tots els assassinats de dones a l'Estat espanyol suposa comptar amb dues fonts de documentació diferents. D'una banda, hi ha les fonts oficials que registren els feminicidis en el marc de la parella o ex parella, i de l'altra, les fonts hemerogràfiques que a través de les pàgines principalment de diaris publiquen notícies de gairebé tots els homicidis, feminicidis i altres tipus de assassinats que es produeixen.

Pel que fa a les fonts de documentació del present informe, s'han utilitzat dos tipus de fonts diferents: 1) informació de fonts hemerogràfiques de notícies; i 2) informació facilitada per la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere i el Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat, a més d'Informes i dades de l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial. També recollim dades del padró i estadística de violència domèstica i de gènere de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

Per a la documentació dels 15 feminicidis i assassinats de dones registrats el 2016 a Catalunya, hem consultat un total de 24 mitjans de premsa digitals estatals i de la Comunitat Autònoma i recopilat un total de 61 articles periodístics que consten al nostre arxiu hemerogràfic.

Fonts hemerogràfiques consultades

Per la documentació dels 16 casos coneguts a Catalunya en 2017 s'ha recorregut a 92 publicacions en mitjans de comunicació a escala estatal. De mitjana, cada cas va requerir sis notícies que van ser utilitzades com a font informativa del registre de casos.

Les fonts oficials de **Geofeminicidi** apareixen a la següent infografia.

1 Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad, Delegación del Gobierno para la Violencia de Género

- Portal Estadístic.
- Informació estadística de violència de gènere (informe mensual).
- Víctimes mortals per violència de gènere (informe mensual).
- Fitxa resum de víctimes mortals (dades anuals).
- Informació estadística de violència de gènere per comunitats autònomes.
- Informe Anual del Observatori Estatal de Violència sobre la Dona.

2 Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género del Consejo General del Poder Judicial

- Informe anual sobre víctimes mortals de la violència de gènere i de la violència domèstica en àmbit de la parella o ex parella.
- Dades de denúncies, procediments penals i civils registrats, ordres de protecció sol·licitades en els Jutjats de Violència sobre la Dona i sentències dictades (CENDOJ).
- Sentències.

3 Fiscalía General del Estado

- Memòria anual.

4 Ministerio del Interior

- Sistema de Seguiment Integral en els casos de Violència de Gènere (Sistema VioGén) (informe mensual).

5 Instituto Nacional de Estadística (INE)

- Padró d'habitants.
- Seguretat i Justícia: Estadística de Violència Domèstica i Violència de Gènere.

Els mitjans consultats per la realització d'aquest informe, per ordre alfabètic, són:

ABC: <https://www.abc.es/>
Actualitat Penal: <https://actualitatpenal.cat/>
Antena 3 Noticias: <https://www.antena3.com/noticias/>
Cadena SER: <https://cadenaser.com/>
Catalunya Diari: <https://catalunyadiari.com/>
Cordópolis: <https://cordopolis.es/>
Crónica Global: <https://cronicaglobal.elespanol.com/>
Diari Mes: <https://www.diarimes.com/>
Diario, El: <https://www.eldiario.es/>
Diario Córdoba: <https://www.diariocordoba.com/>
Diari de Tarragona: <https://www.diaridetarragona.com/>
EP Mundo: <http://epmundo.com/>
Español, El: <https://www.elespanol.com/>
Europa Press: <https://www.europapress.es/>
Heraldo: <https://www.heraldo.es/>
Huffington Post: <https://www.huffingtonpost.es/>
Información, La: <https://www.lainformacion.com>
Llobregat, El: <https://www.elllobregat.com/>
Mundo, El: <https://www.elmundo.es/>
Nació Digital: <https://www.naciodigital.cat/>
Nacional, El: <https://www.elnacional.cat/>
OkDiario: <https://okdiario.com/>
Opinió de Málaga, La: <https://www.laopiniondemalaga.es/>
País, El: <https://elpais.com/>
Periódico, El: <https://www.elperiodico.com/es/global/>
Periódico Mediterráneo, El: <https://www.elperiodicomediterraneo.com/>
Progreso, El: <https://www.elprogreso.es/>
Público: <https://www.publico.es/>
Ràdio Televisió Arenys de Munt: <http://www.radioarenysmunt.cat/amuntv/>
Razón, La: <https://www.larazon.es/>
Regió 7: <https://www.regio7.cat/>
Segre: <https://www.segre.com/es/>

Tarragona Digital: <https://tarragonadigital.com/>

Última Hora: <https://www.ultimahora.es/>

Vanguardia, La: <https://www.lavanguardia.com/>

11.3. Dades registrades en Geofeminicidio

Tots els feminicidis són assassinats de dones però no tots els assassinats de dones són feminicidis. L'indicador principal que s'utilitza en l'elaboració dels informes estadístics és l'assassinat i el paradigma d'anàlisi és el feminicidi. El paradigma del feminicidi ens possibilita conèixer i aprofundir en altres elements i característiques dels assassinats de dones que no inclouen els informes estadístics elaborats per fonts oficials. **Geofeminicidio** ha incorporat camps que no són tinguts en compte en els països d'Amèrica Llatina ni a l'Estat espanyol com la discriminació entre assassinats de dones i feminicidis, la classificació per tipus d'assassinat i tipus de feminicidi, motius i circumstàncies que provoquen el feminicidi, relació entre víctima i victimari, diferents tipus de violències que va patir la víctima abans de morir, lloc on va ser trobat el cadàver, entre d'altres.

La base de dades de feminicidi a l'Estat espanyol es suporta sobre una aplicació en línia en la qual es realitza el registre dels casos.

Els casos que s'inclouen en Geofeminicidio són:

- Feminicidi i assassinat de dona i nena comès per un o diversos homes.
- Feminicidi comès per una dona com a agent del patriarcat: quan la victimària comet el crim al costat d'un home o mata excepcionalment per raó de gènere.
- Mort violenta d'una dona, de vegades qualificada com suïcidi en què l'anàlisi de la

informació s'infereix que pot tractar-se d'un assassinat o feminicidi (aquest tipus de cas es classifica com feminicidi / assassinat sense dades suficients).

- Feminicidi de dona transsexual o transgènere (encara que aquesta no hagi canviat legalment la seva identitat).

Quins casos no s'inclouen:

- Víctimes associades a l'assassinat o feminicidi que siguin nens o homes. El registre d'aquests casos es porta en una base de dades complementària, no en Geofeminicidio.
- Dona assassinada per una altra dona.

El procés d'emplenament d'informació en l'aplicació consisteix en la càrrega de les dades següents:

- Dades de la víctima: s'introdueixen dades de la dona o nena que va ser assassinada.
- Dades del feminicidi / assassinat: es registra la informació sobre el feminicidi o assassinat en qüestió.
- Dades del victimari / s: s'inclouen les dades sobre el presumpte assassí (o assassí confés) de la víctima.
- Observacions: ressenya del cas. L'aplicació té una sèrie de dades que són obligatoris. En aquells casos en què no es disposa de la informació requerida, s'assenyala com "No sap".

ESTRUCTURA DE GEOFEMINICIDIO.COM

REGISTRE DE CASOS

Accés amb claus de seguretat segons perfils d'usuaris

Formulari de registre

- Víctima
- Assassinat
- Victimari
- Observacions

Llistat de casos

Cerca, filtres

Permet extreure fitxers de dades en format Excel

ARXIU HEMEROGRÀFIC

Fonts / Notícies

- Mitjà de comunicació / Testimoni / Denúncia ONG / Informe oficial
- Data
- Fitxer o enllaç URL, vídeo

GEOFEMINICIDIO.COM

Informes i gràfics

- Nombre de casos
- Taxa de víctimes per 1.000.000 de dones
- Nombre de casos / mes
- Tipus de Femicidi
- Víctima
 - Edat
 - Nacionalitat
 - Mesures de protecció
- Femicidi / Assassinat
 - Escenari de l'assassinat
 - Espai públic i espai privat dels assassinats per país i per divisió territorial
 - Actes violents
 - Armes
 - Motius del victimari
- Victimari
 - Edat
 - Relació amb la víctima
 - Nacionalitat
 - Suïcidi
 - Situació amb la justícia

Accés públic a informes, gràfics i mapes de la base de dades mapes

Mapes

En una sola visualització mapa 1 i mapa 2

- **Mapa 1:** amb nombre de casos per divisió territorial: país, comunitat autònoma i províncies
- **Mapa 2:** visualització de taxes de femicidi per territori

Bibliografía

Academic Council on the United Nations System (ACUNS) Vienna Liaison Office (2017): *Femicide Volume VII: Establishing a Femicide Watch in Every Country*.

<http://bit.ly/2zo8YBE>

- (2016): *Femicide Volume VI: Violence Against Girls in Flight*. http://bit.ly/2hJMq3ainforme_valencia_2016.doc

- (2016): *Femicide Volume V: A Global Issue That Demands Action*.

http://bit.ly/2zaSZCOinforme_valencia_2016.doc

- (2015): *Femicide Volume IV: A Global Issue that Demands Action*. <http://bit.ly/2iBzZY8>

CGPJ - CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL, OBSERVATORIO DE LA VIOLENCIA DE GÉNERO (2010-2015): Informes sobre víctimas mortales de la violencia de género y de la violencia doméstica en el ámbito de la pareja o ex pareja. <http://bit.ly/2m5GfHj>

- (2012): Datos estadísticos judiciales en aplicación de la Ley 1/2004. <http://bit.ly/2fQvgBs>

- (2013): Balance de los siete años de la creación de los Juzgados de violencia sobre la mujer. <http://bit.ly/2ewxrKz>

- (2014): Análisis de las sentencias dictadas por los Tribunales del Jurado y por las Audiencias Provinciales en el año 2014, relativas a homicidios y/o asesinatos consumados entre los miembros de la pareja o ex pareja y de menores a manos de sus progenitores.

<http://bit.ly/2elyFBI>

- (2016): Guía práctica de la Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género. <http://bit.ly/2f7QOWx>

- (2016): Estudio sobre la aplicación de la Ley Integral contra la Violencia de Género por las Audiencias Provinciales. <http://bit.ly/2eRyLVp>

EUROPEAN INSTITUTE FOR CRIME PREVENTION AND CONTROL (2014): *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics 2014*. <http://bit.ly/2maFWfd>

EUROPEAN INSTITUTE FOR GENDER EQUALITY (2013): *Gender Equality Index: Report*. <http://bit.ly/2mhBLzV>

- (2014): *Administrative data sources on gender-based violence in the EU: Current status and potential for the collection of comparable data. Report*. <http://bit.ly/2mLMcNu>

- (2015): *Administrative data sources on gender-based violence in the EU*. <http://bit.ly/2n-5FVIs>

- (2017): *Glossary of de notions of rape, femicide and intimate partner violence*. <http://bit.ly/2r5qhyz>

- (2015): *Intentional homicide by sex of the victim and by sex of the perpetrator or suspected perpetrator - number and rate for the relevant sex group*.

EUROSTAT: *Crime and Criminal Justice Statistics* <http://bit.ly/2maLQgb>

(2016): *Crime and Criminal Justice Statistic-Methodological Guide for Users*. <http://bit.ly/2mdYSeD>

FEMINICIDIO.NET: Portal especializado en violencia de género y feminicidio.

<http://bit.ly/1T19ZRY>

- (17/05/2012): “España: Femicidios y otros asesinatos de mujeres. Informe 2010”.
- (17/05/2012b): “España: Femicidios y otros asesinatos de mujeres. Informe 2011”.
- (17/05/2012c): “España: Tipos de femicidio y otros asesinatos de mujeres. Informe 2011”.
- (22/05/2012): “España: Tipos de femicidio y otros asesinatos de mujeres. Informe 2010”.
- (14/02/2013): “Las cifras de la violencia contra las mujeres en España 2010-2012”.
- (2015): ¿“Por qué documentar el femicidio desde la sociedad civil?”, en ATENCIO (Ed.), et al. (2015), págs. 213-236.
- (2015b): “Listado de femicidios y otros asesinatos de mujeres cometidos por hombres en España 2013”.
- (2015c): “Listado de femicidios y otros asesinatos de mujeres cometidos por hombres en España 2014”.
- (2016): “Listado de femicidios y otros asesinatos de mujeres cometidos por hombres en España 2015”.
- (22/11/2016): Informe sobre Femicidios y otros asesinatos de mujeres en España 2015. Avance de datos.
- (2017a): “Análisis de datos estadísticos de 2015 sobre violencia de género del CGPJ”, en Atencio, Graciela (Coord., ed.), Femicidios y otros asesinatos de mujeres: Informe España 2015, Femicidio.net
- (2017b): “Análisis de datos estadísticos de 2015 sobre violencia de género del CGPJ . Informe Anual 2015”, Femicidio.net - (2018): “Femicidios y otros asesinatos de mujeres. Avance de informe Cataluña 2016”, Femicidio.net
- (2018): “Análisis de datos estadísticos de 2016 sobre violencia de género del CGPJ. Avance de informe Cataluña 2016”, Femicidio.net
- Fiscalía General del Estado, Memoria 2017. <http://bit.ly/2ALKQP2>

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA (2010-2016): Población residente por fecha, sexo, grupo de edad y país de nacimiento. <http://bit.ly/2hS1dww>

- (2010-2016): Estadística del Padrón continuo. <http://bit.ly/2jM4Mod>

LAGARDE, Marcela (2008): “Antropología, feminismo y política: violencia feminicida y derechos humanos de las mujeres”, en BULLEN, M. & DÍEZ MINTEGUI, C., (Coord.) et al., Retos teóricos y nuevas prácticas, Ankulegi Antropologia Elkarte, España. <http://bit.ly/2ITQDWA>

- (2013): “España. Una restringida acepción de la “violencia de género y los femicidios”, en JIMÉNEZ, RONDEROS & MASCARELL (Eds.), et al., 38-40.

- (2015a): “Evolución del concepto. Un anglicismo que se desarrolló en América Latina”, en ATENCIO (Ed.), et al. (2015), 61-85.

- (2015b): “El femicidio como categoría jurídica. De la regulación en América Latina a su inclusión en España”, en ATENCIO (Ed.), et al. (2015), 161-191.

MONÁRREZ, Julia (2001): “Defining Femicide and Related Concepts”, en RUSSELL, D. & HARMES, R., (Comp.) et al., Femicide in global perspective, Athene Series, Teachers College Press, New York.

- (2005b): “Definición de feminicidio y conceptos relacionados”, *Feminicidio, justicia y derecho*, Comisión Especial para Conocer y Dar Seguimiento a las Investigaciones Relacionadas con los Feminicidios en la República Mexicana y a la Procuración de Justicia Vinculada, México.
- (2009): *Trama de una injusticia. Feminicidio sexual sistémico en Ciudad Juárez*, Colegio de la Frontera Norte, México.
- (2010): “Las diversas representaciones del feminicidio y los asesinatos de mujeres en Ciudad Juárez: 1993-2005”, en MONÁRREZ, J., CERVERA, L., FLORES, C., RUBIO, R., *Violencia contra las mujeres e inseguridad ciudadana en Ciudad Juárez*, El Colegio de la Frontera Norte - Miguel Ángel Porrúa Editores, México.

MUGARIK GABE, Ed. (2016): *Feminicidio en Euskadi y Navarra 2010-2015. Casos, tratamiento en prensa y análisis de sentencias*, Bilbao. <http://bit.ly/2p40yGB>

MSSSI - MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD: “Portal estadístico”. Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. <http://bit.ly/17JTeWU>

PLATAFORMA INFORME SOMBRA CEDAW ESPAÑA (2014): *Informe sombra 2008-2013 sobre la aplicación en España de la Convención para la Eliminación de toda forma de Discriminación Contra las Mujeres (CEDAW)*. <https://bit.ly/2kPyeYG>

- (2018): *Informe sombra 2014-2018 sobre la aplicación en España de la Convención para la Eliminación de toda forma de Discriminación Contra las Mujeres (CEDAW)* <https://bit.ly/2GKqxiv>

RADFORD, J., RUSSELL, D., (Ed.) et al. (1992): *Femicide. The Politics of Woman Killing*, Twayne Publishers, New York.

RUSSELL, Diana (1976): *The proceedings of the International Tribunal on Crimes against Women*, Frog in the well, California.

- (2005): “Definición de feminicidio y conceptos relacionados”, en *Feminicidio, justicia y derecho*, Comisión Especial para Conocer y Dar Seguimiento a las Investigaciones Relacionadas con los Feminicidios en la República Mexicana y a la Procuración de Justicia Vinculada, México. <http://bit.ly/2nwTnbn>

SEGATO, Rita Laura (2003, 2013): *Las estructuras elementales de la violencia. Ensayos sobre género entre la antropología, el psicoanálisis y los derechos humanos*. <http://bit.ly/2fSxS0T>.

- (2006a): *Qué es un feminicidio. Notas para un debate emergente*, Serie Antropología, Brasil.
- (2006b): *La escritura en el cuerpo de las mujeres asesinadas en Ciudad Juárez*, Universidad del Claustro de Sor Juana, México, D.F. <http://bit.ly/13gbwxx>
- (2010): “Femi-genocidio como crimen en el fuero internacional de los Derechos Humanos: el derecho a nombrar el sufrimiento en el derecho”. <http://bit.ly/2eSb1yR>
- (2012): “Femigenocidio y feminicidio: una propuesta de tipificación”.
- (2013): “Feminicidio y femicidio: conceptualización y apropiación”. <http://bit.ly/2nrKjDg>

- (2016): La guerra contra las mujeres. Traficantes de Sueño, Madrid. <https://bit.ly/2j2ydwH>
- UNIÓN EUROPEA - COMISIÓN EUROPEA (2015): Commission Staff Working Document. Strategic engagement for gender equality 2016-2019. SWD (2015) 278 final, Brussels. <http://bit.ly/1U9dUyG>
- (04/3/2016): Propuesta de Decisión del Consejo relativa a la firma, en nombre de la Unión Europea, del Convenio del Consejo de Europa sobre prevención y lucha contra la violencia contra las mujeres y la violencia doméstica [COM (2016) 111]. <http://bit.ly/2kg-fSI5>
- “La Comisión propone la adhesión de la UE al Convenio internacional para combatir la violencia contra las mujeres”, Comunicado de prensa. <http://bit.ly/25VTsnb>
- UNIÓN EUROPEA - PARLAMENTO EUROPEO (31/01/2014): Informe con recomendaciones destinadas a la Comisión sobre la lucha contra la violencia ejercida sobre las mujeres (2013/2004(INI)). <http://bit.ly/2fOPVSW>
- (02/05/2016): “Respuesta a la Sra. Jourová en nombre de la Comisión”, Preguntas parlamentarias. <http://bit.ly/2kyMtP1>
- (11/05/2017): “EU signature of the Istanbul Convention”. Press release. UNODC - United Nations Office on Drugs and Crime (2011) Global Study on Homicide. United Nations Publications, Vienna <https://bit.ly/2e5hTe5>
- (2013) Global Study on Homicide. United Nations Publications, Vienna <https://bit.ly/1e-vHIB4>
- (2015): International Classification on Crime for Statistical Purposes. <http://bit.ly/2dv-QeGN>
- (2018) Global Study on Homicide. Gender-related killing of women and girls. United Nations Publications, Vienna <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/global-study-on-homicide.html>
- WALBY, Sylvia, et al. (2017): The concept and measurement of violence against women and men. <http://bit.ly/2maZobH>
- WOMEN’S AID (2016): Behind Closed Doors. 20 years of the Women’s Aid Femicide Monitoring Project 1996-2016. <http://bit.ly/2mLNt7g>
- (2016b): Redefining an isolated incident. <http://bit.ly/2mvlwit>

Información de interés

Unidades y Observatorios de Igualdad de Universidades

- Àrea d'Igualtat de Gènere a la Universitat de Barcelona: http://www.ub.edu/web/ub/ca/sites/genero/index.html?utm_source=homeubcat&utm_medium=nuvol&utm_campaign=nuvol_ca_2016_generedatos_informe_cat.doc
- Observatorio de la Igualdad de la Universitat Rovira i Virgili: <http://www.urv.cat/es/vida-campus/universidad-responsable/observatorio-igualdad/>
- Unitat d'Igualtat a la Universitat Oberta de Catalunya: http://www.uoc.edu/portal/ca/universitat/responsabilitat-social/igualtat/index.html#datos_informe_cat.doc
- Àrea d'Igualtat a la Universitat Politècnica de Catalunya: <https://igualtat.upc.edu/ca>
- Observatori per a la Igualtat de la Universitat Autònoma de Barcelona: http://www.uab.cat/web/l-observatori-per-a-la-igualtat-de-la-uab-1345681954963.html#datos_informe_cat.doc
- Àrea d'Igualtat a la Universitat Pompeu Fabra: <https://www.upf.edu/upfigualtat/>
- Unitat d'Igualtat de la Universitat de Vic: <https://www.uvic.cat/es/node/2626>
- Centre Dolors Piera d'Igualtat d'Oportunitats i Promoció de les Dones – Universitat de Lleida: http://www.cdp.udl.cat/home/index.php/ca/datos_informe_cat.doc
- Seminari Interdisciplinari d'Estudis de la Dona: http://www.cdp.udl.cat/sied/index.php-datos_informe_cat.doc

Altres recursos i institucions oficials

Barcelona

- Barcelona antimasclista: http://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/ca/datos_informe_cat.doc
- Punts d'Informació i Atenció a les Dones- Ajuntament de Barcelona: http://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/canal/informacio-piadsdatos_informe_cat.doc
- Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida- Ajuntament de Barcelona: http://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/detall/servei-d-atencio-recuperacio-i-acollida_92086031402.html
- Línia d'Atenció a les Dones en Situació de Violència - Institut Català de les Dones: http://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/detall/linia-d-atencio-a-les-dones-en-situacio-de-violencia-institut-catala-de-les-dones_1207145840.html
- Plataforma Unitària Contra les Violències de Gènere: https://www.violenciadegenere.org/datos_informe_cat.doc
- Àrea d'Igualtat i ciutadania - Diputació de Barcelona: http://www.diba.cat/web/igualtat-ciutadania/defaultdatos_informe_cat.doc
- Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere. IIEDG: http://www.iiedg.org/cadatos_informe_cat.doc

Girona

- Consell Municipal d'Igualtat de Gènere – Ajuntament de Girona: http://www2.girona.cat/ca/igualtatgenere_consell
- Pla d'Igualtat - Diputació de Girona: http://www.ddgi.cat/web/nivell/425/s-0/pla-d-igualtatdatos_informe_cat.doc
- Casa de la Dona - Girona: http://casadeladona-lleida.blogspot.com.es/datos_informe_cat.doc

Tarragona

- SIAD- Servei d'Informació i Atenció a les Dones - Ajuntament de Tarragona: <http://www.cdp.udl.cat/sied/index.php>
- Igualtat i Participació ciutadana - Diputació Tarragona: <http://www.dipta.cat/ca/ambits-formatius/igualtat-i-participacio-ciudadana>

Lleida

- Regidoria de Seguretat ciutadana i les polítiques per al civisme i la igualtat - Ajuntament de Lleida: <http://www.paeria.cat/politiquesigualtat/>
- Casal de la Dona - Lleida: <http://casaldeladona-lleida.blogspot.com.es/>

Catalunya

- Directorio de recursos para el Abordaje de la Violencia Machista en Catalunya: <http://www.recursosviolenciamasclista.cat/datos informe cat.doc>
- Institut Català de les Dones: <http://dones.gencat.cat/ca/inici/>
- Observatori de les Dones en el Mitjans de Comunicació: <http://www.observatoridelesdones.org/>
- Observatori Dona, Empresa i Economia: <http://www.donaempresaeconomia.org/>
- Dones juristes: <http://donesjuristes.cat/datos informe cat.doc>
- DIXIT: Centre de Documentació de Serveis Socials: <http://dixit.gencat.cat/ca/>

Nivell estatal

- Búsqueda de recursos de apoyo y prevención en casos de violencia de género: <https://wrap.seigualdad.gob.es/recursos/search/SearchForm.action>
- Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad: <https://www.msssi.gob.es/ssi/portada/home.htmdatos informe cat.doc>
- Observatorio estatal contra la Violencia de Género, del Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad: <http://www.violenciagenero.msssi.gob.es/datos informe cat.doc>
- Instituto de la Mujer y para la Igualdad de Oportunidades: <http://www.inmujer.gob.es/datos informe cat.doc>
- Consejos Escolares para la prevención de la Violencia de Género, de la Federación Española de Municipios y Provincias y el Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad: <http://www.aulaviolenciadegeneroenlocal.es/consejos Escolares/>
- Observatorio contra la Violencia doméstica y de género del Consejo General del Poder Judicial: <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Violencia-domestica-y-de-genero/El-Observatorio-contra-la-violencia-domestica-y-de-genero/>

Mail de contacte: info@feminicidio.net

Telèfon: (+34) 636 785 588

www.feminicidio.net

Facebook: [Feminicidio.net](https://www.facebook.com/Feminicidio.net)

Twitter: [@feminicidio](https://twitter.com/feminicidio)

www.feminicidio.net és un domini de Internet, propietat de l'Associació La Sur, associació sense ànim de lucre inscrita al Registre Nacional d'Associacions
Grup 1 Secció 1 Número Nacional 611061, amb CIF G-87569372